TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 49 (1920) 1986 GRUODIS-DECEMBER 2 • LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS — LITHUANIAN WEEKLY • 2185 STAVEBANK RD., MISSISSAUGA, ONT. L5C 1T3, CANADA • Tel. (416) 275-4672 • 50 ct.

Rinkimai be rinkėjų?

Mūsų išeivija nuo seno gyvena demokratiniuose kraštuose, išskyrus vieną kitą kraštą, kur praeityje buvo kuriam laikui įsigalėjusi diktatūra. Demokratinių kraštų sistema yra paremta laisvais rinkimais. Jų gyventojai yra įpratę balsavimo keliu rinkti įvairias valdžias, nors rinkimuose dalyvauja toli gražu ne visi. Tai betgi nekeičia sistemos esmės. Mūsiškės išeivių organizacijos taip pat tvarkosi demokratiniais pagrindais ir įvairias valdybas sudaro rinkimų būdu. Net ir karinio pobūdžio organizacijos, kaip šauliai, karo veteranai, renka savo vadovybes, balsuodami suvažiavimuose. Vienuolijose, kur pabrėžiama hierarchinė sistema, paklusnumas vyresnybei, — taip pat neapsieinama be rinkimų. Ir tenai vienokią ar kitokią vadovybę nulemia vienuolijų narių balsai periodiniuose rinkimuose. Tiktai Katalikų Bendrijos struktūroje vyrauja vien hierarchinis principas – Šv. Tėvas skiria vyskupus, vyskupai klebonus bei vikarus, nors pats Šv. Tėvas yra renkamas kardinolų kolegijos. Pastaruoju metu betgi ir K. Bendrijos administracijoje įsigali vis daugiau demokratinio prado ta prasme, kad pavaldinių balso vis labiau klausoma bei jo paisoma. Bet K. Bendrija yra išskirtinio pobūdžio organizmas, kuriuo negali sekti paprastos visuomeninės organizacijos.

VISUOMENINĖS mūsų organizacijos yra pasirinkusios sveiką demokratinę linkmę, įsitvirtinusią per ilgus dešimtmečius. Tokią linkmę pasirinko ir plačiausio masto organizacija – Lietuvių Bendruomenė. Nuo pat įsteigimo pradžios vyrauja demokratinis principas, kuris ryškiausiai matomas rinkimuose. Visuose kraštuose, kur veikia Bendruomenės padaliniai, vadovybės yra sudaromos rinkimų būdu. Dar niekur neatsirado "diktatoriukų", bandančių paimti valdžią į savo rankas ir joje laikytis. Tai ženklas, kad visa mūsų išeivija yra demokratiškai nusiteikusi. Deja, tas nusiteikimas ne visuomet aktyviai reiškiasi. Kai būna Bendruomenės rinkimai, daug tokių demokratų nesiteikia dalyvauti balsavimuose, laiko tai nereikšmingu dalyku. Toks grynai teorinis demokratų nusiteikimas, nepereinantis į praktinę veiklą, yra žalingas visai mūsų visuomeninei veiklai. Jeigu žmonės ryžtasi kandidatuoti į tarybas ar valdybas, jie laukia visuomenės dėmesio. Kai tas dėmesys pasirodo esąs labai mažas, rinkimai lieka, galima sakyti, be rinkėjų. Kandidatai visa tai pergyvena kaip visuomeninį smūgį, netenka veiklai būtino entuziazmo. Demokratiniame gyvenime kiekvieno balsas reikalingas, ypač kai organizacijos narių skaičiai yra gana riboti.

TOKIE ir panašūs reiškiniai organizaciniame mūsų gyvenime nėra išimtys. Jie kartojasi ir gausiuose lietuvių telkiniuose, ir mažuose. Kai būna Bendruomenės rinkimai tokioje Čikagoje, kur gyvena dešimtys tūkstančių lietuvių, balsuotojų skaičius būna palyginti kuklus. Ne geriau ir Kanadoje. Pvz. rinkimuose į Kanados Lietuvių Bendruomenės tarybą tokiame Toronte, kur esama apie 8000 lietuvių, balsuotojų skaičius nesiekia nė tūkstančio. Dar liūdniau tuose lietuvių telkiniuose, kur visai nebūna rinkimų. Paskirtoji rinkiminė komisija sudaro sąrašą tik tiek kandidatų, kiek jų reikia išrinkti, ir praneša, kad jie išrinkti vadinamuoju aklamacijos būdu, nes neatsirado daugiau norinčių kandidatuoti. Tai įvyksta tuose telkiniuose, kur rinkiminė komisija, norėdama palengvinti savo darbą, sąmoningai organizuoja aklamaciją. Tuo būdu vyksta rinkimai be rinkėjų. Sumedžioti kandidatai faktiškai nežino, ar jie turi savo visuomenės pasitikėjimą, ar ne. Kad aklamacijos būdas praktikuojamas mažosė apylinėse, suprantama, bet kai taip daroma dideliuose telkiniuose, kaip Montrealyje ar Toronte, sunku pateisinti. Rinkimai, kaip ir visi kiti mūsų renginiai, turėtų būti plačiai reklamuojami, tinkamai organizuojami, visuomenė judinama, kad rinkimai neliktų be rinkėjų.

KANADOS ĮVYKIAI

Sovietų kareiviai – nauji ateiviai

Kanados užsienio reikalų ministerija išlaisvino penkis sovietų Raudonosios armijos dezertyrus, keletą metų praleidusius Afganistano partizanų nelaisvėje, ir juos slapta atgabeno Kanadon. Jie yra penki 21-26 metų amžiaus rusai ir ukrainiečiai: mechanikas ir sunkvežimio vairuotojas S. Busovas, elektrikai N. Golovinas ir I. Kovalčukas, parašiutininkas V. Naumovas ir sprogdintojas V. Plotnikovas. Išlaisvinimą finansiškai rėmė bei jų įkurdinimu Toronte rūpinasi dvi organizacijos: "Ortodoksų Bendrijos pagalba ateiviams" ir "Kanados ukrainiečių globos draugija ateiviams". Laisvame gyvenime tie ateiviai dirbo eiliniais darbininkais fabrikuose, kol buvo mobilizuoti ir nusiųsti Afganistanan. Ten jie iš okupacinių kariuomenės dalinių pabėgo pas mahometonus partizanus, kovojančius už savo krašto laisvę. Penkių rusų bei ukrainieičių išlaisvinimas buvo sutartas su partizanų vadovybe. Iš sovietų okupuoto Afganistano, padalinti į dvi grupes, jie slapta buvo atgabenti į Pakistaną ir iš jo — Kanadon karo aviacijos lėktuvu. Nė vienas išlaisvintasis neturi giminių Kanadoje. Su pabėgėliais Toronte buvo leista susitikti dviem Sovietų Sąjungos ambasados Otavoje pareigūnam — vicekonsului G. Samsonovui ir I sekr. V. Kuznetsovui. Pabėgėliai atsisakė jiems pasiūlyto grįžimo Sovietų Sąjungon.

Teisėjo J. Deschenes vadovaujama komisija, sudaryta ir karo nusikaltėlių pajieškas pradėjusi 1985 m. vasario mėnesį, baigia ruošti savo pranešimą Kanados vyriausybei. Jos reikalus aptaria dienraščio "The Toronto Star" bendradarbis David Vienneau. Pasak jo, tas pranešimas bus tiksinti bomba su laiko užtaisu ministeriui pirm. B. Mulroniui. Esą P. E. Trudeau buvo gudresnis,

(Nukelta į 8-tą psl.)

JAV-bių delegacijos pirmininkas WARREN ZIMMERMANN (viduryje), vadovaujantis amerikiečių delegacijai Helsinkio akto peržiūros konferencijoje Vienoje (oficialiai — Europos saugumo ir bendradarbiavimo konferencijoje) tarp lietuvių veikėjų. Iš kairės: M. PRANEVIČIUS iš Čikagos, VLIKo pirmininkas dr. K. BOBELIS iš St. Petersburgo Floridoje , W. ZIMMERMANN, A. MAŽEIKA iš Los Angeles, M. SAMATIENĖ iš Vašingtono

Lietuvos laisvinimo darbuotojų seimas

Vyriausio Lietuvos išlaisvinimo komiteto seiminiai posėdžiai Britanijos Londone

STASYS KASPARAS

Po daugelio metų VLIKas grįžo Europon — sukvietė metinį seimą Londone 1986 m. lapkričio 7-9 d.d. Gausių atstovų Lietuvių namuose laukė paruoštos vaišės. D. Britanijos lietuvių sąjungos pirm. J. Alkis pasveikino susirinkusius iš daugelio pasaulio kraštų bei dalyvavusius Vienos demonstracijoje. Vaišėm baigiantis, VLIKo pirm. dr. K. Bobelis padėkojo rengėjams už puikų susipažinimo vakarą.

Posėdžių pradžia

Sekančią dieną VLIKo seimo posėdžiai prasidėjo "Russell" viešbutyje. Seimo rengėjų komiteto pirm. Z. Juras pasveikino gausius dalyvius ir pakvietė VLIKo pirm. dr. K. Bobelį atidaromajam žodžiui. Kun. dr. J. Sakevičiui, MIC, sukalbėjus invokaciją, prasidėjo sveikinimai, kurių buvo labai daug ir žodžiu, ir raštu.

Valdybos pasiūlymu į prezidiumą pirmininkais išrinkti — VLIKo garbės pirm. dr. K. J. Valiūnas, A. Mažeika, J. Daugėla iš Los Angeles, D. Banaitis iš Britanijos; sekretoriais — dr. J. Stiklorius, M. Pranevičius, K. Tamošiūnas iš Britanijos, L. Girinis iš Kanados. Rezoliucijų komisijos pirmininku išrinktas dr. D. Krivickas, kuriam talkino po vieną atstovą iš kiekvienos VLIKo grupės. Mandatų komisija: V. Jokūbaitienė, K. Brazdžionytė, K. Baronas.

Seime dalyvavo šie VLIKo valdybos nariai: dr. K. Bobelis, dr. D. Krivickas, V. Jokūbaitis, L. Grinius, J. Stukas, dr. J. Stiklorius, E. Armanienė. Dalyvavo ir VLIKo raštinės vedėja M. Samatienė.

Pirmininko pranešimas

Pagrindinį pranešimą padarė VLIKo pirm. dr. K. Bobelis, primindamas, kad VLIKas gyvuoja jau 43 metai. Esą VLIKo veikla išsiplėtė pasauliniu mastu, ypač perkėlus jį 1954 m. Amerikon. 1968 m. įsteigta Pasaulio baltiečių santalka bendram darbui koordinuoti. Bendros pastangos visur labiau respektuojamos. Helsinkio aktas atidarė VLIKo veiklai naujus kelius. Tarptautinėse konferencijose jis kėlė ir tebekelia Lietuvos laisvės bylą. Vienos konferencijai buvo įteiktas memorandumas, pasirašytas Diplomatinės Lietuvos tarnybos šefo dr. St. Bačkio, VLIKo pirm. dr. K. Bobelio ir PLB vicepirm. prof. T. Remeikio. Austrijos vyriausybė leido demonstracijas baltiečiams, ukrainiečiams ir kitiems.

Lietuvos ir kitų Baltijos valstybių byla jau yra žinoma visom Vienos konferencijos delegacijom. Pvz. į spaudos konferenciją austrų spaudos centre atvyko pats JAV delegacijos pirmininkas ir padarė pareiškimą prieš sovietinę okupaciją. Vėliau jis surengė priėmimą baltiečiams ir ukrainiečiams, kuriame kalbėjo ir JAV valstybės sekr. G. Shultz. Aplamai, amerikiečių delegacija buvo gerai informuota apie Baltijos valstybių bylą ir stengėsi baltiečiams visur padėti. Kitų valstybių delegacijos tokio paslaugumo nerodė. Net Britanijos ir Kanados delegacijos atsisakė parūpinti baltiečių atstovams leidimus į Vienos konferencijos salę. Tai rodo, pasak dr. K. Bobelio, kad tų kraštų lietuviai, latviai ir estai per mažai beldžiasi į savo vyriausybių duris.

VLIKo pirmininkas paminėjo ir VLIKo finansuojamus ELTOS biuletenius, leidžiamus lietuvių, anglų, prancūzų, ispanų ir vokiečių kalbomis. Seniau paveikiai informavusi italų spaudą itališkoji ELTA, redaguota mons. V. Mincevičiaus, nebeišeina. Prancūzišką laidą redaguoja B. Venskuvienė, vokišką — K. Baronas, ispanišką — dr. V. Dambrava ir R. Statkutė.

Anglikonų kunigo kalba

VLIKo seimo pietų metu buvo numatyti sveikinimai britų parlamento nario Sir Braine ir "European Liaison Group" pirmininko R. Marcetic, bet jie nepasirodė.

Seime kalbėjo Kestono kolegijos direktorius anglikonų kun. M. Bourdeaux apie neseniai įvykusią Britanijos tikybinių bendrijų tarybos narių išvyką Sov. Sąjungon. Išvykoje dalyvavo ir jis. Pasak jo, Sov. Sąjungoje vyksta stiprus religinis atgimimas, kurio sovietinė valdžia bijo. Gorbačiovas keičia religijų reikalų tarybos žmones mandagesniais, bet kiečiau nusiteikusiais prieš religiją. Pranešė, kad jo parašyta knyga apie Lietuvą "Land of Crosses" yra išversta į švedų kalbą. Kalbėtojas ragino stipriau remti tikybines bendruomenes Lietuvoje, kad jų žmonės jaustų atramą Vakaruose.

Prof. J. Stukas įteikė vyskupui A. Deksniui pirmąjį Lietuvos krikščionybės sukakties medalį.

Atstovų pranešimai

Mandatų komisija pranešė, kad iš galimų 45 atstovų seime dalyvauja 32. Užsiregistravusių svečių buvo apie 100, londoniečių klausytojų — apie 30.

VLIKo įgaliotinis iš Australijos A. Taškūnas pranešė, kad jo krašte esama apie 7000 lietuvių. Veikia Australijos Lietuvių Bendruomenė, Lietuvių katalikų federacija ir kitos organizacijos. VLIKo veikla reiškiasi per Tautos fondo atstovybę.

Apie Lietuvos laisvinimo veiklą Britanijoje kalbėjo Z. Juras. Pasidžiaugė gerai veikiančia Baltiečių taryba, organizacija "European Liaison Group", kurios pirmininkas neatvyko pasveikinti VLIKo seimo. Baltiečių taryba surengusi Britanijos parlamento rūmuose priėmimą, kurį globojo Edvina Currie.

Apie veiklą Kanadoje pranešimą padarė L. Norvaiša-Girinis. Pasak jo, Kanadoje yra 25.000 lietuvių. Jie stipriai remia VLIKo veiklą per Tautos fondą.

K. Baronas, kad ir neįgaliotas atstovas, papasakojo apie V. Vokietijos lietuvių gyvenimą. Apie Venezuelos lietuvių veiklą Lietuvos laisvinimo srityje pranešimą padarė VLIKo įgaliotinis H. Gavorskas, pasidžiaugdamas stipria dr. V. Dambravos ir R. Statkutės veikla. A. Klimaitis iš Šveicarijos painformavo apie pasiruošimo darbus Vienos konferencijai, savo dalyvavimą "Christian Solidarity International" ir kitose organizacijose. Apie Europos parlamentą kalbėjo inž. A. Venskus iš Prancūzijos.

K. Baronas dar kalbėjo apie Vilniaus krašto reikalus Vilniečių rezistencinio sąjūdžio vardu. Pirmininkaujantis nenorėjo jam leisti kalbėti, bet dr. K. Bobeliui prašant, jam buvo leista tęsti savo pranešimą. Tarp kitko jis kėlė ir Vilniaus arkivyskupijos klausimą.

D. Banaitis peikė VLIKo ir PLB nesugyvenimą. Pasak jo, VLIKas turėtų vadovauti politinei veiklai, o PLB — lietuvybę. Naujuoju krašto apsaugos ministeriu ji jau paskyrė pavaduotoju dirbusį gen. R. Iletą.

(Nukelta į 5-tą psl.)

Pasaulio įvykiai

PREZ. R. REAGANAS SUSILAUKĖ NAUJOS POLITINĖS KRIZĖS dėl ginklų pardavimo Iranui, kritikų bandyto susieti su mainais į arabų pagrobtus amerikiečius Libane. Prez. R. Reaganas prisipažino nedidelio kiekio Iranui reikalingų dalių pardavimą, tačiau paneigė bet kokius pagrobtų amerikiečių mainus į ginklus. Esą Iranui padaryta nuolaida buvo siekiama taikos atstatymo Artimuosiuose rytuose. Įtampa jau buvo pradedanti atslūgti. Izraelio tarpininkavimą ginklų pristatyme Iranui oficialiu pareiškimu pripažino naujasis Izraelio premjeras J. Šamiras. Tada iškilo kitas kaltinimas, kad dalis už parduotus ginklus gautų pinigų — apie $10-30 milijonų per vieną banką Šveicarijoje buvo atiduota sukilėliams Nikaragvoje. Tai buvo staigmena prez. R. Reaganui, kuris sakosi apie tai nebuvęs painformuotas. Demokratų sukeltą triukšmą jis bando nutildyti savo patarėjo saugumo reikalams vice-admirolo J. Pondeksterio atsistatydinimu ir jo pagalbininko plk. ltn. O. Northo atleidimu. Pastarajam tenka pagrindinė kaltė dėl šios neaiškios operacijos, neturėjusios prez. R. Reagano pritarimo. Nikaragvos sukilėlių vadai sakosi tokios sumos negavę, Izraelis teisinasi su ja nieko bendro neturėjęs. Pradedamas oficialus tyrimas, kurin pakviesti ir FBI agentai. Incidentą taikliai apibūdina dienraščio "The Toronto Sun" bendradarbis B. MacDonald, kuriam šis slėptas, bet dabar išpūstas įvykis primena "Watergate" dienas. Esą Kremliuje džiūgauja M. Gorbačiovas, Kuboje — F. Castro, kad pagaliau bus nulaužti ragai Vakarų pasaulio "šėtonu" laikomam prez. R. Reaganui, sustabdžiusiam sovietinio komunizmo pergales pastarųjų šešerių metų laikotarpyje. Džiūgauja ir amerikiečių televizijos bendrovės CBS, NBC, ABC ir netgi joms politikoje artima Kanados CBC bendrovė. Bus ką rodyti žiūrovams. Reikia tik, kad tyrimus pradėtų senatas. M. Gorbačiovas, praradęs beveik pasiglemžtą Grenadą, tikisi, kad jam dabar teks Nikaragva, jeigu JAV kongresas sustabdys paramą prieš marksistus kovojantiems partizanams. Maskva gyvena viltimi, kad prez. R. Reaganas visiškai praras savo galią ir prestižą pasaulyje.

Kovos paliaubos

Filipinų prezidentės C. Aquino vyriausybė pasirašė dviejų mėnesių paliaubas su 17 metų kovojančiais komunistų partizanais. Kovos paliaubos pradedamos gruodžio 10 d. Jai taipgi pavyko išvengti kariuomenės sukilimo, kurį organizavo krašto apsaugos ministeris gen. J. Enrile su nuversto prez. F. Marcos šalininkais. Sukilimą sukliudė kariuomenės štabo viršininkas gen. F. Ramos, sustabdęs krašto apsaugos ministerio gen. J. Enrile įsakymus. Prezidentė C. Aquino pareikalavo savo ministerių kabineto atsistatydinimo ir dabar sudaro naują vyriausybę.

Teismai Izraelyje

Iš Klivlando Izraeliui išduoto J. Demjaniuko byla jau pradėta Jeruzalėje, bet jos posėdžiai atidėti iki 1987 m. sausio 19 d. Amerikietis advokatas M. O'Connor pareikalavo daugiau laiko pasiruošti gynybai. J. Demjaniukas kaltinamas 850.000 žydų nužudymu Treblinkos stovykloje Lenkijoje. Esą jis žydus, ginkluotas kardu ir durklu, suvarydavo mirties kameron ir paleisdavo dujas. Teisme jis dar kartą pabrėžė, kad žudynėmis kaltinamas Ivanas Žiaurusis yra kitas asmuo. Pradedama ir Dimonos atominėje jėgainėje dirbusio techniko M. Vanuno byla. Jis kaltinamas valstybinių paslapčių išdavimu karo metais. Už tokius kaltinimus gresia mirties bausmė. Kaltinamasis britų laikraštyje "The Sunday Times" buvo paskelbęs nuotraukomis iliustruotą pranešimą, kad Izraelis slapta yra pasigaminęs apie šimtą atominių bombų. Izraelio vyriausybė pranešimą paneigė. M. Vanunas, buvęs Londone, staiga dingo ir dabar atsidūrė kaltinamųjų suole Izraelyje.

Neranda kaltės

Pasaulinis žydų kongresas Vašingtone vis dar kaltina kariniais nusikaltimais Austrijos prez. K. Waldheimą. Tuos kaltinimus sumenkino Izraelyje pravesti specialios komisijos tyrimai. Laikraščio "The Jerusalem Post" pranešimu, komisija padarė išvadą, kad nėra pakankamai medžiagos, kuri leistų reikalauti K. Waldheimo išdavimo teismui Izraelyje. Galima būtų įrodinėti, kad K. Waldheimas, būdamas kariuomenėje, prisidėjo prie nacių vykdytų nusikaltimų Jugoslavijoje. Jis betgi nėra nusikaltęs veiksmais prieš žydus. K. Waldheimui mestus kaltinimus š. m. balandžio mėnesį buvo įsakęs ištirti anuometinis Izraelio premjeras Š. Peresas. Austrijos parlamento rinkimus su atstovų mažuma laimėjo socialistai. Kancleriui F. Vranitzkiui teks sudaryti koalicinę vyriausybę.

Šiame numeryje:

Rinkimai be rinkėjų?
Organizaciniame lietuvių gyvenime rinkimai per mažai vertinami

Lietuvos laisvinimo darbuotojų seimas
VLIKo seime Britanijos Londone dalyvavo 32 atstovai iš 45

Siaubo ir nevilties dienos
Lietuvių būrelio rūpesčiai sovietinėje armijoje karui baigiantis

Nuo poezijos iki kapitalizmo
Akademinis "Ateities" savaitgalis su poezija ir paskaitom

Žmogaus teisės ir Baltijos kraštai
Svarstybos Toronto universitete, dalyvaujant žymiem profesoriam

Išeivijos vyskupo žodis
Artėjanti Kristaus gimimo šventė ir ateities rūpesčiai

Apie lietuvius rusų ir lenkų spaudoje
Rusai apie kun. Matulionį, lenkai – apie Želigovskio žygį

Lietuvių kultūros muziejus-archyvas
Anapilio nuosprendis pradėti statybą ateinantį pavasarį

"Tikiu gyvenimą – ne mirtį"
Priešmirtinis kunigo Jono Gutausko poezijos rinkinys

Nerimstanti širdis be tėviškės
Poetas Balys Gaidžiūnas bei jo "Ir saulėtos, ir rūščios dienos"

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI
THE LIGHTS OF HOMELAND

2185 Stavebank Road, Mississauga, Ontario L5C 1T3, Canada
Telefonas (416) 275-4672 USPS 740-550
Leidėjas: Kanados lietuvių katalikų kultūros draugija "Žiburiai"
Redaguoja: kun. dr. Pr. Gaida ir Vyt. Kastytis. Metinė prenumerata — $20, pusmetinė — $11, rėmėjo — $25 (Amerikoj – JAV doleriais).
Pavieniai numeriai – 50 ct.
Skelbimai ruošiamam numeriui priimami iki ketvirtadienio. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisomi redakcijos nuožiūra. Autorių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.
The Lights of Homeland — Lithuanian Weekly
Published by Lithuanian Canadian R. C. Cultural Soc. "Žiburiai", Inc. Subscription rates: $20.00 per year, $11.00 per 6 months. Deadline for advertisements — Thursday. Second class mail registration number 0509. U.S.A. Second class postage paid at Lewiston, N.Y. U.S. Post master send address changes to P.O. Box 255 Lewiston, N.Y. 14092. Printed in Canada weekly except 4th week in December and 1st and 2nd week of August

Lietuvos krikščionybę minint

Sąmoningo tikėjimo savaitgaliai lietuvių parapijose

Lietuvos 600 metų krikščionybės sukakties centrinio komiteto religinės programos komisija, kurią sudaro kun. A. Saulaitis, SJ, ir seselė Ignė Marijošiūtė, šiais metais aplankė daug lietuvių telkinių, stiprindami krikščioniškąjį tikėjimą.

1986 m. spalio 31 — lapkričio 1 ir 2 dienomis minėta komisija surengė sąmoningo tikėjimo savaitgalį Toronte. Ji sudarė visą programą, pakvietė kalbėtojus. Toronto ir apylinkių lietuviams reikėjo tik ateiti ir dalyvauti. Savaitgalį globojo, Prisikėlimo parapijos religinė ir jaunų šeimų sekcijos.

Apmąstyti Lietuvos ir mūsų krikščionybę. Tokia buvo pagrindinė savaitgalio tema. Visai programai vadovavo ir temas gvildeno: *kun. Jonas Bacevičius, OFM,* šiuo metu dirbąs pranciškonų kandidatų auklėjimo srityje Kennebunkporte, *Loreta Giržaitytė,* religinio suaugusių ugdymo direktorė Minnesota vyskupijoje ir 3 knygų autorė (antros kartos lietuvaitė, gana gerai kalbanti lietuviškai), *Jonas Abromaitis,* jaunas lietuvis, gyvenąs Otavoje ir dirbąs Kanados vyskupų konferencijos katekizacijos komisijoje, ir viso savaitgalio organizatorė bei koordinatorė *sesuo Ignė,* atvykusi iš Putnamo.

Savaitgalis prasidėjo penktadienio vakarą. Skaidrėmis buvo pavaizduotas krikščionybės kelias Lietuvoje — perėjimas iš pagonybės į krikščionybę. Vaizdus rodė ir juos aiškino sesuo Ignė.

Šeštadienio rytą tuo pačiu laiku buvo gvildenamos 4 temos iš ciklo A: 1. Religinis vaikų auklėjimas — J. Abromaitis, 2. Dvasinis suaugusių ugdymas — L. Giržaitytė, 3. Tikėjimas — gyvenimo esmė — kun. J. Bacevičius, OFM, 4. Mūsų krikščioniškas ir lietuviškas religinis paveldas — ses. Ignė.

Dalyviai pasiskirstė į 4 kambarius.

Po trumpos pertraukos visi vėl skirstėsi išklausyti naujų temų iš ciklo B: 1. Liturgija po Vatikano II — J. Abromaitis, 2. Parapijiečių vaidmuo Bažnyčioje — L. Giržaitytė, 3. Krikščionies ryšys su Dievu — kun. J. Bacevičius, OFM, 4. Krikščioniškoji sąžinė — ses. Ignė.

Kadangi daugelis dalyvių penktadienio vakare nedalyvavo ir nematė skaidrių, tai po pietų jie turėjo progos pamatyti skaidrėse krikščionybės eigą Lietuvoje.

Šeštadienį, 4 v.p.p., visi rinkosi į Prisikėlimo parapijos šventovę Mišiom. Po jų vėl buvo kartojamas B ciklas, ir dalyvavusieji turėjo progos išgirsti kitus kalbėtojus.

Gana įdomus buvo šeštadienio vakaro simpoziumas — savo tikėjimo atskleidimas. Jame dalyvavo ir savo tikėjimo brendimu, pažinimu ir suradimu dalinosi L. Giržaitytė, Jonas Abromaitis ir kun. J. Bacevičius, pirmininkaujant ses. Ignei. Po to dar visi dalyviai atskiruose būreliuose trumpai dalinosi girdėtomis mintimis. Vakaras baigėsi Šv. Rašto ištraukų skaitymu ir bendra malda.

Sekmadienio rytą po 10 v. Mišių vėl buvo kartojamos temos iš A ciklo. Tuo būdu kiekvienas dalyvis turėjo progą išgirsti visas temas.

Dalyvavo apie 150 žmonių iš abiejų Toronto parapijų ir nemažas būrelis iš Hamiltono. Labai gaila, kad daugiau torontiškių nepasinaudojo šia proga pažvelgti į savo tikėjimą ir į save. Į pasąkaitą apie investacijas ar koncertą susirenka penkis kartus daugiau tautiečių. Nors didžiuojamės, kad esame jau 600 metų krikščionys, tačiau į Lietuvos vyskupų šauksmą "atnaujinti savo tikėjimą" atsiliepia tik maža dalis.

Ką šis savaitgalis davė tiems, kurie dalyvavo?

Reikia pažymėti, kad visi kalbėtojai buvo savo sričių specialistai, tam gerai pasiruošę. Jaunos šeimos, auginančios savo vaikučius, turėjo progos išgirsti apie būdus kaip dalintis tikėjimu su savo vaikais. J. Abromaitis turėjo atsivežęs ir įvairios literatūros, išleistos Kanados vyskupų konferencijos. Buvo įdomu sužinoti apie liturgijos vystymąsį ir pakeitimus po II Vatikano santarybos, kai pasauliečiai pasidarė ne tik stebėtojai, bet ir aktyvūs dalyviai.

Klausydamiesi L. Giržaitytės, pamatėme, kad religija ir jos pareigų — ritualo atlikimas dar nėra sąmoningas tikėjimas. Dvasinis žmogaus augimas reikalauja daugiau. Daug kam išryškėjo, koks turėtų būti parapijiečių vaidmuo savo parapijoje ir aplamai K. Bendrijoje.

Viso gyvenimo esmė yra gyvas tikėjimas, kuris remiasi asmeniška ryšiu su Jėzumi. Tai girdėjome kun. Bacevičiaus paskaitoje.

Kiekvieno krašto krikščionybė yra nuspalvinta to krašto kultūra, papročiais, vargais ir džiaugsmais. Lietuvišką krikščionybę labai vaizdžiai apibūdino ses. Ignė. Ji taip pat išryškino, kas yra krikščioniškoji sąžinė ir kaip mes turėtume išgirsti jos balsą.

Aplamai, tai buvo turtingas savaitgalis, į kurį daug darbo įdėjo visi kalbėtojai, o daugiausia — tai ses. Ignė, kuri viską koordinavo ir rūpinosi. Visi dalyvavusieji savaitgalyje buvo labai patenkinti ir dėkingi už progą pažvelgti į save ir savo tikėjimą. Garbė Kristui! **V.K.**

REMKIME KANADOS LIETUVIŲ FONDĄ!

Iki šiol šis fondas išleido per 350,000 dolerių lietuviškai kultūrai, menui, švietimui paremti. Pagrindinis fondo kapitalas yra neliečiamas, tiktai palūkanos skiriamos lietuviškai veiklai įvairiose srityse.

Sudarydami testamentus, bent dalį turto palikime Kanados lietuvių fondui (Lithuanian-Canadian Foundation).

Tapkime šio fondo nariais ir aukokime jam! Visos aukos atleidžiamos nuo valstybinių pajamų mokesčių.

Testamentines ir kitas aukas siųsti:

Lithuanian-Canadian Foundation, 1573 Bloor St. W., Toronto, Ont. M6P 1A6.

Šio fondo šūkis: ***"Kapitalas Lietuvai, palūkanos — lietuvybei išeivijoje!"***

Siaubo ir nevilties dienos

Likimas lietuvių pabėgėlių, patekusių į Raudonąją armiją Vokietijoje

STASYS DALIUS

(Tęsinys iš praėjusio nr.)

Vakare baigia vyrai kasimo darbą ir rengiasi gulti po eglėmis. Dabar tas guolis nebesvarbu, nors naktys dar vėsios, bet nešaltos. Kai mus pradžioje sugavę išvarė į žygį, naktys būdavo labai šaltos, o tekdavo gulėti ant plikos žemės. Vadai per nuolatines kratas buvo atėmę antklodes ir šiltus apatinius drabužius. Šalom naktimis, bet nė vienas nesusirgo, išskyrus kosulį, kuris visus smarkiai kankino. Mane irgi atvaro prie savojo būrio ir liepia gultis. Sugulam vėl kartu — Audrius, Boliukas ir aš. Kosto neberandu. Vargšas jau ligoninėje, o kas ten atsitiko, niekas nežino.

Per sekančias dienas mūsų vyrai išsijuosę kasė ir statė "zemlianką" gyvenimui. Visas pirmas batalionas dirba prie statybos, ruošdamas būstus. Rusų taktika iš karto matyti, nors aplinkui daugybė tuščių namų, bet mus suvarė į miškus ir ten turime įsikurti. Aš šias dienas nedirbau prie statybos, nes reikėjo valyti kulkosvaidį. Mat kai tąsyk nuo bataliono pasilikau, tai mano kulkosvaidis pasiliko vežime gulėti. Man grįžus kulkosvaidis atsirado, kaip gulėjęs, taip ir begulįs vežime. Atnešė labai prirūdijusį. Dvi dienas buvau atleistas nuo kitų darbų — turėjau vien jį valyti. Darbas nesunkus, bet labai nuobodus, nes kaip bevalytum, dėmių vis lieka. Į teismą, atrodo, nepakliūsiu, nes įvykis baigiamas pamiršti. Vieną dieną mačiau pro vartus ant dviračio atvažiuojantį iš divizijos štabo mokomosios kuopos vadą. Matyt, mano reikalu važiavo, kad grįžčiau atgal, bet nieko nepešęs grįžo atgal. Mane paliko čia ramybėje.

Sargybos prie sienos

Pradėjo jau iš mūsų būrio imti žmones sargybai prie sienos. Laukiame kada pakliūsime mes, o tada jau duosim kojom garo. Kol kas paskyrė sargybai vieną Audrių. Įsakėm jam gerai apžiūrėti vietovę ir po to grįžus visiem bandyti bėgti.

Mane, Boliuką ir dar porą kitų paskyrė į pulko štabą minų jieškojimo kursams. Nieko negelbėjo mūsų aiškinimas, kad nesuprantame rusiškai. Įsakymas ir gana. Į kursus turime eiti keletą kilometrų. Tai mums naudinga — susipažįstame su vietove. Kursuose dėstomi specialūs dalykai ir vien rusų kalba, kurios labai mažai tesuprantam. Be to, į kursus paskyrė daugiausia lietuvius, latvius, estus ir ukrainiečius, kurie mažiausiai moka tos kalbos. Iš visų trijų batalionų kursantai sueina į pulko štabą, kuris įsikūręs dideliame dvare. Čia paskiau sode susėdam ant žolės prieš saulę ir klausomės ką pasakoja ir aiškina karininkas.

Kursuose netikėtai susitikau Juozą, kurį vos beatpažinau — taip subloges. Mat frontui pasibaigus, maistas diena iš dienos blogėjo, o turimas atsargas krepšiuose iškrato ir atima. Liekam tik su virtuvės maistu, kurį sudaro vien tik bulvės be riebalų ir apyžalė duona. Tai dabar vyrai dienomis liesėja. Be to, nuo blogo maisto prasideda dezinterija ir įvairūs viduriavimai. Kiti tiesiog chroniškai serga viduriavimu: tokio pasirgusio po mėnesio nebegali pažinti. Juozo brolis apsirgęs pakliuvo ligoninėn ir nežinia kada begrįš. Juozas labai norėtų kartu su mumis bėgti, bet visa bėda, kad kitame batalione. Gerai nors tiek, kad iš visų batalionų suėję sužinom visas naujienas.

Gegužės mėnesio pabaiga būtų gražiausias metų laikotarpis ir gražiausios dienos gyvenime, jei ne šis raudonasis voras, kuris čiulpia mūsų jėgas. Kažkaip nejauku pagalvoti, kad jau praėjo Sekminės, bet per darbus pamiršti dienas ir nebeatskiri sekmadienio. Turiu dar išsaugojęs vokišką kalendorėlį, tai nors dienas pajėgiam atsekti. Nėra mums ko laukti, nes visos dienos vienodai juodos ir ilgos. Nėra jokių lūkesčių ir vilčių, nes kiekvieną dieną tenka saulei tekant keltis ir tamsoje gulti. O tos prakeiktos sargybos naktimis — miego amžinai trūksta.

Nespėjam galutinai įsirengti savo būstinių, mūsų būrys skiriamas arčiau prie sienos eiti sargybom. Apsigyvename viename kaimelyje jau gyvenamuose namuose. Prie sienos sargybon lietuvių kol kas neskiria — vien tik rusus. Mes kiekvieną naktį einam sargybas prie kuopos vado ir aplink kaimą. Įgrįso tai iki gyvo kaulo, bet pasprukti vis nėra kaip.

Pagaliau po kelių dienų ilgo laukimo mūsų būrio lietuviai paskiriami sargybai prie sienos. Su plakančiomis širdimis išeinam tikėdamiesi, kad jau šįnakt būsime pas anglus. Pasienyje įvyko kitaip ir tai sumaišė visus planus. Nespėjus mums pasikeisti keletu žodžių, visus lietuvius išskirstė po vieną kartu su rusais kelių km ruože. Aš pakliuvau tolokai nuo sienos su kulkosvaidžiu užsimaskavęs gulėti prie kelio šalia sargybos vado prie telefono.

Trypiu vietoje nežinodamas ką daryt. Paeinu pirmyn ir vėl grįžtu atgal. Nuo Audriaus esu per porą km. Eičiau pas jį, bet jis sargyboje su dalinio komandiru — nepastebėtas neprieisiu prie jo. Vienam bėgti negerai, nes vėliau pakenksiu likusiems. Taip betrypiant ir galvą belaužant, pradeda švisti. O čia pat netolimas anglų kaimelis ir miškas tiesiog viliote vilioja . . .

Nespėjus gerai prašvisti, atlekia raitas kuopos vado pasiuntinys. Po trumpo pranešimo visi lietuviai iš sargybų skubiai atitraukiami. Žiūriu Audrius su Boliuku irgi ateina. Lengviau pasidaro, kad jie nepaspruko. Bet nujaučiau, kad čia gerai nebus, jeigu taip skubiai atitraukia. Atėjus kuopos vadui, išrikiuoja pilnoje mundiruotėje ir daro kratą. Aš apačioje pasivilkęs civilines kelnes, o kuprinėje guli paruoštas bėgimui švarkas. Skubiai iššoku iš rikiuotės ir įbėgęs į kambarį, momentaliai ištraukęs iš kuprinės švarką paspiriu po lova-gultu. Skyrininkui bekeikiant ant manęs, stoju atgal į rikiuotę. Kratos metu kelnių nepastebi, tik atima žemėlapį, bet dėl to nenusimenu, turiu paslėpęs dar kitą. Daugiau nieko nesuranda, nes buvo apvyniotas ant kojos po bintais.

Visus surikiuotus išvaro į bataliono štabą. Čia iš kitų kuopų irgi atvaro lietuvius, latvius ir moldavus. Visi nusiminę keikiasi, kad nepasiskubino bėgti. Pasklinda gandai, kad mus išveš tolyn nuo sienos į kitus dalinius. Laukiam tik sunkvežimių, bet tie vis nesirodo. Čia randu ir Feliksą. Jis juokiasi:

— Jūs nors sieną pamatėte, o aš visą laiką ištupėjau vietoj. Dabar velniai žino kur išgrūs . . .

Netrukus pranešė, kad mes siunčiami apmokymui ir po kiek laiko grįšim atgal. Išveda į pulko štabą. Čia atėjęs karininkas iš sąrašo vienus skiria į antrą, kitus į trečią batalioną. Mudu su Audrium pakliūvam į trečią batalioną drauge, o visi kiti lietuviai — į antrą. Iš čia nuveda į trečią batalioną. Mudu nori paskirti į atskiras kuopas, bet išsiprašom, kad esam broliai, tai palieka vienoje kuopoje ir net viename būryje. Čia sužinom, kad iš dabartinio būrio yra pabėgę keturi lietuviai, o iš tos kuopos — šeši lietuviai. Už tai kuopos vadas vyr. leitenantas labai sodriai nusikeikia kai prisistatom, kad esam lietuviai. Jis jau dėl tų "litovcų" turėjo nemalonumų.

Dabar atsiduriame keletą km toliau nuo sienos, iš kur pabėgimas yra žymiai sunkesnis. Pikta, kad taip lepšiškai elgėmės, nes pabėgus pirmiesiems, mus labai saugo ir iš akių nepaleidžia.

Intensyvus apmokymas

Trečiame batalione pakliuvome į visai kitas sąlygas. Tik dabar po fronto žygių prasidėjo intensyvus ir tikras apmokymas. Viskas daroma pagal nustatytas valandas, bet tos valandos nežmoniškai ilgos. Rytą keliam 6 v. ir rikiuotėje vienmarškiniai bėgam į už kilometro esantį upeliuką praustis. Jei būna vėjuotas rytas, tai vėjas košte košia. Nusiprausus — patikrinimas ir tankinė rikiuotė. Nuo 8 v. iki 2 v. p.p. apmokymas lauke. Nuo 2 iki 4 — pietų pertrauka, 4-6 v. po pietų pratimai po laukus, 6-9 v.v. tvarkymas rajono, 9.30 v. vakarienė. Gulti — 11 v., bet faktiškai gulam 12 v. nakties, nes atsiranda įvairių darbų. Jei darbo nėra, tai būna koks mitingas arba varo už kelių kilometrų filmo žiūrėti.

Vienu žodžiu nėra jokio laisvalaikio, nėra kada ir įvairiom mintim galvą kvaršinti. Miego mažai, vienintelis troškimas — kur nors nusnūsti ir geriau pavalgyti. Čia maistas jau nepakenčiamai blogas — bulvės ir duona be riebalų. Nuo tokio maitinimo rėmuo ėda ir seilės bėga. Nors ir alkanas, bet į tas bulves net baugu pažiūrėti — taip įgriso. Visi laukiam karo. Iš visko atrodo rusai ruošiasi, bet ką sąjungininkai galvoja? Su Audrium kiekvieną dieną aptariam bėgimo smulkmenas, bet kol kas nėra bėgimui progų.

Vėl išvarę į laukus darė kratą; atėmė iš manęs žemėlapį ir surado apačioje mūvimąs civilines kelnes, kurias iki šiol buvau išsaugojęs. Tuojau visos kuopos akivaizdoje liepė nusirengti, smarkiai koliodami išbarė ir užsirašė ką rado. Kalės vaikai! Dabar atėmė visa, ką buvau išsaugojęs. Liko paslėpti dokumentai, bet jei kada bintus nuvyniotų nuo kojų, rastų ir juos. Pavojinga taip laikyti, bet nėra kur kitur padėti.

Nuotaikai pabloginti vakare nuvarė filmo žiūrėti. Rodė tik kroniką, kaip Churchillis lankėsi Maskvoje. Abudu su Stalinu glebėsčiuojasi ir patenkinti šypsosi. Iš to darosi aišku, kad karo nebus, nes, atrodo, santykiai kuo geriausi. Vėlai naktį blogiausioje nuotaikoje grįžtam į savo kuopą.

Laisva diena

Pirmą kartą šioje kariuomenėje gavome laisvą dieną be užsiėmimų. Kažkaip keista ir nuostabu. Valanda vėliau pakėlė ir nereikėjo nuogiems bėgti į upelį maudytis. III ir II batalionai bėga į vieną vietą maudytis, nes tame pačiam pušyne gyvenam. Matau dažnai kartu su antru batalionu bėgantį Juozą D., vis atsilikusį. Gaila man jo. Jis vargsta daugiau už mus, negali spėti su jaunais, o kai nespėja, dar daugiau gainioja. Jam dabar per 50 metų. Lietuvoje buvo stambus ir pavyzdingas ūkininkas, o dabar laisvalaikiu amžinai įsikandęs užgesusią pypkę tyliai svajoja. Jis ir pirma buvo tylus, bet dabar visai nešnekus. Dažnai užeinu pas jį, pasėdim žodžio netardami ir vėl išsiskiriame.

Juozo nelaimė

Vieną dieną staiga nematau jo bėgant maudytis. Klausiu lietuvius, kur Juozas. Jam įvyko nelaimė — atsakė. O atsitiko taip: buvo rikiuotės pamoka su šautuvais, būrio vadas kažką aiškino, o visi stovėdami rikiuotėje snūduriavo. Tik staiga prašvilpė šūvis pro leitenanto galvą. Mat Juozui besnaudžiant, šautuvas iškrito iš rankų ir, atsimušęs į žemę, vos nenušovė būrio vado. Tada buvo griežtai uždrausta palikti šautuvą užtaisytą, todėl Juozas buvo nubaustas keliom parom daboklės. Kitam būtų liūdniau pasibaigę, bet kadangi jis senas ir amžinai snausdavo, tai baigėsi apkoliojimu ir dabokle. (Bus daugiau)

"Dievas teikia mums meilę, kad mylėtume tą, kurį Jis mums duoda"

Gerry Lougheed Funeral Home

252 Regent Street South
Sudbury, Ontario P3C 4C8
Telefonas: (705) 673-9595

Mylimam tėveliui

A†A

KONSTANTINUI VAIČIULIUI

iškeliavus amžinybėn,

jo dukrą ONUTĘ AŽUBALIENĘ ir jos šeimą bei kitus gimines nuoširdžiai užjaučia –

KLK moterų draugijos
Lietuvos kankinių parapijos skyrius

A†A

KAZIMIERUI STANKUI

mirus,

jo žmoną VANDĄ, Anapilio moterų būrelio narę, ir visą šeimą giliai užjaučiame bei kartu liūdime –

Anapilio moterų būrelis

Lietuvių žurnalistų sąjungos nariui

A†A

dr. JUOZUI KAŠKELIUI

mirus,

jo sūnėnui J. UOGINTUI su šeima ir artimiesiems nuoširdžią užuojautą reiškia –

Kanados lietuvių žurnalistų sąjunga

A†A

ADOLFUI SIMONAVIČIUI

mirus,

žmonai IZABELEI, seseriai Lietuvoje ir artimiesiems reiškiame gilią užuojautą bei kartu liūdime –

Šiauliečių sambūris Toronte

A†A

KOTRYNAI GARBALIAUSKIENEI

mirus Australijoje,

sūnų LEONARDĄ ir šeimą nuoširdžiai užjaučiame –

V. Kalendrienė
A. P. Kaziliai

A†A

JONUI ZABORSKIUI

mirus,

seserį dr. SOFIJĄ TAUTERIENĘ, jos vyrą pedagogą IPOLITĄ TAUTERĄ ir visus artimuosius čia ir Europoje nuoširdžiai užjaučiame bei kartu liūdime –

M. A. Gverzdžiai *Z. A. Staugaičiai*
P. J. Kalainiai *E. A. Kuraičiai*
J. A. Zubrickai

PADĖKA

A†A

MARIJA RADULOVIC-KRONIENĖ

mirė 1986 metų spalio 12 dieną.

Nuoširdžiai dėkojame Lietuvos kankinių parapijos klebonui kun. J. Staškui už maldas laidotuvių koplyčioje, už gedulines pamaldas ir palydėjimą į amžino poilsio vietą Šv. Jono lietuvių kapinėse.

Nuoširdi padėka karsto nešėjams, visiems dalyvavusiems laidotuvėse, atsiuntusiems gėles, pareiškusiems užuojautą asmeniškai ir per spaudą. Ačiū visiems už užprašytas šv. Mišias bei suteiktą visokeriopą pagalbą.

Visiems dėkinga –

duktė L. Matulevičienė ir šeima

Canadian Art Memorials Ltd.

176 Lakeshore Road West, Port Credit, Ont. L5H 1G4

LOUIS TEMPORALE - oficialus skulptorius - Bank of Canada, Bank of Montreal, Bank of Nova Scotia ir Archives Bldg. King George VI Niagara Falls

Atlieka įvairius kapų paminklų akmens ir skulptūros darbus — greitai ir meniškai. Užsakymus atliekame pagal projektus ir taip pat turime didelį pasirinkimą pagamintų paminklų lietuvių kapinėms

Užsakykite jau dabar, kad mes galėtume neskubėdami atlikti visą menišką darbą pagal pageidavimus.

Darbovietės telefonas 278-2757
Namų telefonas 278-4529
Atstovas – St. Prakapas.
Tel.233-4486

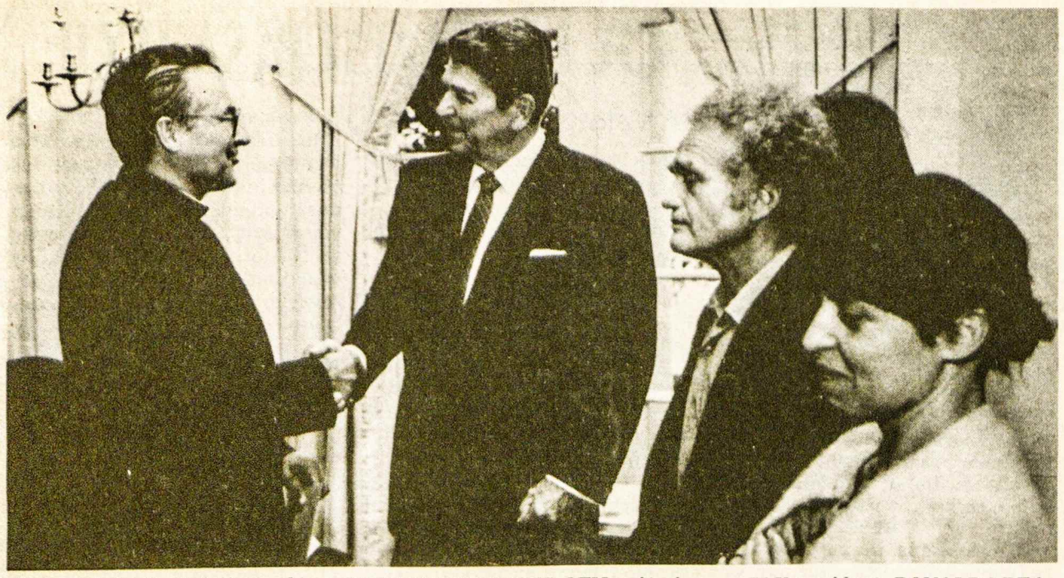

Lietuvių katalikų išeivijos vyskupas PAULIUS BALTAKIS, OFM, priėmime pas JAV prezidentą RONALDĄ REAGANĄ prašo neužmiršti okupuotos Lietuvos troškimo atgauti savo nepriklausomybę ir jos sovietų kalinamų kovotojų dėl žmogaus teisių. Šalia prezidento stovi neseniai paleistas iš sovietinio lagerio disidentas JURIS ORLOVAS su savo žmona, taip pat dalyvavęs priėmime ir spaudos konferencijoje Vienoje

Nuo poezijos iki kapitalizmo

Šeštasis "Ateities" savaitgalis Čikagoje

JUOZAS BAUŽYS

Pagrindinė šių metų "Ateities" akademinio savaitgalio svarstybų tema buvo: "Kiek vertas šių dienų kapitalizmas?" Savaitgalis vyko Čikagoje 1986 lapkričio 7-9 dienomis, Jaunimo centro ir Ateitininkų namų patalpose. Tai jau šeštasis toks akademinis savaitgalis, rengiamas kiekvienais metais nedidelės entuziastų grupės, neoficialiai vadovaujamos Jono Pabedinsko. Rengėjai, atrodo, nevengia įvairiausių temų: pernai svarstybos sukosi apie literatūrą, o šiemet buvo kalbama apie komunizmą ir kapitalizmą. Tačiau pats savaitgalis, pagrindinės jo svarstybos, ir šiemet prasidėjo nuo poezijos.

Vakaronė su keturių poezija

Ateities literatūros fondas neseniai išleido keturių jaunų poetų poezijos knygą ir pavadino ją "Keturi". Su tos tad knygos supažindinimu penktadienio vakarą ir prasidėjo visas savaitgalis. Atidaromąjį žodį tarė Milda Tamulionienė ir pakvietė vakaronei vadovauti Vitą Laniauską, kuris savo ruožtu pakvietė kalbėti apie knygą poetą Kazį Bradūną. Štai keletas jo poetiškų ir gyvenimiškų minčių.

Apie jaunų poetų kūrybą nereikia didelių akademinių išvedžiojimų. Ją tik reikia šiltai priimti ir skirti didesnio dėmesio. "Ateitis" visą laiką yra jaunų poetų mokykla, o jos tradiciją papildo ir Ateities literatūros fondas, dar 1969 m. išleidęs panašią 10-ties poetų knygą "Tiltai ir tuneliai". Iš tų dešimties šiandien vis dar literatūroje gyvi keturi. Reikia laukti, kad iš šių metų keturių gal visi išliks ir išleis atskiras savo poezijos knygas.

Šie keturi — tai modernūs laiko poetai, daug nesiskiriantys ir nuo dabar Lietuvoje poeziją rašančių savo bendraamžių. Poezija visada keičiasi su laiku. Reikia ir skaitytojui stengtis ją priimti kaip poeto žodį, jo kalbą. Eilėraštis yra gyva kalba, tad ten nebūtinai reikia ir skyrybos ženklų ar didžiųjų raidžių. Turime džiaugtis, kad ir po 40 tremties metų susilaukiame lietuviškai rašančių išeivijos poetų.

Kalbėdamas apie kiekvieną iš keturių, Kazys Bradūnas trumpai juos apibūdino. *Jolanta Mašerytė* geriausiai valdo kalbą ir labiausiai yra tradicinės poezijos atstovė. *Vainis Aleksa* — pats moderniausias ir gal intelektualiausias. *Sauliaus Kubiliaus* eilėraščiai trumpi, beveik miniatūros, su tam tikru aforistiniu atspalviu. *Gintarė Remeikytė* yra pati šelmiškiausia ir šmaikščiausia. Tačiau juk poezija ir yra žaislas. Būtų sunku žmogui gyventi, jei nebūtų poezijos — to gyvenimo žaislo.

Po keletą visų keturių poetų eilėraščių paskaitė Aušra Jasaitytė, Kristina Likanderytė ir Laima Šulaitytė. Vakaronę užbaigė išradingas torontiečio Vyto Čuplinsko kūrinys — senutė su "video" ekranais jos akyse, atspindinčiais matomą aplinkos pasaulį.

Kapitalizmo kritika

Lapkričio 8, šeštadienį, Ateitininkų namuose Lemonte pirmąją paskaitą skaitė kun. Petras Daugintis, SJ, apie kapitalizmą K. Bendrijos dokumentuose, apžvelgdamas popiežių pasisakymus apie kapitalizmo klaidas ypač moraliniu požiūriu. Koreferentas Jonas Pabedinskas pateikė kritiškas savo pastabas apie per didelį K. Bendrijos pabrėžimą labdaros, per mažą dėmesį praktiniam teisingumo įgyvendinimui socialinėje srityje. Jis iškėlė teigiamus kapitalizmo aspektus.

Dr. K. Skrupskelis, filosofijos ir logikos profesorius S. Carolinos universitete, kalbėjo tema "Ateitininkai ir moralinė kapitalizmo krizė". Jis pirmiausia atkreipė dėmesį, kad ateitininkai kaip tik ir gimė socialinių revoliucijų laikotarpyje. Revoliucinės nuotaikos pas ateitininkus tuo metu nebuvo svetimos. Net ir pats kun. M. Krupavičius dažnai veikė kartu su revoliucinėmis grupėmis. St. Šalkauskio doktrina socialiniais klausimais buvo taip pat gana radikali. Tiesa, jis vengė grynai ekonominių klausimų, bet kėlė socialinį teisingumą. Jieškodamas sintezės tarp Rytų ir Vakarų, Šalkauskis kartais pasisavindavo ir marksistinius bruožus, neretai nepagailėdamas aštrių žodžių kapitalizmui. Kapitalizmas esąs gimęs iš egoizmo ir vedąs pasaulį į pražūtį. Didesnis pelnas skatinąs didesnį egoizmą. Iš to kyla karai ir diktatūros. Gal dėl šių Šalkauskio minčių jis šiuo metu Lietuvoje vėl atrastas ir primenamas kaip kultūros filosofas.

A. Maceina savo veikaluose "Socialinis teisingumas" ir "Buržuazijos žlugimas" taip pat smerkia kapitalizmą, pirmoje eilėje reikalaudamas moralės. Tarp 1930 ir 1940 m. Lietuvoje atsirado radikaliai socialiniais klausimais galvojančių ateitininkų grupė. Ji gal daugiau išryškėjo savo 1936 m. deklaracija "Į organinės valstybės kūrybą", siūlančia Lietuvai demokratinius principus. Jau išeivijoje šią mintį toliau pradėjo puoselėti Lietuvių fronto bičiuliai su mintimis, išdėstytomis 1958 m. išleistame leidinyje "Į pilnutinę demokratiją".

Paskaitą savo mintimis papildė koreferentas kun. dr. Vytautas Bagdanavičius, daugiau apsistojęs ties Šalkauskiu. Pasak jo, Šalkauskis vėliau nuo savo ankstyvesnės marksistinės terminologijos, kuri to laiko visuomenėje buvo vartojama, atitolo. Tačiau jo mintys buvo taikomos labiau Lietuvos šviesuomenei ir visos tautos nepasiekė. Šiandien jos iš viso būtų per siauros.

Diskusijose vėl iškilo Šalkauskio "atradimo" faktas okupuotoje Lietuvoje. Dr. Skrupskelis mano, kad tai gali būti kai kurių mokslininkų nuoširdus bandymas suprasti, kas vyko tame visų vengiamame nepriklausomos Lietuvos laikotarpyje. Diskusijas pravedė Arvydas Tamulis.

Palyginamoji kapitalizmo ir komunizmo perspektyva

Dr. Valdas Samulevičius, politinės ekonomijos specialistas, šiuo metu atliekąs tyrinėjimus Toronte, buvo antrasis popietės paskaitininkas. Jis pastebėjo, kad abu polius — kapitalizmą ir komunizmą jis vertinsiąs grynai moksline prasme. Pagrindinė ekonominių sistemų esmė glūdi teisiniame nuosavybės santykių reguliavime: privati ar valstybinė nuosavybė. Atskirų sistemų efektyvumas lyginamas ekonominėje ir socialinėje-politinėje plotmėje.

Kapitalistinės sistemos gamybinius procesus reguliuoja rinka. Tai yra rinkos ekonomika. Komunistinėje sistemoje tokius gamybinius procesus nustato ir reguliuoja planas, tvarkomas partijos ir centrinio planavimo organų. Kapitalistinėje rinkos ekonomikoje didelės reikšmės turi konkurencija, informacijos rinkimas iš vartotojų, nulemiąs produkto gerinimą. Centrinio planavimo ekonomikoje koncentruojamasi į plano įvykdymą, nežiūrint į produkto kokybę ir reikalingus pakeitimus. Čia ypač sunkina biurokratizmas, baimė visokių naujumų, žaliavos ir medžiagų trūkumai. Užtat nenuostabu, kad komunistiniuose kraštuose klesti vadinamoji "antroji ekonomika" — privatūs sklypeliai ir pan.

Kalbėdamas daugiau apie šią temą teoriškai, pabaigoje paskaitininkas iškėlė mintį, esą manančių, jog ateityje kapitalizmo ir komunizmo keliai gali susitikti. Kapitalistiniuose kraštuose jau dabar ima reikštis įvairių kompanijų tendencija jungtis į milžiniškas bendroves, kurios su laiku gali eliminuoti konkurencinį pagrindą.

Savo mintimis paskaitininkui koreferavo kun. dr. Pranas Gaida, "Tėviškės žiburių" redaktorius. Pradžioje jis pateikė daugiau žinių apie paskaitininką dr. Samulevičių. Pasak kun. Gaidos, iš bet kurios sistemos, ar tai būtų kapitalistinė, ar komunistinė, jokiu būdu negali būti išskirtas žmogus. Jis dažnai tampa vien tik mechanizmo rateliu ar pats sau dievaičiu. O reikia, kad žmogus būtų iškeltas kaip asmuo.

Šiai sesijai vadovavo dr. Roma Kuprienė.

Socialinis aprūpinimas kapitalistinėje sistemoje

Sekmadienį buvo nagrinėjama socialinio aprūpinimo tema simpoziumo būdu. Koordinatorė buvo dr. Augusta Šaulytė, o simpoziumo dalyviai — dr. Jonas Daugirdas, dr. Antanas Razma, jn., dr. Adolfas Šležas.

Dr. Šležas pareiškė, kad socialinis aprūpinimas dažnai keičiasi pagal laiką, valstybės santvarkos pasikeitimus ir žmonių pageidavimus. Aprūpinimo sistema turi tarnauti ne pelnui, o žmonių gerovei, tačiau ji negali apsunkinti ir sunaikinti ekonomijos.

Dr. Jonas Daugirdas, ilgesnį laiką dirbęs medicinos srityje Kanadoje, o dabar persikėlęs į JAV, panagrinėjo didesnius skirtumus tarp Kanados ir JAV medicininės draudos ir socialinio aprūpinimo. Pagal jį, kanadiečiai jaučiasi tuo atžvilgiu saugesni, tačiau yra per didelė valdžios kontrolė. Amerikoje pastebimas skirtumas tarp privačių ligoninių ir valdžios tvarkomų. Pastarosiose gydymas esąs menkesnis.

Dr. Antanas Razma kalbėjo, kaip per daugelį metų keitėsi įvairios socialinės draudos ir gydymo sistemos Amerikoje. Paskutiniu laiku gydymas yra nežmoniškai pabrangęs, ypač dėl brangios technologijos.

(Nukelta į 5-tą psl.)

Žmogaus teisės ir Baltijos kraštai

Baltistikos studijų draugijos Kanados komiteto ir estonistikos katedros surengtos svarstybos Toronto universitete 1986 m. lapkričio 8 d.

ALGIRDAS VAIČIŪNAS

Popietinė simpoziumo dalis pavadinta "Žmogaus teisės ir Helsinkio konferencijos procesas" buvo numatyta pradėti su dr. Gordon Skillingo, Toronto universiteto politinių mokslų profesoriaus, įvadu. Deja, prof. Skillingas negalėjo šiame simpoziume dalyvauti, tad jo paruoštą , bet jau labai sutrumpintą įvadą padarė Juris Dreifelds, Brock universiteto politinių mokslų profesorius.

Pasitarimai Helsinkyje

Pasak prof. Skillingo, žmogaus teisių reikalais Vakarų valstybės buvo pasiruošusios kalbėtis su Sov. Sąjunga jau 1972 m. Deja, sovietai nerodė jokio noro tuo klausimu diskutuoti. Tik kai žmogaus teisių reikalai buvo supinti su tautų saugumu ir nusiginklavimu, Sov. Sąjunga rado reikalą sujungti karinę Europos apsaugą su savo rūšies propaganda. Helsinkio konferencija, kaip taikos sutarties pakaitas, galėjo įvykti tik priėmus Sov. Sąjungos sąlygas: pripažinti Vidurio ir Rytų Europos sienų praplėtimą prieš karą ir karo metu, dabartinių sienų neliečiamybę (status quo) ir nesikišimą į kitų valstybių vidaus reikalus.

Visų Helsinkio pasitarimų eiga buvo suskirstyta į pagrindinius punktus. Pradžioje — žmogaus teisių gerbimas ir religijos laisvė Sov. Sąjungos siūlymu buvo apibrėžta vienu sakiniu. Vakarų valstybėms reikalaujant, Helsinkio žmogaus teisių deklaracija po 56 posėdžių buvo 35 Europos, JAV ir Kanados priimta.

Helsinkio aktas pabrėžė esminį trijų pagrindinių skyrių glaudumą, būtent saugumo, bendradarbiavimo ir žmogaus teisių gerbimo. Jų vykdymui užtikrinti buvo nutarta rengti periodines peržiūros konferencijas.

Peržiūros konferencijos

Pirmoji tokia peržiūros konferencija įvyko Belgrade. Kai Vakarų kraštai rūpinosi žmogaus teisių saugojimu, Sov. Sąjunga jų nepaisė — Čekoslovakijos sovietų okupavimas tai aiškiai parodė.

Antroji peržiūros konferencija įvyko Madride. Joje Sov. Sąjungos elgesys dar labiau paryškino jos pažadų nevykdymą. Tai patvirtino ypač Afganistano invazija, Lenkijos darbo unijos "Solidarumo" uždarymas ir karo stovio paskelbimas ir galutinis Čekoslovakijos pajungimas.

Otavos konferencija buvo skiriama žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių reikalams aptarti. Ten turėjo susirinkti ne tiek valstybių atstovai, kiek tos srities žinovai iš 35 Helsinkio aktą pasirašiusių valstybių. Bet ir ten sovietai sutiko kalbėti tiktai apie švietimo trūkumus ir sveikatos reikalus. Galutinėje išvadoje ši konferencija tapo teismo sale, kur Sov. Sąjunga atsidūrė kaltinamojo kėdėje. Kadangi kai kurios neutraliosios valstybės turėjo ne visai švarią praeitį žmogaus teisių srityje, ta konferencija baigėsi be jokio susitarimo.

Berno konferencijoje buvo bandoma susitarti šeimų sujungimo, kelionių bei turistinių reikalų. Sov. Sąjunga betgi nedarė beveik jokių nuolaidų, tačiau kai kurios Rytų valstybės plačiau pravėrė savo duris šeimų lankymuisi, jų sujungimui ir turizmui.

Komentatoriai

Šios paskaitos analizei bei komentarams buvo pakviesti: Alan Bowker — Kanados užsienio reikalų ministerijos Europos saugumo ir bendradarbiavimo konferencijoje atstovas, prof. Juris Dreifelds ir Romas Vaštokas — Trento universiteto profesorius. Pirmininkavo Olev Trass — Toronto universiteto profesorius.

A. Bowker buvo ką tik grįžęs iš Vienos. Jis pabrėžė, kad Kanados vyriausybė ypatingai stipriai pasireiškė šeimų suartinimo ir santykiavimo srityje. Kanados užsienio reikalų ministeris J. Clark net ragino Kanados piliečius pasisakyti ir jam pranešti nusikaltimus minėtiems nuostatams. Kaip ir visur, taip ir čia buvo rasta, kad Sov. Sąjunga viena sako, o kita daro.

Prof. R. Vaštokas išryškino keturis svarbiausius punktus, kuriuos kėlė prof. Skilling. 1. Helsinkio konferencijos nutarimai netapo veiksmais. Helsinkio aktas gal net pasitarnavo Sov. Sąjungos policijai iššifruoti disidentus. 2. Kanada yra aktyviai įsijungusi į Europos saugumo ir bendradarbiavimo darbus, tačiau kartais įsivelia į politinį savanaudiškumą, o ne į žmogaus teisių gynimą. 3. Vakarų valstybės neturėtų vengti užgauti Sov. Sąjungos jausmus, ir aiškiai parodyti Sov. Sąjungą, kokia ji yra žmogaus teisių srityje. 4. Reikėtų pasižiūrėti į save pačius, į savo siekius ir tikslus baltiečių bendruomenėse.

Prof. Juris Dreifelds daugiausia kalbėjo apie Baltijos valstybių ir kitų Sov. Sąjungos pavergtų kraštų poziciją Europos saugumo ir bendradarbiavimo konferencijos eigoje. Nors darbotvarkėje buvo nustatyta sienų klausimu nediskutuoti, t. y. lyg ir pripažinti Baltijos ir kitų R. Europos valstybių pavergimą, tačiau pats žmogaus teisių ir tautų apsisprendimo principas buvo priimtas visų pasirašiusių valstybių. Pagal tai Sov. Sąjunga nusikalsta pagrindiniam laisvo apsisprendimo principui, nes baltiečiai neturi nei savarankiškumo, nei laisvo apsisprendimo galimybės po Sov. Sąjungos letena. Antrojo pasaulinio karo metu Sov. Sąjunga praplėtė savo ribas, pavergdama ne tik Baltijos valstybes, bet ir Lenkiją, už kurią sąjungininkai paaukojo daug gyvybių, ir visą Vidurio Europą. Faktiškai Sov. Sąjunga nebandė legalizuoti Baltijos kraštų kaip Sov. Sąjungos dalies, nes jie tai laiko jau įvykusiu faktu. Kanados, JAV ir kitų valstybių vyriausybės pripažįsta Lietuvą, Latviją ir Estiją pavergtomis. O ir kova dėl žmogaus teisių ryškiausiai pasireiškia kaip tik tose valstybėse. Vakarai, nereikalaudami laisvės Baltijos tautoms, nusikalsta žmogaus teisių ir tikro saugumo Europoje užtikrinimui. Kaip galima kalbėti apie saugumą, taiką ir žmogaus teises, jei ištisos tautos yra pavergtos ir neturi apsisprendimo laisvės!

Klausimų metu buvo diskutuojami silpnas Kanados spaudimas į Sov. Sąjungą žmogaus teisių srityje. JAV ir Kanadoje sėjama disinformacija, kuri suklaidina daugelį politiškai nesusipratusių žmonių. Sov. Sąjunga kelia kitų nusikaltimus žmogaus teisių srityje, kad užtušuotų savo nusikaltimus ne tik Europoje, bet ir Azijoje.

Kad Sov. Sąjungai nepatinka okupuotų kraštų išeivių politinis spaudimas savo naujai pasirinktų kraštų vyriausybėms, rodo šis faktas: Sov. Sąjunga neriasi iš kailio, siekdama juodinti išeivius, vadindama juos kolaborantais, žudikais, priešais.

Sėkmingas renginys

Šiame baltiečių simpoziume dalyvavo ne vien Baltijos kraštų išeiviai. Čia buvo Kanados valdžios, spaudos, jaunimo, Sov. Sąjungos pavergtų tautų atstovai. Buvo malonu pastebėti, kad beveik trečdalis simpoziumo dalyvių ir klausytojų buvo lietuviai. Šio simpoziumo organizaciniame darbe gyvai reiškėsi KLB Toronto apylinkės valdybos narys Kęstutis Raudys. Andriaus Rasiulio ir prof. Romo Vaštoko svarus įnašas praturtino šį simpoziumą žiniomis. Jiedu labai stipriai pasireiškė klausimų ir diskusijų metu.

Patalpos buvo labai tinkamos tokios rūšies simpoziumui — prieinamos susisiekimo ir kainos atžvilgiu. Estės moterys atliko registraciją ir vaišino neišsibaigiančia kava. Informaciniame skyriuje buvo išdėstyta baltiečių literatūra ir "Lietuvos Katalikų Bažnyčios kronikos" kopijos, kuriomis itin domėjosi kanadiečių kilmės asmenys.

Vasario 16 gimnazijos mokiniai, demonstravę Vienoje su plakatais, reikalaujančiais laisvės sovietų kalinamiems lietuviams – kun. J. K. MATULIONIUI, VL. LAPIENIUI, G. IEŠMANTUI . . . Nuotr. M. Balašaitytės

Išeivijos vyskupo žodis

MIELI BROLIAI IR SESERYS LIETUVIAI,

Artėjanti Kristaus gimimo šventė ir Naujieji metai vėl teikia man progą prabilti į Jus. Tos dvi šventės yra lyg koks slenkstis, kuris perveda mus į naują laiko tarpsnį — 1987 metus.

Malonu Jus sveikinti ir linkėti, kad ateinantieji metai būtų mums ir visai mūsų tautai dvasinio atsinaujinimo ir dieviškos paguodos laikas.

1987 metais švęsime Lietuvos krikščionybės jubiliejų. Jubiliejaus iškilmių aidai, ypač iš Romos, pasklis po visą pasaulį ir visiems plačiu mastu primins, jog Lietuva tebėra gyva ir ištikima Kristui. Tai ir mus pačius dvasiškai sustiprins ir nuteiks naujiems žygiams. To visa širdimi ir linkiu, sveikindamas Jus sulaukusius Kalėdų ir Naujųjų metų.

Negaliu pamiršti savo ilgų bei tolimų kelionių, lankant pasaulio lietuvius. Esu dėkingas Dievo Apvaizdai, kad, palyginti trumpu laiku, galėjau aplankyti beveik visus kraštus, kur gyvena šiek tiek lietuvių. Malonu buvo sueiti į glaudų kontaktą su organizacijomis bei paskirais asmenimis, su dvasine kraštų vadovybe ir asmeniškai susipažinti su pasaulio lietuvių gyvenimu bei jų pastoracinėm problemom. Dėkoju visiems, kurie taip nuoširdžiai mane priėmė ir globojo.

Džiugu, kad visuose kraštuose lietuviai yra gražiai įsikūrę, gerai susiorganizavę, turi gerą vardą ir yra aptarnaujami pasišventusių lietuvių kunigų. Glaudaus dvasiškių bendradarbiavimo su lietuviškom organizacijom dėka visur, pagal vietos sąlygas, yra nuoširdžiai puoselėjamos krikščioniškos ir tautinės vertybės, stengiamasi pagelbėti pavergtai tautai. Ypatingai malonu pabrėžti, kad kiekviename krašte iš jaunosios kartos ateina į mūsų gyvenimą sumanių veikėjų ir energingų vadų, įnešančių naujų idėjų ir optimizmo.

Kiekvieno krašto lietuviškos bendruomenės turi savitų pastoracinių problemų. Tačiau viena, visiems daugiausia rūpesčio kelianti, yra stoka stojančių į dvasinį luomą. Visur girdėjau tą patį nuogąstingą klausimą: kas pakeis mūsų prie pensijos amžiaus artėjantį kleboną? Negalima sakyti, kad lietuvių kilmės jaunimas būtų indiferentiškas dvasinėm vertybėm ir aukos gyvenimui. Ne. Problema greičiau yra ta, kad vieni nesiryžta daryti visam gyvenimui įsipareigojimų, o kiti įstoja ne į lietuvišką, o vietinę vyskupijos seminariją ar nelietuvišką vienuolyną.

Jaunas kunigas, išauklėtas be gyvybinio ryšio su lietuviška bendruomene, nebemato reikalo ir nejaučia pareigos dirbti lietuviškoje pastoracijoje. Jau šiuo metu nebeįmanoma rasti lietuvių kunigų visoms lietuvių parapijoms ar misijoms. Artimoje ateityje visa eilė mūsų lietuviškų parapijų turės nelietuvius kunigus, bus uždarytos arba perleistos kitos tautybės tikintiesiems.

Tautiškai susipratusių kunigų per naktį neprisiauginsime. Turime jieškoti būdų prisiauginti lietuviškoje pastoracijoje dirbančių. Viena iš galimybių yra pastovūs diakonai. Pastovus diakonas su pensininko ar net nelietuvio kunigo pagalba galėtų sėkmingai vadovauti lietuviškai parapijai ar misijai: sakyti pamokslus, krikštyti, tuokti, laidoti ir t.t. Šiuo metu pastovių diakonų idėja lietuvių tarpe dar tebėra palyginti svetima, kai tuo tarpu amerikiečių pastoracijoje jau dirba per 7000 diakonų.

Lietuvos krikščionybės jubiliejus mum teikia išskirtiną progą rimtai permąstyti esminius mūsų išeivijos religinius ir tautinius klausimus, o Dievo tarno arkiv. Jurgio Matulaičio beatifikacija skatina prašyti jo pagalbos, kad jis, taip sėkmingai vadovavęs Lietuvos bažnytinės provincijos įsteigimui, savo užtarimu padėtų ir mums išspręsti lietuviškos pastoracijos išeivijoje problemas.

Nuoširdžiai Jūsų Kristuje —

Vysk. Paulius A. Baltakis, OFM

Maldos diena Amerikoje už Lietuvą

Vienbalsiai priimta katalikų vyskupų rezoliucija Vašingtone įvykusiame suvažiavime 1986 metų lapkričio 12 dieną

"Artėjant Lietuvos krikšto 600 metų sukakčiai, kuri bus minima 1987 metais, JAV katalikų vyskupų konferencija išreiškia savo solidarumą su broliais Lietuvos vyskupais ir jos tikinčiaisiais.

Pagarbiai prašome visus ordinarus birželio 28, kai minėtoji sukaktis bus minima popiežiaus Mišiomis Romoje, paskelbti maldos diena už persekiojamą Lietuvos tikinčiųjų Bendriją bei įjungti atitinkamą tekstą į tos dienos tikinčiųjų maldą.

Mes kreipiamės į Sovietų Sąjungos vyriausybę, kviesdami ją laikytis Visuotinės žmogaus teisių deklaracijos, Baigminio 1975 metų Helsinkio akto bei kitų tarptautinių sutarčių, respektuoti Lietuvos žmonių teises, patenkinti Lietuvos vyskupų prašymą grąžinti tikinčiųjų reikalams Vilniaus katedrą, Šv. Kazimiero šventovę Vilniuje ir Taikos karalienės šventovę Klaipėdoje.

Mes taip pat kreipiamės į Sovietų Sąjungos vyriausybę, prašydami patenkinti Lietuvos vyskupų prašymą — duoti leidimą atspausdinti naują lietuvišką Šv. Rašto vertimą".

• **Supažindinkite savo draugus su "TĖVIŠKĖS ŽIBURIAIS" – atsiųskite dar jų neskaitančių adresus. Jie gaus keletą numerių nemokamai.**

PAVERGTOJE TĖVYNĖJE

NAFTA BALTIJOJE

Žinių apie Baltijos jūroje rastus naftos telkinius "Tiesos" 1986 m. spalio 29 d. laidoje pateikia Lietuvos mokslų akademijos viceprez. Vytautas Statulevičius savo pasikalbėjime su korespondente Terese Keziene "Neriją sukūrė gamta, išsaugoti privalo žmonės". V. Statulevičius yra pirmininko pavaduotojas Maskvoj sudarytos mokslinės-techninės komisijos, ruošiančios gamtosaugos priemonių projektą apsaugai nuo surasto ir norimo panaudoti naftos telkinio prie Kuršių nerijos. Tas geriausiai ištyrinėtas telkinys "D-6" yra tik už 22 kilometrų nuo Kuršių nerijos. Sovietų Sąjungos dujų pramonės ministerija ten jau ruošiasi statyti pirmąją naftos gavybos platformą, kurių iš viso bus keturios. Gamtinių turtų pajieškoms Baltijos jūroje Sovietų Sąjunga, Rytų Vokietija ir Lenkija įsteigė tarpvalstybinę organizaciją "Petrobaltik". Pajieškas taipgi vykdo Sovietų Sąjungos dujų pramonės ministerijos gamybinis naftos ir dujų gavybos susivienijimas Kaliningradu pavadintame Karaliaučiuje. Ten nafta jau gaunama iš vieno telkinio sausumoje, ruošiamasi gauti ją iš kito telkinio Baltijos jūroje.

NERIMAS LIETUVOJE

Lietuviams didžiausią rūpestį sudarė naftos telkinys "D-6" prie gamtos suformuotos, miškininkų, gamtosaugininkų rankomis palaikomos Kuršių nerijos. V. Statulevičius atskleidžia daugelio lietuvių nuotaikas: "Ji tokia trapi, kad čia tuoj prasidėtų erozija, kiti procesai, kurių daugelis gali būti pražūtingi. Vien nuo vėjų, audrų jai apsaugoti įdėta daug lėšų. Taigi iškilo problema, kaip, įkūrus naftos verslovę, toliau saugoti šį gamtos kampelį. Be to, statyba pradedama, nors nėra projekto, o kiti projektiniai sprendimai turi daug trūkumų . . ." V. Statulevičius primena 1981 m. Klaipėdos uoste audros perlaužtą britų tanklaivį "Globe Asimi". Iš jo išsiliejęs mazutas užteršė platų pajūrio ruožą, kopas, Palangos paplūdimį, pasiekė net Liepoją. Nuostoliai siekė kelis šimtus milijonų rublių, nes teko nukasti ir išvežti užterštą smėlio sluoksnį. V. Statulevičius prasitaria, kad mažesnės nelaimės buvo susilaukta ir naftos telkinių pajieškose. Iš gręžimą atliekančios "Petrobaltiko" plaukiojančios platformos išsiliejo apie 70 tonų naftos. Kiekis nedidelis, bet nafta buvo išmesta kaip tik ant Kuršių nerijos.

KLAIDOS PROJEKTUOSE

Mokslinės-techninės komisijos pirmininko pavaduotojas V. Statulevičius pažeria rimtų priekaištų naftos gavybos projektuotojams: "Daugelio komisijos narių nuomone, didžiausia projektuotojų klaida ta, kad jie neatsižvelgė į partijos ir vyriausybės reikalavimus diegti šiuolaikinę pažangiausią technologiją. Jų siūloma technologija arba sena, panaši į tą, kuri taikoma Kaspijos jūroje, arba niekur nepatikrinta, net abejotina. O kaip žinome, Kaspija yra smarkiai užteršta. Antra, autoriai neapskaičiavo avarijų tikimybės, neapskaičiavo visos sistemos tikimybės, blokų, konstrukcijų, platformos tvirtumo ekstremalinėmis audrų, apledėjimo sąlygomis. Jie visur ėmė vidutinius dydžius — vidutinį Baltijos bangavimą, vidutinį vėjo greitį, nerealų laiką, per kurį galima sukviesti tarnybas į avarijos vietą ir t.t. O Baltijos jūra nerami, audringa ir šalta. Biologiniai procesai, apsivalymas joje vyksta daug lėčiau negu, sakysime, Kaspijos jūroje . . ." Komisija konstatavo, kad esant didesniam bangavimui, kai vėjo greitis siekia apie 6 metrus per sekundę, pasaulyje nėra jokių priemonių išsiliejusiai naftai sulaikyti ir susemti. Projektuotojų siūlomos priemonės negalės apsaugoti Kuršių nerijos pakrančių bei gretimų jūros rajonų nuo užteršimo. Palei krantus teka stiprios srovės, kurių greitis yra du metrai per sekundę. Pučiant stipresniems ir vyraujantiems vakarų, pietvakarių ar šiaurės vakarų vėjams, išsilejusi nafta per 4-6 valandas pasiektų Nidą, paskui Palangą, Kaliningrado srities ir Latvijos vasarvietes.

KOMISIJOS IŠVADOS

Mokslinė-techninė apsaugos komisija turėjo posėdį Nidoje. Jame teisingai buvo pastebėta, kad naftininkai nejaučia atsakomybės už ekologiją. Jie tik rūpinasi naftos gavyba, o užterštą jūrą bei jos pakrantes palieka valyti kitiems. V. Sakalauskas pasakoja: "Tikimybių teorijos metodais apskaičiavome, kokia avarijų tikimybė, kiek nuostolių pridarytų išsiliejusi nafta. Visų pirma, žinoma, Kuršių nerijai. Be to, negalima pamiršti, kad Baltija — tarptautinė jūra, kad Baltijos jūros konvencija, kurios nariai esame, kelia griežtus reikalavimus. Į visa tai neatsižvelgti būtų didelė klaida. D-6 — nedidelis naftos telkinys. Šios naftos vertę kelis kartus prašoktų vien tik ekologiniai nuostoliai . . ."

AUGINA FAZANUS

Lietuvoje veisiami fazanai, kuriuos išaugina bandomieji medžioklės ir žūklės ūkiai. Paaugusiais fazaniukais aprūpinami kiti medžiotojų skyriai, turintys specialius aklimatizatorius, kad juose jauni paukščiai sustiprėtų, apsiprastų naujoje vietoje. Pernai Panevėžio ūkis susilaukė 10.000 fazanų jauniklių, Šunskų ūkis — 6.000. Pauginti fazanai buvo išleisti į Biržų, Joniškio, Kauno, Kėdainių, Klaipėdos, Panevėžio, Šakių, Ukmergės medžioklės plotus. Fazanai yra šiltesnio klimato paukščiai, kuriems sunkoka išsilaikyti Lietuvoje žiemos mėnesiais. Stengiamasi kuo daugiau jų sumedžioti, kad niekais nenueitų veisėjų įdėtas darbas. Fazanų medžioklės sezonas šiemet prasidėjo spalio 4 d. ir baigsis 1987 m. sausio 31 d.

V. Kst.

Muzikė RITA VILIENĖ, po metų pertraukos grįžusi iš Šveicarijos į Ontario Londoną, "Pašvaistės" choro buvo sutikta su gėlėmis Ntr. E. Daniliūno

Hamilton, Ontario

KANADOS LIETUVIŲ FONDUI paaukojo a. a. J. Didžbalio atm. $500 žmona A. Didžbalienė; a. a. J. Samušio atm. $25 J. Bajoraitis; a. a. Rimo Klevo atminimui $100 E. Klevienė.

PRIEŠKALĖDINIS LAIMĖS RATAS bus gruodžio 20, šeštadienį, lietuvių parapijos salėje. Pradžia 19 v. Įvairūs laimėjimai ir vaišės. Maloniai kviečiami visi.

Giedraičio žūklautojų ir medžiotojų klubo valdyba

NAUJŲ METŲ SUTIKIMĄ gruodžio 31 d. Jaunimo centre rengia KLB Hamiltono apylinkės valdyba. Stalai numeruoti, šilta vakarienė, šaltas bufetas, šampanas, nemokamas baras, geras orkestras, šventiškai išpuošta salė. Pradžia — 7 v.v. Užsisakykite stalus ir įsigykite bilietus iš anksto pas B. Mačį tel. 632-4558, P. Liaukų tel. 389-7789 arba Jaunimo centre sekmadieniais. Tai ruoškitės tą vakarą praleisti savo kolonijos ir savo bičiulių tarpe. Maloniai lauksime jūsų gausaus dalyvavimo. **B. M.**

A. a. dr. ONA VALAITIENĖ palaidota spalio 28 d. Mississaugos Šv. Jono lietuvių kapinėse. Ji beveik 35 metus rūpinosi čia mūsų visų sveikata ir motiniškai per tiek metų globojo ateinantį į šį pasaulį mūsų jaunąjį prieauglį. Velionė Hamiltono lietuviams nebuvo vien tik asmuo, bet ir institucija, iš kurios į mūsų namus telefonu ateidavo balsas, pranešdamas apie sveiko sūnaus bei dukters gimimą ar liūdną ligoninėje kieno nors mirtį. Ji nuoširdžiai su visais pergyvendavo kartu tą linksmą ar skausmingą įvykį. Medžio didumą pamatai, kai jis nuverstas, o žmogų pradedi įvertinti, kai jo nebetenki. Visi dabar pagalvojame, kaip gerai, kad mes turėjome laimės tiek metų turėti dr. O. Valaitienę.

Velionė buvo anykštietė. Jauna netekus tėvų, buvo užauginta ir išleista į mokslą savo tetos prof. dr. V. Tumėnienės. Medicinos mokslus baigė Lietuvoje 1938 m. Vienerius metus savo studijas gilino Vokietijoje, Berlyne. Karo metu pasitraukė į vakarus. Kurį laiką gyveno Jugoslavijoje, Austrijoje ir po karo — V. Vokietijoje. 1948 m. atvyko Kanadon. Pradžioje dirbo slaugės darbą "Guelph Homewood" sanatorijoje, paskui stažavo "Guelph General" ir Hamiltono Šv. Juozapo ligoninėse. Išlaikiusi valstybinius egzaminus, pradėjo Hamiltone privačią praktiką. Kadangi mokėjo vokiečių ir slavų kalbų, tai, be lietuvių, ji daug turėjo ir kitomis kalbomis kalbančių pacientų.

Daug rūpinosi ir padėjo ji savo giminėms, likusiems okupuotoje Lietuvoje, savo gerąja teta prof. dr. V. Tumėniene ir kitomis savo giminaitėmis — dr. M. Žiliene, dr. Z. Rimkevičiene, kurios dar prieš ją iškeliavo į amžinybę. Lietuvoje gyvena jos brolis Jonas, kurio dukra taip pat yra medicinos daktarė. Prieš dvejus metus dr. Ona Valaitienė palaidojo savo vyrą teisininką Jeronimą Valaitį. Paskutiniais metais ir jos pačios sveikata ėmė silpnėti. Po kelių operacijų dar bandė pasveikti ir vėl pradėti savo praktiką, bet spalio 24 d. užgeso ir jos gyvybė.

Hamiltoniškiai palaidojo ją labai iškilmingai. Du vakarus į laidotuvių koplyčią susirinko daug tautiečių atsisveikinti su savo gydytoja. Ilga vilkstinė automobilių nulydėjo velionę į Mississaugos Šv. Jono lietuvių kapines, kur jau guli palaidotas a.a. jos vyras ir jau iš anksto pastatytame paminkle yra įrašyti jų abiejų vardai. Kapinėse hamiltoniškių ir artimųjų vardu atsisveikinimo žodį pasakė M. Repečka. Laidotuvių apeigas atliko AV parapijos kelbonas kun. J. Liauba.

Ilsėkis Viešpaties ramybėje, geroji daktare, tau sako dėkingi hamiltoniškiai. **K. M.**

London, Ontario

RITA PRADĖJO DARBĄ. Grįžusi iš Šveicarijos ir aptvarkiusi savo vienerius metus nematytą namą, Rita Vilienė pradėjo darbą su choru jai būdingu stropumu. Jos vadovaujamas "Pašvaistės" choras lapkričio 29, šeštadienį, 7.30 v.v., Šiluvos Marijos parapijos salėje, 1414 Dundas St. E., rengia neseniai iš Lietuvos atvykusio solisto Vaclovo Povilonio koncertą su linksmąja dalimi.

Londonas pradeda vėl stipriau atgyti. Sekmadieniais šventovėje skamba lietuviškos giesmės, pakeliančios religinę nuotaiką ir primenančios paliktą tėvynę.

Muz. Ritos Vilienės vadovaujamas "Pašvaistės" choras pradeda gauti kvietimus koncertuoti kitose lietuvių apylinkėse. (Jos naujas telefono nr. (519) 439-9994, adr. Mrs. R. Vilis, 559 St. George St., London, Ont. N6A 3B9). Tiek vadovė, tiek ir choristai yra nutarę stipriai padirbėti ir aplankyti kviečiančias apylinkes. Choro repeticijos vyksta kiekvieno antradienio vakarą 7 v. parapijos salėje. Pageidaujami ir visų balsų nauji choristai bei choristės. Į chorą įsijungti mielai kviečiamas ir jaunimas. Daugiau galima sužinoti ir balsus patikrinti minėtų repeticijų metu. Sėkmės Ritai ir visam chorui!

NAUJŲ METŲ SUTIKIMAS šiemet tikrai įvyks gruodžio 31 d. parapijos salėje. Jį rengia KLB apylinkės valdyba. Norintieji jame dalyvauti turi būtinai užsirašyti nevėliau gruodžio 14 d. pas valdybos pirmininką A. Petrašiūną tel.(519) 451-6493 arba laišku (54 Hydro St., London, Ont. N5Z 2H4). Pirmininkas siunte resuotiems duos išsamesnę informaciją.

KLB LONDONO APYL. VALDYBA lapkričio 6 d. posėdyje nutarė: kariuomenės šventę paminėti lapkričio 23 d., vaikučiams Kalėdų eglutę surengti gruodžio 14 d., Lietuvos nepriklausomybės šventę šį kartą minėti parapijos salėje ir joje surengti Naujų metų sutikimą. Svarstytas ir lituanistinės mokyklos atgaivinimo klausimas. Bus mėginama išsiaiškinti tam esamas galimybes.

D. E.

Sault Ste. Marie, Ont.

ŽUKLAUTOJŲ IR MEDŽIOTOJŲ KLUBO "BRIEDIS" 1986 m. gegužės 4 d. visuotinio susirinkimo išrinktoji valdyba pasiskirstė pareigomis: pirm. Vladas Mockus, sekr. Regina Galinienė, ižd. Stasys Gronskis, sporto vadovas Stasys Druskis ir parengimų vadovas Anicetas Petronis. Susirinkime dalyvavo apie 90% narių. Klubo pirmininko perskaitytas praėjusio susirinkimo protokolas buvo priimtas be pataisų. Apie klubo veiklą ir iždą pranešimą padarė Vl. Mockus, pareikšdamas, kad finansiniu požiūriu klubas stovi ant tvirtų pagrindų — klubo iždė dabartiniu metu yra apie $8000. Kiekvienais metais klubas rengia savo nariams Naujų metų sutikimą nemokamai, be to, po kiekvieno visuotinio susirinkimo ruošiamos vaišės su įvairiais gėrimais nemokamai. Klubas savo nariams kas metai išleidžia apie $600, o iš narių surenka nario mokesčio apie $100.

Ilgametei klubo parengimų vadovei, dabartinei sekretorei R. Galinienei pasiūlius, susirinkimas nutarė pasiųsti Vasario 16 gimnazijai $100, Kanados lietuvių fondui $100, "Tėviškės žiburiams" $50, "Nepriklausomai Lietuvai" $50. Po susirinkimo visi dalyviai buvo pakviesti prie vaišių stalo, kurį paruošė Regina Galinienė.

Dar prieš susirinkimui prasidedant, pora vandalų bandė jėga įsibrauti į susirinkimo patalpą ir trukdyti susirinkimo eigą, bet Reginos Galinienės "mandagiu būdu" buvo išprašyti išeiti. Ji neprašytiems svečiams priminė, kad klubas Trojos arklių neimportuoja, bet eksportuoja ir tokių svečių nepageidauja. **V. M.**

RUDENS POBŪVIS įvyko lapkričio 8 d. "Gondola" valgyklos salėje. Malonu buvo matyti tautiečius gausiai dalyvaujant, sykiu kaip vienai šeimai valgant vakarienę.

Šis pobūvis buvo surengtas visiems sugrįžus iš vasarnamių ir atostogų į miestą. Buvo pasidalinta įspūdžiais iš praėjusios vasaros gyvenimo prie ežerų ir apie įvairias keliones atstogų metu. Sergantiems Ignui Geniui ir Ignui Girdzevičiui palinkėta sveikatos.

KLB APYLINKĖS VALDYBA prašo visus Bendruomenės na-

(Nukelta į 5-tą psl.)

Įvedu šildymo ir vėsinimo sistemą, atlieku visus taisymo ir skardos darbus
(Esu "Union Gas" atstovas)
Jurgis Jurgutis
Tel. 383-9026
154 Darlington Dr.
Hamilton, Ontario L9C 2M3

MALONIAI KVIEČIAME visus iš visur dalyvauti
Juno Beach, FL,
Naujų Metų Sutikime
gruodžio 31 d., 8 v.v.,
St Paul of the Cross auditorijoje
(10970 State Rd. 703 North, Palm Beach, FL 33408. Tel. 305 - 626-1873)
Puiki vakarienė, šampanas, orkestras, laikas neribotas.
Gera nuotaika ir viskas tik už $20, moksleiviams – $10. Skubėkite rezervuoti stalus (po 10 asmenų). Skambinti: A. Augūnas **305-744-6788**, A. Jucėnas **305 - 622-4332**, I. Manomaitienė **305 - 626-6071**, A. Solienė **305 - 694-2110.**
Rengėjų komitetas
Pirmininkas L. Staškūnas tel.(305)626-2443

"AUDRA" TRAVEL
CORPORATION
NAUJI METAI
LIETUVOJE
Išvyksta gruodžio 26 d., grįžta sausio 9 d.
* * *
EGZOTIŠKA KELIONĖ Į AUSTRALIJĄ!
SAULĖTOS ATOSTOGOS
GINTARO KRAŠTE!
Puerto Plata (Dominikos respublikoje)
Kviečiame teirautis smulkesnių informacijų.
Mūsų biuras:
- Pageidaujantiems paruošia individualias keliones į Lietuvą ir į kitas šalis.
- Sutvarko vizas bei dokumentus iškvietimams.
- Priima užsakymus vertimams į kitas kalbas.
- Tarpininkauja suteikiant giminėms Lietuvoje labai naudingą finansinę paramą, nuperkant dovanas, automobilius, tvarkant palikimus.

Visais atvejais garantuojamas sąžiningas ir konfidencialus patarnavimas.
Smulkesnės informacijas teikia
AUDRONĖ, JŪRATĖ ir kiti darbuotojai adresu:
1576 Bloor St. West, Toronto, Ontario, Canada, M6P 1A4
(Priešais Lietuvių namus)
Tel. (416) 532-8772 arba **(416) 537-3060** **Telex 06-986766 TOR**
Kelionių įstaigos registracijos numeris — 2159872

Vienintelis lietuvių bankelis Kanadoje, įsikūręs nuosavuose namuose –
HAMILTONO LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS "TALKA"
830 Main Street East, Hamilton, Ontario L8M 1L6
Tel. 544-7125
Darbo valandos: pirmadieniais, antradieniais ir ketvirtadieniais – nuo 10 v. ryto iki 5 v.p.p., trečiadieniais – nuo 10 v. ryto iki 1 v.p.p., penktadieniais — nuo 10 v. ryto iki 7 valandos vakaro, šeštadieniais — nuo 9 v. ryto iki 12 v. ryto.
Liepos-rugpjūčio mėn. šeštadieniais uždaryta.
AKTYVAI PER 24 MILIJONUS DOLERIŲ

MOKAME UŽ:		IMAME UŽ:	
indėlius (P.C.A.)	5%	nekiln. turto pask.	9.75%
santaupas	5.75%	asmenines paskolas	12%
kasdienines palūkanas už santaupas	5.25%	*Nemokamas pilnas čekių patarnavimas.*	
term. indėlius 1 m.	8.50%		
term. indėlius 3 m.	9.25%	*Nemokama narių gyvybės drauda pagal santaupų dydį iki $2.000.*	
reg. pensijų fondo	7.25%		
90 dienų indėlius (minimum $5.000)	7.50%	*Nemokama asmeninių paskolų drauda iki $25.000.*	
Reg. pensijų 1 m.	8.25%		

LIETUVIAI PASAULYJE

JA Valstybės

Amerikos baltiečių laisvės lyga šiemetinį savo žymenį paskyrė Žagarėje izoliutam vysk. Julijonui Steponavičiui, Vilniaus arkivyskupijos apaštaliniam administratoriui, šiemet mininčiam tris sukaktis: 75 metų amžiaus, 50 metų kunigystės ir 25 metų neleidimo eiti vyskupo pareigų Vilniuje. Žymens įteikimui Los Angeles mieste, Latvių kultūros centre, buvo pasirinkta 1986 m. spalio 18 d., kai vysk. J. Steponavičius susilaukė deimantinės savo amžiaus sukakties. Žymens paskyrimas buvo praneštas sukaktuvininkui, bet iš jo nesusilaukta jokio atsakymo net į kvietimą atvykti iškilmėn. Žymenį priėmė jautrų žodį tarę laisvųjų lietuvių vysk. Paulius Baltakis, OFM. Įteikė Amerikos baltiečių laisvės lygos pirm. estas A. Piirisildas. Su žymens laimėtojo vysk. J. Steponavičiaus gyvenimu ir veikla dalyvius supažindino teisinis Amerikos baltiečių lygos patarėjas adv. J. Treimanas, kuris taipgi yra nepriklausomos Estijos konsulas. Sveikinimą žymenį paskyrusiai Amerikos baltiečių laisvės lygai ir jį laimėjusiam vysk. j. Steponavičiui sovietų okupuotoje Lietuvoje atsiuntė JAV prez. R. Reaganas. Kalifornijos gubernatoriaus G. Deukmejiano vardu sveikino jo patarėjas dr. J. McCarthy. Koncertinę programą atliko baltiečių menininkai. Kompozitorių Giedros Gudauskienės, Onos Metrikienės ir Aleksandro Kačanausko dainomis lietuviam atstovavo sol. Birutė Vizgirdienė.

Petras Jurgėla, Lietuvos laisvės kovų savanoris, lietuviškosios skautijos įsteigėjas, 1986 m. rugsėjo 30 d. sulaukė 85 metų amžiaus. Sukaktuvininkas, gimęs Jersey City, N.J., prieš I D. karą su tėvais išvyko Lietuvon, kur baigė II-ją Lietuvos karo mokyklos laidą, dirbo kariuomenės štabe. Jis taipgi redagavo žurnalą "Kardas" bei kitus kariuomenės leidinius. Į JAV grįžo 1931 m., atgavęs prarastą pilietybę. Čia taip pat dalyvavo lietuviškoje veikloje, rašė knygas, bendradarbiavo spaudoje. Pagerbtuves sukaktuvininkui gruodžio 7 d. Kultūros židinyje rengia Niujorko lietuvių skautai.

Metinis JAV lietuvių fondo balius 1986 m. spalio 25 d. buvo surengtas Čikagoje, Jaunimo centre. Dalyvius pasveikino rengėjų komiteto pirm. M. Remienė, maldą sukalbėjo kun. dr. J. Prunskis. Fondo pirm. Stasys Baras priminė, kad šiais metais kultūrinei paramai buvo paskirta rekordinė $265.000 suma. Iš jos $45.000 teko studentų stipendijoms, kurias gavo daugiau kaip 40 studentų. Stipendijų čekiai buvo įteikti pobūvyje dalyvavusiems studentams. Čekius įteikė LF tarybos pirm. P. Kilius. Humoristinę programą atliko iš Niujorko atskridęs aktorius Vitalis Žukauskas, paliesdamas kai kurias naujas aktualijas. Lietuvišką Sunny Hills vietovę Floridoje jis sulietuvino, pavadinęs "Senių Hills". Jaunimui pažėrė priekaištų dėl jų lietuviško kalbėjimosi prisitaikytais angliškais žodžiais, senimui — dėl lietuviško sakinio paskandinimo tarptautiniuose žodžiuose. Programon V. Žukauskas įjungė ir humoristinės Balio Pavabalio poezijos. Metinio baliaus metu buvo gauta naujų aukų JAV lietuvių fondui. Po tūkstantį dolerių paaukojo dr. J. Dėdinas, dr. A. G. Razma, Č. ir St. Olšauskai. Bendras aukų skaičius pasiekė $12.423.

Jėzuitų vienuolijos generolas kun. P. H. Kolvenbachas, lankęs jėzuitus bei jų institucijas JAV, spalio 17 d. rytą aplankė ir lietuvius jėzuitus Čikagoje bei jų pastatytą Jaunimo centrą. Lietuvių jėzuitų koplyčioje svečias atnašavo Mišias, kuriose dalyvavo ne tik jėzuitai, bet ir Jaunimo centro valdybos nariai, jėzuitų rėmėjai. Kun. P. H. Kolvenbachas yra olandas, mokantis daug kalbų. Mišioms ir pamokslui jis pasirinko lietuvių išmoktą anglų kalbą. Po Mišių svečias su jų dalyviais pasivaišino kavute, nusifotografavo prie Laisvės kovų paminklo. Kun. G. Kijauskas jam parodė Jaunimo centro patalpas. Svečiui buvo įteiktas Lietuvoje pagamintas mažytis koplytstulpis.

Argentina

Kultūrinę vakaronę Buenos Aires lietuviams savo patalpose rugpjūčio 24, sekmadienį, surengė Susivienijimas lietuvių Argentinoje. Skaidrėmis iliustruotą įdomią paskaitą apie Lietuvos gamtą, istoriją, kultūrinius bei istorinius paminklus skaitė iš Urugvajaus sostinės Montevideo atvykęs dr. Alfredas Stanevičius. Kun. A. Steigvilas, MIC, kalbėjo apie artėjantį Lietuvos krikšto sukakties minėjimą Romoje, arkiv. J. Matulaičio paskelbimą palaimintuoju.

Britanija

Mančesterio skyriaus ramovėnai tradicinį savo narių pobūvį spalio 25 d. surengė Mančesterio lietuvių klube. Dalyvius pasveikino ramovėnų pirm. K. Murauskas, linkėdamas smagiai praleisti laiką, vaišintis skaniais šeimininkių B. Barauskienės ir A. Kmitienės paruoštais patiekalais. Ramovėnus sveikino lietuvių kapelionas kan. V. Kamaitis, klubo pirm. A. Podvoiskis ir DBLS Boltono skyriaus pirm. H. Vaineikis. Spalio 26, skemadienį, ramovėnai dalyvavo kan. V. Kamaičio vietinėje šventovėje atnašautose lietuviškose Mišiose ir vėl susirinko klube užbaigti programos.

"Vyčio" klubas Bradforde rugsėjo 20 d. paminėjo veiklos trisdešimtmetį. Sukakčiai skirtose vaišėse dalyvavo apie 200 klubo narių, rėmėjų ir svečių. Išlaidas padengė klubo vadovybė. "Vyčio" klubą 1956 m. įsteigė ne paskiri lietuviai ar jų šeimos, bet visi Bradfordo bei apylinkių tautiečiai. Jų tada buvo apie 600. Klubo patalpos buvo įsigytos bendromis visų aukomis. "Vyčio" klubas dabar yra sustiprėjęs, nemažai lėšų išleidęs patalpų pagerinimui, aukomis parėmęs lietuvišką veiklą. Vadovams didžiausią rūpestį sudaro retėjantis klubo narių skaičius. Administracijai ir kasmet renkamai valdybai dar užtenka lietuvių, bet nariais jau teko priimti ir kitataučius, kad būtų išlaikytas ligšiolinis lankytojų skaičius. 1987 m. ruošiamasi paminėti Bradfordo ir apylinkės lietuvių veiklos keturiasdešimtmetį. Tada spaudoje bus išryškinti šios lietuvių kolonijos pasiekti laimėjimai įvairiose srityse.

Šveicarija

A. a. Jurgis Jakaitis, aktyvus lietuvių veikėjas Šveicarijoje, mirė ir buvo palaidotas prieš Vėlines. Deja, spaudoje pasirodžiusiuose pranešimuose nutylimi net esminiai duomenys, būtini nekrologui. Rašoma tik, kad gimė Suvalkijos ūkininkų šeimoje, lankė gimnaziją Šiauliuose, tremtinio kelią pradėjo 18 metų amžiaus. Šveicarijon atvyko sirgdamas pokario metais per Vokietiją ir Italiją. Daug metų dirbo braižytoju, vėliau — konstruktoriumi. Velionis sielojosi Lietuvos likimu, rado galimybių jos reikalus ilgus metus kelti vietinėje spaudoje vokiečių kalba. Informaciniai velionies rašiniai buvo skelbiami išeivijos lietuvių spaudoje. Deja, visiškai nepaminėta nei velionies gyvenvietė, nei mirties bei laidotuvių data, pasitenkinant nedaug tepasakančiu prasitarimu, kad velionį pagal šeimos norą "priglaudė artimiausiųjų ratelyje Šveicarijos žemelė prieš Vėlines". Velionies liūdi žmona Hilda, sūnus Tomas ir iš Sibiro Lietuvon grįžusi motina. Velionis kadaise rašydavo ir "Tėviškės žiburiams". Tada jo laiškai būdavo gaunami iš Schliereno.

Vokietija

Kultūrinį vakarą Hamburge spalio 25 d. surengė Lietuvių savišalpos draugija, vadovaujama pirm. I. Sragausko. Pastarasis pasveikino gausius dalyvius, supažindino juos su draugijos tikslais. Vakaro programai vadovavo mokytojas R. Baliulis. Maironio ir B. Brazdžionio eilėraščiais jon įsijungė buvęs Panevėžio ir Klaipėdos dramos teatrų aktorius Albinas Gedvila. R. Baliulis skaitė vieno klaipėdiečio paruoštą paskaitą "Mažosios Lietuvos isforijos raida". Tautinių šokių grupė "Gintaras" pašoko Kepurinę, Kubilą ir Rugučius. Naują pramoginių dainų programą atliko Nelė ir Arvydas Paltinai. Tos dainos jau įrašytos į dvi juosteles, kurias gali įsigyti visi lietuviškos lengvosios muzikos mėgėjai. Juosteles, atrodo, Nelė ir Arvydas Paltinai atsiveš Š. Amerikon, kur ta programa bus įjungta naujon koncertų serijon JAV-bių ir Kanados lietuvių koncertuose. Didelį pasisekimą turėjo R. Baliulio suorganizuota loterija ir iš keturių garsiakalbių šokiams skambėjusi muzika, tvarkoma K. Madšidlausko.

Apie lietuvius rusų ir lenkų spaudoje

Antras kun. Jono-Kastyčio Matulionio suėmimas Lietuvoje. Želigovskio kariuomenės puskarininkio atsiminimai

1986 m. spalio 24 d. laidoje Paryžiaus rusų savaitraštis "Ruskaja Mysl" išspausdino paskutiniųjų "LKB kronikos" laidų apžvalgą. Be to, buvo įdėta Lietuvos pogrindyje platinamo kun. S. Tamkevičiaus atviruko nuotrauka su įrašu: "Kybartų parapijos klebonas kun. Sigitas Tamkevičius, Tikinčiųjų teisėms ginti katalikų komiteto narys. Areštuotas 1983. V. 6. Kybartai, 1983. IX. 6". Tarp kitko "RM" rašo:

Antras kun. Matulionio suėmimas

"67-toje LKB kronikos laidoje smulkmeniškai pasakojama apie netikėtą praėjusių metų birželio 19 d. kun. Jono-Kastyčio Matulionio paleidimą laisvėn iš Smolensko konclagerio ir pakartotiną jo areštą. Tą dieną, dėl laimingai susidėjusių aplinkybių, Vilniaus Šv. Mikalojaus šventovėje kun. Stanislovas Valiukėnas šventė savo kunigystės 50-tį. Sergantis ir iškankintas kun. Matulionis įėjo į šventovę kaip tik prieš pagrindinių Mišių pradžią. Jis anksčiau šioje šventovėje giedodavo. Jį visi čia mėgo ir pažinojo jo balsą. Parapijiečiai, jį vėl išgirdę, nenorėjo savo ausims tikėti: 'Negali būti . . . Juk jis yra lageryje'.

Po pamaldų kun. Matulionis priartėjo prie altoriaus ir pabučiavo grindis, dėkodamas Dievui už šventą tikėjimo dovaną. Šventovėje žmonės atvirai verkė, matydami kaip sergantis ir pasenęs grįžo dvasiškis, atlikęs vos aštuonis mėnesius savo bausmės. 'Jeigu tik žmonės tikėtų į Dievą ir jį mylėtų, — kreipėsi į tikinčiuosius kun. Matulionis, — nebūtų nei lagerių, nei viso to siaubo, kokį aš savo akimis mačiau". Jis priminė parapijiečiams kun. A. Svarinską, kun. Tamkevičių ir visus kitus kenčiančius dėl tikėjimo, ragino melsti Dievo palaiminimo, jėgų ir greito išlaisvinimo.

Birželio 24, sekmadienį, kun. Matulionis aplankė Kybartus (čia klebonu buvo kun. Sigitas Tamkevičius), kur jį šiltai sveikino jauni ir seni, o birželio 26 d. jį jo namuose suėmė du kagebistai. Valdžia vėliau dvasiškio šeimai šitaip naują areštavimą aiškino: 'Vos spėjęs išeiti į laisvę jis organizavo naują demonstraciją'. Argi galima šiltą tikinčiųjų sugrįžusiam dvasiškiui priėmimą laikyti 'demonstracija', — klausia "LKB kronika".

Želigovskio žygis

Paryžiuje leidžiamas mėnesinis lenkų žurnalas "Kontakt" 1986 m. liepos-rugpjūčio laidoje išspausdino pasikalbėjimą su profesorium Stanislaw Świaniewicz. Jis gimė Daugpilyje, buvo prieš caro valdžią kovojančių organizacijų narių, 1920 m. dalyvavo Želigovskio žygyje į Vilnių. Kaip atsargos karininkas 1939 m. buvo mobilizuotas ir pateko į sovietų nelaisvę, Kozielsko stovyklą. Iš čia buvo vežamas į Katyną nužudymui, tačiau paskutiniu momentu atėjo telegrama iš Maskvos, reikalaujanti jį pristatyti Liubiankos kalėjiman tardymui. Savo pergyvenimus jis aprašė knygoje "Katyno šešėlyje".

Swianiewicz buvo Vilniuje Rytų Europai tirti instituto docentu, o vėliau Kanadoje profesoriavo Halifakso universitete. Yra parašęs keletą studijų apie Didžiąją Lietuvos kunigaikštiją, kurios piliečiu jis ir dabar jaučiasi. Štai jo keli Lietuvą liečantys pasisakymai.

— Vadinamasis Želigosvkio maištas buvo paskutinis federacijos sąvokos išgelbėjimo bandymas. Ar tamsta jame aktyviai dalyvavai?

St. S. — Taip. Buvau tada vyr. puskarininkiu kulkosvaidžių kuopos kuopininku žvalgų batalione, kuris buvo suorganizuotas 1920 m. rugsėjo mėn. traukiantis iš Vilniaus. Karas su bolševikais ėjo prie galo, buvome ginkluoti ir nematėme jokios priežasties, dėl kurios mes, lietuvių-gudų kareiviai, kilę daugiausia iš buvusios istorinės Lietuvos teritorijos, neturėtume teisės spręsti mūsų gimtojo krašto likimo. Mūsų batalionas, kartu su Gardino ulonų eskadronu, pirmas ėmėsi karo veiksmų. Peržengėme, dar nežinodami, kad tampame "maištininkais", demarkacijos liniją ir užėmėme Eišiškes. Čia radome gen. Želigovskį, kuris vaistinėje įsteigė savo būstinę. Tai mus nustebino. Iš kur tas Želigovskis? Neužilgo atėjo štabo karininkas ir pasakė, kad jau nesame lenkų kariuomenė, bet lietuvių sukilėliai. Kai tai išgirdo mano kuopos kareiviai, o jų tarpe buvo daug kalinių, kurie besitraukiant iš Vilniaus buvo iš karinio kalėjimo paleisti, tuoj puolė plėšti žydų krautuvėles, manydami, kad kas neleidžiama lenkų kariuomenei, leidžiama sukilėliams.

Želigovskis išbėgo iš savo būstinės, pašaukė žandarus, liepė suimti plėšikautojus, o batalionas gavo įsakymą žygiuoti. Aš ėjau priešakinėje sargyboje. Keliolika kilometrų už Eišiškių įvyko susidūrimas; pamačiau užmuštus ir sužeistus lietuvius. Vienas jų dar turėjo sąmonę. Mūsų sanitaras atsegė jo uniformą, jį apžiūrėjo. Ant krūtinės sužeistasis turėjo daug medalikėlių ir škaplierių. Kai bandėme jį pakelti, sudejavo "O Jėzau". Tai padarė mums baisų įspūdį. Iki to laiko kovojome su bolševikais, kurių dalis buvo kiniečiai samdiniai. Čia buvo brolžudiška kova. Mano bičiulis, kuris už kautynes ties Varšuva gavo "Virtuti militari" medalį, man tada pasakė: "Žinai, aš pereinu į lietuvių pusę, esu lietuvis."

— Ir perėjo?

St. S. — Ne, pakeitė nuomonę, nes ne prieš lietuvius ar Lietuvą buvo mūsų maištas nukreiptas.

— Kitokios nuomonės buvo Lietuvos vyriausybė. Kodėl derybos su lietuviais buvo nesėkmingos?

St. S. — Lietuviai iš viso su mumis nenorėjo kalbėti. Jų nacionalizmas buvo dar blogesnis negu lenkų. Pagaliau jis gimė kaip atoliepis lenkų nacionalizmui ir brendo jo įtakoje. Lietuviai labai bijojo lenkinimo, kuris gaivališkai plito, bet tuoj sustojo, kai vidurinėje Lietuvoje įsiviešpatavo lenkų administracija ir Vilnius tapo prijungtas prie Lenkijos. Želigovskio sampratą, jeigu apie betkokią Želigovskio sampratą galima kalbėti, buvo senos carinės mokyklos generolo. Jis negalvojo apie kokius nors maištus arba politines sampratas (. . .). Buvo norima sukurti Šveicarijos pavyzdžiu kantonų Lietuvą su lietuvių, lenkų ir gudų kantonais. Lietuviai nenusileido. Tautinės mažumos boikotavo rinkimus į vidurinės Lietuvos seimą ir jo nutarimą prijungti Vilniaus sritį prie Lenkijos. Vilnius sena Didžiosios Lietuvos kunigaikštystės sostinė, tapo provinciniu vaivadijos miestu vienoje iš neturtingiausių Lenkijos vaivadijų.

Žiūrėjau į tai su gailesčiu ir nerimau dėl ateities, bet iš dalies supratau lietuvių susirūpinimą. Jeigu būčiau lietuvių nacionalistu, tai nežinau ar sutikčiau su federacija su Lenkija. **J.B.**

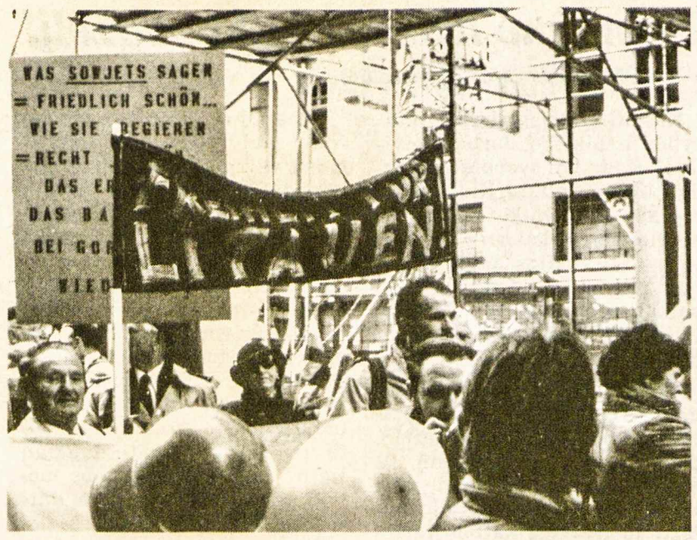

Laisvės demonstracijoje Vienoje didelis plakatas su įrašu "Freiheit fuer Litauen" – Laisvę Lietuvai!

Lietuvos laisvinimo darbuotojų seimas

(Atkelta iš 1-mo psl.)

viškos kultūros išlaikymui. J. Alkis pasigedo PLB valdybos pirmininko V. Kamanto VLIKo seime. Kun. dr. S. Matulis ir kun. dr. J. Prunskis siūlė Vilniaus arkivyskupijos reikalus visų pirma gerai apgalvoti ir tik tada daryti atitinkamus žygius. V. Bylaitis iš V. Vokietijos kalbėjo apie reikalą sustiprinti lietuvių veiklą Europoje, ypač politinėje srityje.

Atskirus pranešimus padarė Tautos fondo tarybos pirm. J. Valaitis ir valdybos pirm. J. Giedraitis. Šio fondo atstovybės veikia JAV-se, Kanadoje, Australijoje ir Britanijoje. Tautos fondo atstovybės Kanadoje pirmininkas A. Patamsis ne tik padarė pranešimą, bet ir įteikė 60.000 dol. čekį VLIKo pirm. dr. K. Bobeliui.

Pamaldos

Buvo surengtos aktualios svarstybos tema "Kaip konsoliduoti politinę lietuvių veiklą?" Apie jas teks parašyti atskirai.

Sekmadienį Londono lietuvių parapija šventė savo 75 metų veiklos sukaktį. Iškilmingose pamaldose dalyvavo ir VLIKo seimo nariai bei svečiai. Mišias koncelebravo vysk. A. Deksnys, kun. dr. J. Prunskis ir kun. E. Vilkauskas. Vysk. A. Deksnys savo pamoksle iškėlė lietuvybės gajumą išeivijoje, kuri ir po 75 metų yra pajėgi atlikti didelius darbus. Liturginius skaitymus atliko A. Klimaitis iš Šveicarijos, o Tikinčiųjų maldas — A. Taškūnas iš Australijos. Giedojo J. Černio vadovaujamas parapijos choras, vargonavo V. O'Brien.

Lietuvių sodyboje

Po pamaldų seimo dalyviai trimis autobusais (apie 150 asmenų) nuvyko Lietuvių sodybon, kur jau rado paruoštus bufetinio pobūdžio pietus. Tai atliko sodybos vedėjai L. ir P. Padvoiskiai. Koncertinę pokylio dalį atliko sol. Violeta Rakauskaitė-Štromienė.

Pasibaigus koncertui, įvyko baigiamasis VLIKo seimo posėdis, kuriame buvo priimti nutarimai ir apsvarstyti kiti dar nebaigti klausimai. Ugningą baigiamąją kalbą pasakė pirm. dr. K. Bobelis, dėkodamas ypač už gausų dalyvavimą Laisvės demonstracijoje Vienoje, negailėdamas padėkos žodžių taipgi seimo atstovams, rengėjų komitetui ir svečiams. Posėdis baigtas Lietuvos himnu, kuris čia dar niekad taip stipriai neskambėjo.

Nuo poezijos iki kapitalizmo

(Atkelta iš 3-čio psl.)

Anksčiau visoje gydymo sistemoje buvo du partneriai: pacientas ir gydytojas. Dabar yra atsiradęs ir trečiasis — draudos bendrovės, privatinės ar valstybinės. Iškyla šiuo metu nauja sistema HMO, kur asmuo kas mėnesį moka nustatytą mokestį ir gauna sveikatos priežiūrą, kai reikalingas. Tai pelnu pagrįstos korporacijos su savo nuosavomis ligoninėmis.

Plačiau apie socialinio aprūpinimo reikalą atsiliepė dr. Juozas Meškauskas, pabrėždamas, kad žmogus pasaulyje per savo gyvenimą daugiau sukuria, negu sunaudoja, tad pagalba tam žmogui, įskaitant ir medicininę, yra būtinai reikalinga. HMO, dr. Meškausko nuomone, nėra ideali sistema: ji apriboja pacientą ir padaro jį tik numeriu.

Naujausi kasinėjimai Lietuvoje

Dr. Marija Gimbutienė, archeologijos specialistė, neseniai buvusi okupuotoje Lietuvoje, kalbėjo apie naujausius kasinėjimus Kernavėje ir Vilniuje. Kernavėje atkastas slėnyje žemėmis užneštas miestelis (maždaug trečdalis) su vertingais archeologiniais radiniais, liudijančiais staigų gyventojų pabėgimą dėl kryžiuočių užpuolimo. Iš radinių matyti ano meto lietuvių gyvenimo būdas.

Kasinėjant Vilniaus katedros požemius, rasta daug vertingų dalykų, iš kurių matyti, kad pirmoji krikščionių katedra buvo pastatyta karaliaus Mindaugo, vėliau jo priešų sugriauta ir toje vietoje pastatyta pagonių šventykla. Jogailos ir Vytauto laikais vėl toje vietoje buvusi pastatyta nauja katedra. Nauji radiniai tiriami. Jie atskleidžia 5000 metų praeitį. Viską ištyrus, pasikeis ir Lietuvos istorijos veidas kai kuriose srityse. Iš visko atrodo, kad dabartinės Vilniaus katedros vietoje nuo seno buvo religinis lietuvių centras ir kad lietuviai turėjo dievaičių statulas, panašiai, kaip ir graikai.

"Gajos" korporacijos šventė

Lapkričio 9, sekmadienį, pasibaigus Akademinio ateitininkų savaitgalio paskaitoms, tuose pačiuose Ateitininkų namuose įvyko medikų korporacijos "Gaja" metinė šventė, kurios programai vadovavo pirm. dr. K. Ambrozaitis. Korporacijos valdybos nutarimu šiemetinė $1000 premija paskirta "Tėviškės žiburių" redaktoriui kun. dr. Pranui Gaidai už jo darbuotę lietuvių visuomenei. Ten pat ta premija ir buvo jam įteikta. Ta proga pastarasis skaitė paskaitą tema "Dabarties lietuvio gydytojo misija".

Pažymėtina, kad šventės proga į "Gajos" korporaciją buvo priimti keli nauji medikai iš Čikagos ir kitų vietovių, bet ne visi galėjo dalyvauti šventėje.

Iškilmė baigta bendra vakariene, kurioje dalyvavo apie 60 asmenų.

"Ateities" žurnalo vakarienė

Atskirai tenka paminėti "Ateities" žurnalo vakarienę lapkričio 8 d. Paprastai kiekvienais metais kartu su akademiniu savaitgaliu būdavo ir didesnės apimties "Ateities" balius. Šį kartą pasitenkinta mažesne, bet gana jaukia vakariene Ateitininkų namuose. Jos metu buvo stengtasi supažindinti dalyvius su dabar "Ateityje" rašančiais jaunaisiais bendradarbiais. Ilgą jų sąrašą perskaitė "Ateities" redaktorė Ramunė Kubiliūtė. Didelė tų bendradarbių dalis gaus premijas iš fondo, kurį yra įsteigęs visokios kūrybos mecenatas kun. dr. Juozas Prunskis. Kalbėjo Ateitininkų federacijos vadas Juozas Polikaitis ir visiems pranešė, kad šių metų religinio veikalo premija paskirta kun. dr. Antanui Rubšiui už jo veikalus "Raktas į Naująjį Testamentą". Premijos mecenatas — taip pat kun. J. Prunskis. Vakarienės programai vadovavo Juozas Baužys.

Meninėje dalyje dainų programą atliko dainos vienetas iš Toronto — "Serenada". Jo nariai: Ramūnas Underys, Vaidotas Vaičiūnas ir Edis Norkus. Gražiais balsais, ritmingomis dainomis ir gyva išraiška bei vaidyba jie tuoj užbūrė dalyvaujančius, kurie retkarčiais bandė įsijungti į dainas ir nuotaiką.

Meno paroda

Apatinėje namų salėje per abi dienas vyko jaunųjų menininkų paroda, kurioje savo tapybos, skulptūros, grafikos, fotografijos ir kt. darbus buvo išstatę net 12 asmenų: Rūta Musonytė, Kovas Palubinskas, Linas Daukša, Vytas Čuplinskas, Viktutė Venclovaitė, Rima Žukauskaitė, Renata Bielskytė, Tomas Kijauskas, Vida Kijauskaitė, Lina Palubinskaitė, Giedrė Čepaitytė ir Rūta Saliklienė. Ne visi kūriniai buvo vienodos meninės vertės. Bent pora jų iš moralinės pusės nelabai tiko būti eksponuoti Ateitininkų namų aplinkoje. Kiekviena parodos rengimo komisija paprastai visada padaro tam tikrą atranką, nepasitenkina vien tik kūrinių sukabinimu. Čia, atrodo, to nebuvo.

Prie visokių akademinio savaitgalio darbų prisidėjo ir rūpinosi: Jonas Pabedinskas, Aušra ir Arūnas Liulevičiai, Milda Tamulionienė, Roma Kuprienė, Grasilda Petkuvienė, Vitas Laniauskas, Marytė Gaižutienė, Viktutė Venclovaitė, Irena Polikaitienė, Marytė Saliklienė ir Aldona Juozevičienė.

Sault Ste. Marie, Ont.

(Atkelta iš 4-to psl.)

rius aukoti Tautos fondui ir sumokėti nario (solidarumo) mokestį. Tautos fondui aukas renka Onutė Žukauskienė, o nario mokestį priima Marija Duobienė. Senatvės pensininkams, sumokantiems nario mokestį $5, tenka nuoširdi padėka.

KLB SAULT STE. MARIE APYLINKĖS VALDYBA, vykdydama visuotinio susirinkimo nutarimą, paskyrė iš savo iždo $500 lietuviškai veiklai: Vasario 16 gimnazijai $250, Tautos fondui $50, KLB krašto valdybai $50, "Tėviškės žiburiams" $50, "Nepriklausomai Lietuvai" $50 ir lietuvių katalikų pamaldų išlaidom $50. **Valdyba**

Sudbury, Ontario

SUSITUOKĖ Loreta-Irena Šviežikaitė ir Paul Roussy 1986 m. lapkričio 1 d. Christ the King šventovėje. Sutuoktuvių apeigas atliko mons. R. Farrell, šventovės klebonas. Vestuvinės iškilmingos vaišės įvyko ValCaron, Ont., gražioje salėje, dalyvaujant jaunųjų tėveliams, šeimų nariams, giminėms, draugams ir svečiams. Dalyvavo apie 200 asmenų.

ATSTOVAIS į KLB krašto tarybą aklamacijos būdu išrinkti — Juozas Bataitis ir Juozas Paulaitis.

A.a. JUOZAS MARTIŠIUS, 59 m. amžiaus, mirė 1986 m. spalio 31 d., "General" ligoninėje. Palaidotas iš Holy Redeemer šventovės lapkričio 3 d. Parklawn kapinėse. Paliko žmoną Margaritą Sudburyje ir dukrą Annette — Smith Falls, Ont.

VYTAUTAS STEPŠYS, Kanados kariuomenės seržantas, tarnaująs Kanados dalinyje V. Vokietijoje, buvo grįžęs į Kanados kariuomenės specialius pasitobulinimo kursus, kuriuos baigė geriausiais pažymiais ir, grįždamas į savo dalinį Vokietijoje, dvi atostogų savaites praleido pas savo tėvus — Onutę ir Vaclovą Stepšius Sudburyje. Labai džiaugiasi karine tarnyba ir tikisi būti ligi pensijos. **J. Kr.**

Ottawa, Ontario

LIETUVIŲ FONDO įgaliotinis kreipiasi į apylinkės tautiečius ateinančių švenčių proga, vietoj įprastinių kalėdinių sveikinimų, paaukoti Lietuvių fondui. Surinktos aukos padidins bendrąjį Otavos lietuvių įnašą fonde (eil. nr. 23). Šis įnašas jau pasiekė $8,800 sumą. Tai jūsų visų dosnumo per ištisus 23 metus vaisius. Į pavienius tautiečius taupumo sumetimais nebus kreiptasi. Pirmoji auka jau yra gauta iš tautietės Onos Leverienės, gyv. Campbell's Bay, Que. Šiais metais iš šios apylinkės įvairių įnašų forma jau sutelkta fondui $1,100.

DR. V. KUDIRKOS LITUANISTINĖS MOKYKLOS ruošiama Kalėdų eglutė įvyks gruodžio 13, *šeštadienį*, 4 v.p.p., St. Hyacinth parapijos salėje (201 Lebreton St.N.). Iki šiol visos sueigos įvykdavo sekmadieniais.

Padidėjus šiais mokslo metais mokinių skaičiui iš 10 iki 15, prisireikė ir antros mokytojos; yra aštuoni skirtingi skyriai. Ja sutiko būti veikli B-nės narė Stasė Danaitienė, kuri prieš kelerius metus jau yra dirbusi šioje mokykloje.

Sueigos programoj: pamaldos, 2 v. pasakos "Raketa" vaidinimas ir tradicinis Kalėdų senelis. Tėvai prašomi aiškiai pažymėti gavėją. **A. Vilniškis**

MOKESTINIS VAIKO KREDITAS IŠANKSTINIO MOKĖJIMO PROGRAMA

$300 už kiekvieną vaiką

Jei turite teisę, jūsų čekis jau yra pašte.

Kas turi teisę?

Automatiškai gausite išankstinį mokėjimą $300 už kiekvieną vaiką, jeigu atitinkate šias sąlygas:

- Jeigu jūsų šeimos neto (grynos) pajamos 1985 metais buvo $15,000 ar mažiau.
- Jeigu turite išlaikomą vaiką ar vaikus, kuriems sueis 18 metų amžiaus 1986 metų gruodžio 31 dieną.
- Jeigu jau gavote mokestinį kreditą šiais metais už tą vaiką ar tuos vaikus.

Kodėl valdžia tai daro?

Išankstinis mokėjimas, vaiko išlaikymo mokestinio kredito dalis, yra skiriamas pagelbėti 750,000 šeimų su vaikais, turinčių mažas pajamas. Be kitko, tai palengvins tų šeimų naštą, kai prisidės mokestinis jų vaiko kredito čekis.

O kaip su likusiu mano kreditu?

Norint gauti likusią dalį 1986 metų mokestinio vaiko kredito, reikia užpildyti 1986 metų pajamų mokesčio blanką. Maksimalinis kreditas už kiekvieną vaiką yra $454.00; 1985 metais buvo $384.00.

O jeigu aš neturiu teisės į išankstinį mokėjimą?

Jeigu gavote šeimos priedą (Family Allowance) vaikui ar vaikams šiais metais, dar galite turėti teisę gauti visą ar tiktai dalinį kreditą. Norint išsiaiškinti, reikia užpildyti Vaiko mokestinio kredito (Child Tax Credit) blanką savo 1986 metų pajamų mokesčio pareiškime.

Išsamesnei informacijai

Pažiūrėkite į priedą prie lapkričio šeimos priedo čekio arba kreipkitės į artimiausią mokesčių įstaigą. (Numeris ir adresas — telefonų knygos valdžios puslapiuose).

Revenue Canada Taxation | Revenu Canada Impôt | Health and Welfare Canada | Santé et Bien-être social Canada

Canada

Metinė "TĖVIŠKĖS ŽIBURIŲ" prenumerata nuo 1987 m. sausio 1 d. – $22 doleriai, (naujam skaitytojui – $18), rėmėjo prenumerata – $25, garbės – $30. Prenumerata JAV-se — amerikietiškais doleriais.

Optical Studio

OPTIKAS R. SCHMID

1586 Bloor Street West,

Toronto, Ont. M6P 1A7

(Prieš Lietuvių namus)

Telefonas 535-6252

Greitas patarnavimas, neaugštos kainos. Gaunami kontakto lešiai (contact lenses).

LIVIJA BERIŪTĖ N. Pradėtosios Marijos vienuolijos seselių vadovaujamame vaikų darželyje Toronte — Nuotr. St. Dabkaus

Lietuvių namų vyrų dešimtmetis

J. VARČIUS

LN vyrų būrelis yra pagalbinė Toronto Lietuvių namų organizacija, kuri padeda jiems visuomeninėje-kultūrinėje veikloje. Būrelis buvo įsteigtas 1976 m. sausio 3 d. organizaciniame susirinkime, kuris išrinko pirmą valdybą (pirm. T. Stanulis, sekr. M. Račys, narys V. Kulnys). Būrelis dešimties metų laikotarpyje išaugo į stiprią 80 aktyvių narių organizaciją, kuri tvarkosi pagal LN valdybos patvirtintus įstatus. Būrelis talkina ne tik Lietuvių namų renginių paruošime, bet ir patys organizuoja paskaitas, metines gegužines, šeimų stovyklas bei kitus kultūrinius renginius. Būrelio veiklą jaučia visi LN nariai, kurių šiuo metu yra 1700.

Š. m. lapkričio 15 d. LN vyrų būrelis paminėjo savo veiklos dešimtmetį iškiliu koncertu, vaišėmis ir šokių vakaru Mindaugo salėje. Iškilmę pradėjo 7 v. v. būrelio vicepirm V. Kulnys, supažindindamas vakaro dalyvius su šios organizacijos veikla.

Po įžanginio žodžio vyko apie pusantros valandos užtrukęs koncertas, kurį pradėjo iš Bostono atvykus pirmą kartą į Torontą sol. Daiva Mongirdaitė. Torontiškiams, kurių čia buvo susirinkę per 400, buvo malonu pasiklausyti šios žymios dainininkės.

Įžanginėje koncerto dalyje solistė atliko lietuvių kompozitorių 5 dainas, "Aro" choras (40 vyrų) su savo dirigentu V. Verikaičiu padainavo 4 lietuvių kompozitorių dainas.

Scenoje vėl pasirodė sol. D. Mongirdaitė ir padainavo dvi operų arijas: G. Donizetti — "Regimento duktė" ir Fr. Lehar "Vilija" iš operetės "Linksmoji našlė". Klausytojai šių arijų atlikimą palydėjo audringais plojimais. Solistai D. Mongirdaitė ir V. Verikaitis padainavo M. K. Čiurlionio "Oi lekia, lekia" ir St. Šimkaus "Aš įsivilkčiau čigono rūbą".

Solistė savo dainų rečitalį baigė G. Puccini operos "Bohema" ištraukomis "Aš šaukiama Mimi", "Muzetos valsas" ir Ch. Gounod op. "Faustas" ištrauka "Deimantų arija". Solistės laisvai valdomas balsas, švelnus sopranas, preciziškai atliktos dainos bei arijos visiems paliko labai malonų įspūdį.

"Aro" vyrai savo programą baigė keturiomis lietuvių kompozitorių dainomis. Koncertas baigtas "Aro" choro ir solistės įspūdingai sudainuota G. Verdi operos "Likimo galia" ištrauka "O, motina, globok mane". Solistei ir chorui akompanavo muz. J. Govėdas.

Koncerto metu LN vyrus sveikino ir pareiškė padėką už įnašą Lietuvių namų veiklon LN valdybos pirm. V. Dauginis ir LN moterų būrelio pirm. A. Jucienė. Padėkos žodį programos atlikėjams tarė LN valdybos narys ir vyrų būrelio vicepirm. T. Stanulis.

9 v.v. suskambėjus šokių orkestro muzikos garsams, sujudo minėjimo dalyviai, įsijungdami į šokėjų eiles, vaišinosi V. Birštono paruoštais šiltais užkandžiais ir įvairiais baro gėrimais. Publikos daugumą sudarė vyresniosios kartos svečiai, kurie linksminosi iki vidurnakčio, linkėdami LN vyrams nepavargti visuomeninėje veikloje.

Remkime lietuvių vaikų darželį!

Prieškalėdinis vajus Toronto lietuvių vaikų darželiui paremti

Kas atlieka pagrindinį lietuvybės išlaikymo darbą išeivijoje? Kada yra svarbiausia ugdyti lietuviškumą? Kiekvienas atsakys, kad vaiko auklėjime didžiausią įtaką turi motina, tėvas arba kitas pagrindinis auklėtojas. Nenuostabu, kad vaikas išmoksta tėvų-auklėtojų kalbą dar prieš lankydamas darželį.

Trečiaisiais ar ketvirtaisiais metais vaikui jau reikia platesnio socialinio gyvenimo, draugysčių ir užsiėmimų su bendraamžiais. Jeigu šie bus lietuviukai, tai bus lengviau tęsti jų lietuvių kalbos vartojimą. Dar labiau galima sustiprinti tą vartojimą ir jį padaryti natūraliu, jei mokyklos-darželio aplinka ir dėstomoji kalba yra lietuviška. Be tokių sąlygų yra labai sunkus uždavinys tėvams auklėti lietuviškas šeimas.

Gyvenant angliškoje aplinkoje gresia lietuvių kalbos silpnėjimas. Kaip ir mūsų brendimo laiku, tėvai dabar imasi visokių priemonių to pavojaus išvengti: bendrauja su lietuviais, kad vaikai susidraugautų nuo pat mažų dienų, stengiasi tarpusavyje kalbėti lietuviškai bent prie vaikų, veža, kartais iš labai toli vaikučius į lietuviškus parengimus. Kai kuriems tai nesiseka, bet jiems rūpi, kad vaikai patirtų lietuvybės jausmą, girdėtų gryną lietuvišką žodį, kad juose būtų įžiebta meilės liepsnelė Lietuvai, kurią atsivežė mūsų tėvai ir kurią mes dabar stengiamės nešti ateitin. Tai nėra lengva misija daugeliui, kurie nėra matę savo tėvų gimtinės, brendo ir mokslą ėjo angliškoje aplinkoje, kur visas darbas, galvosena ir visuomeninis gyvenimas vyksta anglų kalba.

Nepaprastai didelė pagalba Toronte yra Toronto lietuviškas vaikų darželis, kuris yra pirmutinis vaiko žingsnis iš šeimos židinio į visuomenę. Kokia laimė, kad mūsų vaikai gali žengti į saugią ir mielą lietuvišką N. Pradėtosios Marijos seselių globą, kurią mes ir patys prisimename iš savo mažens. Mums ta aplinka yra ypatingai brangi ir saugotina.

Labai gaila, kad ne visi Toronto lietuviukai gali lankyti mūsų vaikų darželį. Šiais metais dėl patalpų ir mokytojų stokos nebuvo įmanoma priimti visus vaikus, kurių tėvai norėjo pas seseles siųsti. Immaculata darželis išsilaiko vien iš savaitinio tėvų mokesčio, kuris yra žymiai mežesnis, negu kanadiškuose darželiuose. Tai beveik visiems prieinama kaina, tačiau jos neužtenka patalpoms padidinti, kad būtų įmanoma priimti daugiau lietuviukų ir mokytojoms mokėti algas, kaip kitataučių darželiuose.

Štai šį rudenį netikėtas patalpų remontas — vamzdžių įtaisymas prie pamatų kainavo daug daugiau, negu darželio pajamos pajėgtų padengti. Dėl to susirinko būrys tėvų, kuriems rūpi dabartinis darželio stovis bei jo ateitis ir pasiryžo skelbti darželiui vajų.

Pradinis žingnis padarytas. KLB krašto valdyba sutiko priimti aukas per švietimo komisiją, kad darželio rėmėjai gautų pakvitavimus pajamų mokesčiams. Taip pat švietimo komisija rūpinsis darželių parama, kada tik bus reikalingas finansinis dėmesys priešmokykliniam auklėjimui Toronte ar kitose lietuvių apylinkėse.

Įsipareigoję tėvai kreipiasi į draugus, pažįstamus, vaikų senelius, gimines ir visus, kuriems rūpi šis esminis vaikų žingsnis lietuvybės keliu. Laukiame visų dosnaus atsiliepimo. Norime Kalėdų proga darželiui apmokėti remonto sąskaitas, kurios jau siekia $10,000.

Prieš Kalėdas pagalvokime, kiek išleidžiame savo vaikams ir vaikaičiams, pirkdami naujausius drabužius ir žaislus. Paskirkime bent kiek ir tai labai svarbiai dovanai, kuria konkrečiai ugdomas mūsų vaikų lietuviškumas.

Malonėkite čekius rašyti KLB švietimo komisijai, pažymėdami kampe "darželio reikalams". Vajaus klausimais rūpinasi Ramūnė Sakalaitė-Jonaitienė. Adresas: 116 Humbervale Blvd., Toronto, Ont. M8Y 3P7, Canada. **RSJ**

Delhi-Tillsonburg, Ont.

AUKOS TAUTOS FONDUI
1986 metais

J. D. Žiogai	$160
H. G. Rugieniai	70
A. Kairys	50
Ūkininkų klubas	50
K. M. Draugija	50
DLK Gedimino šaulių kuopa	50
J. Mačiulis	40
J. Jocas	40
V. Zadurskis	40
A. Klemkienė	40
A. Budreika	30
B. Gudinskas	30
J. Jurėnas	30
B. Lukošienė	30
M. Norkus	30
P. Ožalas	30
K. Ratavičius	30
A. Steigvilas	30
L. J. Vitai	30
A. Žebertavičius	30
Č. Senkevičius	25
Alb. Augustinavičius	20
A. Aleliūnienė	20
P. Augaitis	20
V. Galeckas	20
E. Jokubilienė	20
P. Lapienis	20
A. Masiulis	20
M. Mickevičienė	20
P. Pekarskienė	20
M. J. Rimkai	20
B. Stonkus	20
M. Stankaitis	20
O. D. Šiurnos	20
A. Usvaltas	20
Vl. Vindašius	20
V. Vytas	20
V. Jakubickienė	15
B. Čeika	10
B. Dirsė	10
V. Dirsė	10
F. Gurklys	10
S. Oleka	10
P. Pargauskas	10
E. Vindašienė	10
J. Vieraitis	10
Jon. Vieraitis	10
A. Lapėnas	10
V. X.	10
A. Vaitkevičius	10
D. Bartulienė	10
P. Vyžauskas	10
S. Mažeika	10
P. Šidlauskas	10
S. Labuckienė	10
M. Povilaitienė	10
F. Timukas	10

J. Vitas,
TF Delhi-Tillsonburgo atstovybė

Turner & Porter laidotuvių namai
436 Roncesvalles Ave,
Toronto 3, Ont.
Tel. 533 - 7954

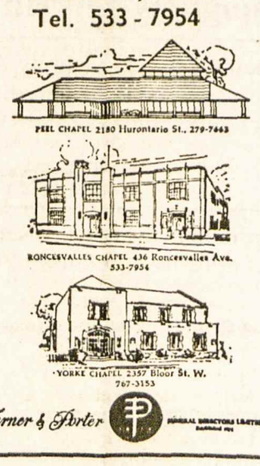

A†A
JUOZUI TAUTKEVIČIUI

Lietuvoje mirus,

velionies motiną PETRONELĘ TAUTKEVIČIENĘ, brolius ALBINĄ ir ANTANĄ TAUTKEVIČIUS bei jų šeimas nuoširdžiai užjaučiame –

KLB Windsoro apylinkė

The Marlatt
The J. B. MARLATT Funeral Home, Ltd.
615 Main Street East (East of Sanford)
laidotuvių namai ir koplyčia
Telefonas: 528-6303
HAMILTON, Ontario

Toronto latviai prie savo Kultūros centro iškėlę Latvijos vėliavą lapkričio 18 — nepriklausomybės paskelbimo sukakties dieną gieda savo tautos himną — Nuotr. J. Ligerio

Lietuvių kultūros muziejus-archyvas

Nauja statyba ir muziejaus-archyvo reikalai metiniame Anapilio sodybos korporacijos narių susirinkime Mississaugoje

Anapilio sodybos korporacijos narių metinis susirinkimas įvyko 1986 m. lapkričio 13 d. Lietuvos kankinių parapijos salėje. Buvo valdybos, kapinių komisijos ir revizijos pranešimai, diskusijos dėl pranešimų ir valdybos rinkimai. Susirinkimui pirmininkavo valdybos pirm. J. Andrulis, sekretoriavo D. Keršienė. Susirinkimas pradėtas kun. klebono J. Staškaus malda, kurioje buvo prisiminti a.a. P. Balčiūnas, A. Rinkūnas, Br. Norkus ir kiti mirę Anapilio sodybos korporacijos nariai.

Valdybos pranešime vyravo naujos statybos reikalai. Valdybos pirm. J. Andrulis pranešė, kad 1987 m. ankstyvą pavasarį numatoma statyti prie didžiosios salės priestatą. Statybai paruošti planus yra pakviestas architektas Jurgis Sederavičius. Priestatas bus statomas prie pietinės sienos ir užims per 9000 kv. pėdų Pradiniai planai paruošti, leidimas statybai gautas iš Mississauga miesto savivaldybės. Priestatas bus dviejų aukštų. Pirmame aukšte bus parodų salė, kapinių raštinė, sandėlis (garažas) kapinių priežiūros reikmenims. Antrame aukšte numatytos erdvios patalpos **Kanados lietuvių archyvui-muziejui** ir dviejų miegamųjų butas sargui. Visas projektas kainuos apie 700.000 dol. Tikra suma paaiškės, kai bus paruošti detalūs planai ir atiduoti varžytinėm.

Šiuo metu Anapilis skolų neturi, ir yra sutaupęs per 200.000 dol. Tačiau statybai dar reikės sutelkti pusę milijono dolerių. Paskolą galima gauti iš finansinių įstaigų, bet klebonas kun. J. Staškus, kuris yra Anapilio sodybos korporacijos vicepirmininkas ir reikalų vedėjas, turi kitą idėją. Pinigus galėtų skolinti mūsų žmonės. Jiems būtų mokamos didesnės palūkanos nei moka bankai. Toks finansavimas būtų pigesnis Anapiliui, o kartu finansiškai naudingas ir privatiems skolintojams.

Archyvas-muziejus

Buvo ilgiau sustota prie muziejaus-archyvo reikalų. Prieš kurį laiką į Anapilio valdybą kreipėsi Kanados Lietuvių Bendruomenės valdyba, prašydama, kad Anapilis parūpintų archyvui patalpas. Krašto valdyba ilgai jieškojo tinkamų patalpų, bet negalėjo rasti. O reikalas jau gana skubus. Vyresnioji karta yra sukaupusi vertingos archyvinės medžiagos, tačiau pradeda mirti ir palieka jaunajai kartai, kuri dažnai tokių dalykų nemoka vertinti. Todėl yra didelis pavojus, kad dalis tos brangios medžiagos mūsų kultūros istorijai gali dingti. Pats laikas pasirūpinti patalpomis, kad visa archyvinė-muziejinė medžiaga būtų sutelkta vienoje vietoje. Tuo reikalu kreipėsi į Anapilį ne tik KLB krašto valdyba, bet šaukėsi ir mūsų kultūrininkai, kurie yra susirūpinę šiuo brangiu tautiniu turtu.

Archyvo-muziejaus patalpos numatomos erdvios ir norima jas tinkamai įrengti. Bet tai yra surišta su didelėm išlaidom. Kadangi archyvas-muziejus tarnaus visiems Kanados lietuviams, tai tikimasi, kad tautiečiai šį svarbų bendruomeninį projektą dosniai parems. Bus prašoma aukų iš visų ir tam tikslui bus plataus masto vajus. Kurie parems stambesnėm aukom, bus įrašyti garbės lentoje. Numatoma išduoti ir pakvitavimus atleidimui nuo pajamų mokesčių.

KLB krašto valdyba archyvo reikalais rūpintis prie Anapilio yra paskyrusi Rasą Mažeikaitę, kuri ruošia daktaratą iš Lietuvos istorijos ir yra susipažinusi su archyvais. Ji aktyviai dalyvauja pasitarimuose.

Buvo išreikšta padėka inžinieriams H. Lapui, E. Čuplinskui, R. Paškauskui, G. Šernui ir rangovui A. Kaziliui, kurie patarimais ir konkrečiais darbais remia naująjį projektą. Valdyba taip pat patenkinta architektu, kuris yra labai sukalbamas, kreipia dėmesį į sugestijas ir jas tinkamai panaudoja planavimui. Statyba rūpinasi korporacijos valdyba ir kapinių komisija.

Remontai ir lėšos

Taip pat minėtame pranešime paminėta, kad buvo pagal valdžios reikalavimus įrengta parodų salės virtuvė ir išdažyta salė. Dabar ji yra nuomuojama mažesniem renginiam. Galutinai baigti Wasagoje salės įrengimo darbai. (Wasagoje esantys pastatai yra Anapilio korporacijos nuosavybė). Salėje žiemos metu vyksta pamaldos. Sale naudojasi ir vietinė Lietuvių Bendruomenės apylinkė.

Iždo reikalais kalbėjo valdybos ižd. J. Jasinevičius, pranešdamas, kad išmokėta paskutinė $60.000 skola ir buvo išleista per $16.000 salės prausyklų remontui.

Kapinių reikalai

Kapinių komisijos pranešimą padarė pirm. Pr. Linkevičius. Sutvarkyta nauja laidojimo sekcija, kurioje pradėta ir laidoti. Asfaltuoti pro naują sekciją ir koplyčią einą keliai. Prie koplyčios asfaltuotoje aikštelėje įrengta gėlėm veja. Kapinėms prižiūrėti ir tvarkyti yra samdomos tarnybos. Uoliai kapavietėmis rūpinasi ir mirusių artimieji. Kapinės atrodo gražiai ir tvarkingai. Kapinių administracijoje įvyko pasikeitimų. Iš pareigų pasitraukė ilgai ir rūpestingai dirbęs Pr. Ališauskas. Toliau administracijoje darbuojasi V. Ivanauskas ir A. Sagevičius. Kapinių raštinę tvarko A. Pajaujienė. Kanados šaulių valdyba kreipėsi į komisiją, kad šauliams būtų leista kapinėse pastatyti už Lietuvos laisvę žuvusiem paminklą. Vyksta pasitarimai dėl tinkamos vietos.

Apie kapinių iždą kalbėjo ižd. D. Keršienė. Nežiūrint šių metų stambių išlaidų, knygos subalansuotos su $20.000 likučiu.

Diskusijoje dėl pranešimų susirinkimo dalyviai vienbalsiai pritarė naujai statybai. Buvo kelta mintis, vykdant statybą, neužmiršti ir kitų būtinų patvarkymų. Susirinkimas pritarė, kad šauliams būtų leista statyti paminklą. Tačiau vieta turėtų būti nuspręsta bendrame valdybos, kapinių komisijos ir šaulių atstovų posėdyje.

Nauji pareigūnai

Į korporacijos valdybą perrinkti J. Andrulis ir J. Jasinevičius, į kapinių komisiją — Pr. Linkevičius ir L. Rudaitis. Iš revizijos komisijos pasitraukė ilgai tose pareigose dirbę V. Akelaitis ir Pr. Augaitis. Jų vieton išrinkti F. Urbonienė ir V. Valiulis.

Susirinkusius kavute ir sausainiais vaišino R. Celejewska, Anapilio moterų būrelio pirmininkė. Susirinkimas praėjo jaukioje ir darbingoje nuotaikoje. **D.**

Devenių kultūros fondo leidiniai

1. ***Jūratė Statkutė de Rosales, BALTŲ KALBOS BRUOŽAI IBERŲ PUSIASALYJE,*** $15.00, JAV
2. ***Motiejus Karaša, GYVENIMO SŪKURIUOSE,*** $15.00, JAV
3. ***Jokūbas Dagys, SCULPTURES*** (meno albumas), $35.00, JAV
4. ***J. Andrius, LIETUVOS ŽEMĖLAPIS,*** $6.65, JAV

Užsakymus siųsti: Devenių kultūrinis fondas, P.O. Box 10782, St. Petersburg, FL 33733, USA.

Rengiatės į Lietuvą arba Europą?

Reikia jums voltažo keitiklio (convertor) arba pritaikytojo (adaptor) bet kurioje pasaulio vietovėje?

Kreipkitės į ***"House of 220".*** *Jame rasite visokių rūšių keitiklių, transformatorių, pritaikytojų ir 220 voltų prietaisų. Mes taip pat pakeičiame prietaisus iš 220 voltų į 110 voltų ir atvirkščiai.*

Priimame pasiteiravimus ir dėl pardavimo urmo kainomis.

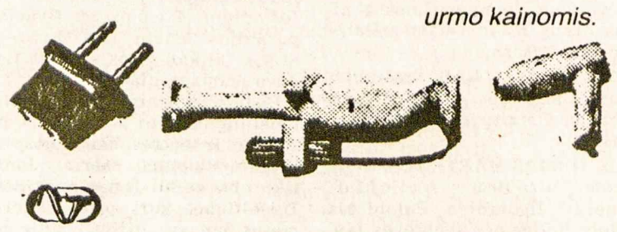

HOUSE OF 220
1444 Gerrard St. E., Toronto
(416)—461-2602

Dažnas lietuvių kapinių lankytojas kun. dr. JONAS GUTAUSKAS 1985 metų rugsėjo mėnesį. Mirė 1986 m. lapkričio 6 d. Nuotr. St. Dabkaus

"Tikiu gyvenimą - ne mirtį"

Kunigo Jono Gutausko poetiniai posmai

ALFONSAS TYRUOLIS

Egzistencialistui, neprasiskverbiančiam iki transcendencijos aukštumų, fizinė mirtis yra viso ko galas ir pabaiga. Ir Kantas "grynuoju protu" negalėjo įrodyti, kad siela nemirtinga, bet liko tikėjimas, kurio ir filosofas patarė laikytis, kad nepasimestum neišnarpliojamose gyvenimo džiunglėse pakeliui į amžinybę. Ir iš tiesų tikėjimas krikščioniui yra ne tik amžinojo gyvenimo laidas, bet ir didelis suraminimas bei paguoda amžinybės slenkstį peržengiant.

Naujasis Jono Gutausko (iš tikrųjų kun. dr. Jono Gutausko, 1906-1986) eilėraščių rinkinys "Tikiu Gyvenimą — ne mirtį" jau savo antrašte teigia sielos nemarumą ir amžinojo gyvenimo buvimą. Visas rinkinys savo tematika ir motyvais kaip tik meta šviesos į tuos tamsius labirintus, pro kuriuos sielai reikia praeiti pakeliui į Didžiąją Šviesą.

Tai jau antrasis šio autoriaus poezijos rinkinys. Pirmasis — "Tik vienas šuolis" buvo išleistas 1984 m. Jį greit padurmui sekė šis antrasis, gal norėdamas paminėti autoriaus 80-ąjį gimtadienį ar, pačiam autoriui nujaučiant, kad greit teks peržengti slenkstį į amžinybę: kun. dr. Jonas Gutauskas šios žemės kelionę baigė 1986 m. lapkričio 6 d.

Lig šiol garbiojo velionies vardas poezijos Parnase buvo mažiau žinomas, ir dabar tais dviem eilių rinkiniais lyg ir apvainikuojamas mokslinis darbas, kurį autorius atidirbo įsigijęs du doktoratus (teologijos ir pedagogikos) ir ėjęs svarbias dvasininko pareigas dar nepriklausomoj Lietuvoj ir už jos ribų, ligi galop įsikūrė Kanadoje. Bet kaip iš knygos aplanko matyti, autorius eiles pradėjęs rašyti dr tebesimokydamas Utenos "Saulės" gimnazijoje. Eilėraščius rašęs ir vėliau, bet jie arba nebuvo išspausdinti, arba liko periodikos lapuose. Dabar išleistas rinkinys, kaip minėta, panašus į pirmąjį — tiek pat skyrių, tokie pat daugiausia trumpi ketureiliai, kurių iš 80 eilėraščių čia yra 32. Tokio pobūdžio eilėraščiais buvo pagarsėjęs amerikiečių poetas J. B. Tabb (miręs 1909 m.). Rašė jis daugiausia trumpus vienposmius ketureilius, dažniausiai momento įspūdžio padiktuotus.

Tad ir šiame kun. dr. J. Gutausko poezijos rinkinyje gamta, laikas, amžinybė perleidžiama ne tik per poetinę, bet ir per filosofinę bei religinę prizmę, ir iš trumpo minties blykstelėjimo iššoka gilesnė prasmė:

Tikiu Gyvenimą — ne mirtį.
Pati mirtis mirtinga.
Ji kojos neįkels
Į buitį naują, paslaptingą (p. 11)

Tikėjimu, viltimi, optimistine nuotaika ir apskirtai giliu religiniu jausmu persunkti bemaž visi šio rinkinio eilėraščiai. Kad "mirtis mirtinga", jau XVII š. giedojo anglų poetas — "metafizinių poetų" galva — John Donne:

Keltis puikybėn, mirtie, nors kai kas
Laiko galinga tave, neturi;
Nenužudysi manęs, nors žiauri,
Kelsis patekęs į tavo rankas.
Kai amžinybei užmigęs pabus,
Mirsi, mirtie, ir tavęs nebebus.
(Sonetas mirčiai, vertė A. T.)

Donnę mūsų amžiaus vidury pasekė kitas anglų poetas — naujovininkas Dylan Thomas: "Ir mirties karalijos daugiau nebebus" (tik mūsų Algimantas Mackus pasipriešino abiem: "Ir mirtis nebus nugalėta", plg. jo "Augintinių žemė", 1984).

Ilga gyvenimo patirtis ir laimėta išmintis sudėtos į trumpas rinkinio "Tikiu Gyvenimą — ne mirtį" eiles. Apstu jose ne tik gyvenimo išminties ir išmonės, nestinga taipgi etinio bei humoristinio elemento, kuris susijęs su autoriaus pedagogine veikla, kai tenka skatinti į gėrį ar pasipriešinti ydai, pvz. materialistinės kultūros sukeltam išdidumui:

Namų jau nevadink namais —
Tai rezidencijos.
Kitaip labai supyks
Naujieji ekscelencijos (p. 78)

Be abejonės, į sentencinio pobūdžio ketureilį galima įdėti daugiau minties, negu jausmo išraiškos, dėl to ne vienas iš jų artimesnis proziniam išsisakymui, negu poetiniam atkūrimui, kaip pvz.:

Ir didume yra mažumo,
O mažume didumo.
Nes lydi mūsų buitį
Žingsniai netobulumo (p. 84)

Daugiau poetinio tūrio įdėta į gamtos ar liaudies dainos motyvais parašytus posmus. Eilėraščio paprastumas čia dažnai susijęs su tikru nuoširdumu ar pranciškonišku nuolankumu:

Tai leiski man, Dievuli,
Čirenti vieversėliu,
Ir per naktis žibėti
Nors šv. Jono vabalėliu (p. 92)

Prie tos rūšies eilėraščių priklauso "Ūkininko malda", "Bitelė", "Nakties rankos", "Pasiilgo", "Rugiagėlės", "Tirpsta mano dienos" ir kiti. Kai kurie jų turi daugiau nei vieną posmą. Kad geras eilėraštis gali būti ir be rimo, rodo "Gimtinės kapai":

Keli pasvirę kryžiai,
Kampe pasenęs beržas
Su kepure — gandralizdžiu.

Šiurena smilgas šiltas vėjas,
Čiobrelių kvapas kyla,
Kur mažas, pilkas vieversėlis
Aukštybėje čirena (p. 41)

Čia tikrai pataikyta į J. Aisčio subtilų lietuviško peizažo taktą. Kukliu autoriaus pasisakymu, jo žodžiai esą "paukščiai be sparnų". Vis dėlto tai paukščiai, kurie, anot ispanų poeto Jimenezo, gieda. Didžių giesmininkų tarpe savo vietą turi ir vieversėlio giesmė.

Apskritai šio rinkinio eilėraščiai yra gyvenimo saulėlydžio apmąstymai, atsidūsėjimai, prisiminimai, įspėjimai ir patarimai, įvilkti į tradicinės eilėdaros formą.

Jonas Gutauskas, TIKIU GYVENIMĄ — NE MIRTĮ. Eilėraščiai. Toronto, 1986, 96 pusl. su anglų k. tituliniu puslapiu. Kalbą tikrino Juozas Vaišnys, S. J. Viršelis ir iliustracijos dail. Editos Nazaraitės. Spausdino "Tėviškės žiburiai" Anapilyje, Kanadoje.

Nerimstanti širdis be tėviškės

Balio Gaidžiūno "Ir saulėtos ir rūsčios dienos"

K. BARĖNAS

Labai akivaizdus pavyzdys, kaip poetas išgyvena savo kraštą, tautos ir savo paties džiaugsmą, nelaimes ir skriaudas, — yra Balys Gaidžiūnas. Visi ligi šiol išleistieji jo poezijos rinkiniai tai liudija.

Kai nepriklausomoji Lietuva pažangėjo, arti jos žemės ūkio reikalų buvęs B. Gaidžiūnas pirmuosius savo poezijos rinkinius pavadino "Jaunystė arimuose" ir "Žaluojanti žemė". Patys knygų vardai rodo entuziazmą ir šviesą, kuriuos poetas matė ir jautė. Paskui okupacija po okupacijos sujaukė viską, ir pačiam poetui, aktyviam visuomeninin kui bei politikui, teko praeiti kalėjimus ir atsidurti arti mirties. Dėl to pirmasis pokariu išleistasis jo poezijos rinkinys ir pavadintas "Rūpesčių dienos". Rūpesčių dėl krašto, tautos ir savęs, kai sunkūs išgyvenimai lydėjo kalėjimines dienas.

Paskui ilgam nutrūko eilėraščiai. Toksai aktyvus žmogus, kaip Balys Gaidžiūnas, ir JAV-bėse pasinėrė į darbus, į kuriuos turbūt nelengva įjungti poeziją — jai kurti nebeliek a laiko ir energijos. Tačiau po tos net kelių dešimčių metų pertraukos jis 1980 m. vėl pasirodė su nemažu poezijos rinkiniu "Mano kartos likiminiai metai". Tai kūriniai, rašyti 1975-1980 metais. Juose prikeliami paliktieji namai, padarytos ir daromos kraštui bei žmonėms skriaudos, kovojančių heroiškas žuvimas. Ilgimasi namų, prisimenami artimieji, kurių jau nebėr, tačiau "kelio grįžt nerandam". Prisiminimuose, tiesa, atgyja brangios vietos, ir poetas mintimis vaikščioja jomis.

Dabar, 1986 m., Dievo Motinos nuolatinės pagalbos parapijos spaustuvė Klivlande išleido naują B. Gaidžiūno poezijos knygą "Ir saulėtos ir rūsčios dienos" (minkšti viršeliai, kaina 5 dol.), taip pat stambią — daugiau kaip 100 puslapių, į kurią sudėti 75 eilėraščiai. Tai jo 1981-1985 metais sukurta poezija. Ir čia mes skaitydami atsiduriame tame pat pasaulyje, kuris poeto jaunystės metais buvo žavus, kupinas entuziazmo, taigi saulėtas, nes tada, kaip eilėraštyje "Ką reikėtų atiduot?" sakoma:

Ten, jaunystėj,
Rankom susikibę
Saulės siekėm,
Brolių džiaugsmui
Ėjom vargą raut.

Ten tada sako poetas eilėraštyje "Kaip gėlę saugau":

. . . vis tvirčiau įaugau
Į juodžemį, į molį, į pakelės
medžius,
Ir tą idilę, kaip dovanotą gėlę,
saugau
kelionėje per svetimus kraštus.

Tačiau iš tos kelionės norėtų grįžti, pasveikinti visus, pabūti nors dieną "žemėj prarastoj".

Tasai noro grįžti motyvas dažnai praskamba rinkinio eilėraščiuose. Nors gimtasis kaimas jau miręs ir prie kelio kitas "išdraskytas svetima ranka", ir tik prisiminimai liko, daug jų, labai daug, bet ilgesio genamas poetas mintimis grįžta "Į seną mūsų gryčią, kurios net akmeninių pamatų nelikę", ir sienas visi glosto, ir sėdasi prie stalo, nes ta troba — "vaikystės pasakų pilis brangiausia", ir motinos kepta duona raikoma. Išvada: "Mes niekur neišeisim iš takų vaikystės" ("Vėl susirinkom").

Ilgesniame eilėraštyje "Kai grįšiu ten, kur augau" žada grįžti, aplankyti tėviškę, pajieškoti liepos, kurioje vaikystės metais kreivas raides įpjaustė, nueiti į mokyklą, kur pirmąją raidę pažino, pabūti šventoriuje, "pro kurį ėjo mūsų giminė", ir tik tada užsukti į užeigą ir ten kalbėti ne apie vargus, o apie tai, "ką rytoj darysim, kaip kelsim gyvenimą iš naujo, kad rykštė svetima ir vėl svetur nevytų". O į kaimą grįžęs sakytų:

Čia tėviškė, čia šaknys, čia versmė,
Čia mūsų giminės nepabaigta
giesmė.

Tai vis ilgesio padiktuoti atsiminimai, kaip štai ir ta jau apspurusi sena maldaknygė, kurią poetas daugel metų varto, nes joje įspaustos motinos lūpos. Pasiilgstama vaikystės pasakos, naktigonių malonumų. Taip, iš visa ko liko tik atsiminimai, vieni gražūs, o kiti liūdesiu persmelkti, nes: "Dabar mes tremtiniai, ir nevalia mums grįžt, kur likęs gimtinės lopšys" ("Reikia budėt ir laukti"). Ten pat ir klausiama:

Kodėl? Ar prasikaltom,
Kad neužmiršom savo žemės,
Kad tebenorim laisvės,
Kad meldėmės sava malda,
Kad buvom titnagiai,
Kai laisvę gynėm?

Taigi, kodėl?

Gyvenimiškus atsakymus, rodos, žinome. Kai kas ir grįžta keliom dienom ar vienas kitas ir visam laikui. Bet mūsų poetas eilėraštyje "Man buvo liepta" pasikalbėjimą su žiogeliu baigia:

Mums buvo lemta kilt ir vėl
suklupti,
Man buvo liepta nuolat eit prieš
vėją.

Jis ir ėjo prieš vėją, prieš kraštui ir tautai daromas skriaudas bei neteisybes. Dėl to neįmanoma būtų dabar lengva širdimi pasukti pavėjui, kaip kai kurie kiti, tegu ir po keliasdešimt metų kelionės "per svetimus kraštus" ne vien mintimis sugrįžta su dovanomis:

Žinau, tenai nelikę nieko —
Molines dirvas arę vyrai
Šūvių suvarstyti jose miega,
Sodybų pelenus, kaip voges,
Tebevagia šiaurinis vėjas.
("Mano metai")

Tai ne vienintelis toks poetinis patrioto prasiveržimas su priesaikomis kovoti, priešintis, taigi eiti prieš vėją. Štai būdingi posmai ("Septynios naktys"), kurie nusako padėtį krašte ir priežastis, kodėl grįžimas neįmanomas:

Aš trečią naktį kryžkelėj stovėjau,
Kur batai svetimi per amžius dulkes
nešė.
Mes sutarėm kovot, visi pasižadėjom
Ir priesaiką krauju ten pasirašėm.

Tik penktą naktį suradau tėvų
sodybą
Ir pelenus žarsčiau, kaip kraujo
miltus.
Ten pajutau, kad skausmas širdį
gelia,
Kad sunku grįžt per sudaužytus
tiltus.

O šeštą naktį vaikščiojau po girią,
Budėjau prie kapų brangiųjų
brolių.
Gyvi jie tautai karžygiais numirę,
Jie šaukia iš svetur sugrįžt namolei.

Tai kondensuota supoetinta prieš keliasdešimt metų prasidėjusi Lietuvos istorija su žiauriais įvykiais. Tačiau jeigu mirusieji karžygiai ir šaukia grįžti, tai ne be sąlygų. Dėl to eilėraštis ir baigiamas posmu, kuris nusako tą sąlygą:

Septintą naktį vidury miestelio
aikštės
Atsiklaupiau prašyt dangaus
malonės,
Kad takuose, kur sunkūs žingsniai
vaikšto,
Rytojaus pasitikti būtų savi žmonės.

Balys Gaidžiūnas yra ne tik poetas, bet ir politikas. Kaip vienas vadovaujančių pasipriešinimui Lietuvos politikų, jis juk ir vokiškus kalėjimus praėjo, nuolat juose žiūrėdamas mirčiai į akis. O šis posmas ir yra įžvalgaus lietuvio politiko pasisakymas apie šiandieninę padėtį ir Lietuvos ateitį. Rinkinyje tai ir ne vienintelis toks posmas, kuris nurodo kelią į ateitį. Jau minėtame eilėraštyje "Reikia budėt ir laukti" šiek tiek kitaip nusakyta, kas dabar darytina:

Seniau,
Kai trūkdavo kantrybės siūlas,
Galąsdavo nukaltą dalgį,
Dabar laikai kiti,
Reikia budėt ir laukti
Gero vėjo.

O kol tokio vėjo nėra, lietuvis turi palaikyti savo dvasią tuo, kuo išsinešė ir kuo dar svetur ją papildo, jeigu tebėra lietuviškai gyvas. Tokia mintis pati prašosi, skaitant B. Gaidžiūno poezijos rinkinį. Toks yra tasai visą knygą vienijantis noras grįžti, atsiminimais ir svajonėmis pagrįstas grįžimas, kuris leidžia pasidžiaugti laimingomis praeities dienomis, ir čia pat nuliūsti matant sodybų pelenus, iškirstus sodus, sunaikintus kaimus, kovojusių ir žuvusių kapus, sesers raudą,.Vorkuton vežamą surakintą senelį.

Mes dabar laikraščiuose dažnai paužiame ant žydų, kad jie dėl šio ir to kalti. Žinoma, gyvieji turi savo interesus ir kartais suvedinėja nepagrįstas sąskaitas. Tačiau tuose ginčuose kažkaip lyg ir užmiršta mi tos tautos iššudytieji, o Balys Gaidžiūnas didoką eilėraštį ("Pavasarinį karklą nunešiau") paskyrė tai temai. Prisiminęs sunaikinimą, pavasarinį žydintį karklą padeda žydų kapinėse, kokio kadaise prašė dabar jau žvyrduobėse užversta vaistininko duktė Mina. Gražus, žmoniškas lietuvio mostas! Karklą padėjęs, net ir melstis negalėjo, o keikė "Per mūsų žemę beprotybę ėjus".

Gal dar prisimintini posmai, kuriuose paliečiamas svetur iškeliavusių likimas. Kaip tautai ir valstybei, žinoma, visa viltis yra tie malonės prašantieji poeto žodžiai, kad rytojų pasitiktų savi žmonės. O kaip su išeiviais? Kokia jų ateitis? Nekokia. Tos atžalos atžalėlės (eilėraštyje "Atžalų mirimas"), kaip poetas sako, augdamos ne savo žemėj: "Numirsit savo kraštui, savo žmonėms ir savo Dievui". Jų ir kapo ženklą" . . . užžels žolė, apglostys vėjai, ir nebeliks jokios žymės, kas miega po žalia velėna".

Savo gimtojo krašto idilę, kurią lyg gėlę nešiojasi savo poezijoje svetur Balys Gaidžiūnas, ir jo nuolat prasiveržiąs ilgėjimasis paliktųjų namų, be abejonės, savas bus ir šio rinkinio skaitytojams. Savas ir artimas, nes kas gi tuo pačiu negyvena? Vyresnioji karta tuo gyvena turbūt visa, išskyrus gal tik atskirus individus, iš kurių dvasios ilgų dešimtmečių kasdienybė ir patogus gyvenimas jau išdildė gimtųjų namų trauką. Juk ir kai kurie jaunosios kartos atstovai, tos poeto apdainuotos atžalos atžalėlės, pamatę tėvų ar senelių gimtąjį kraštą, susižavi juo ir grįžta į gyvenamąjį kraštą svetur turbūt irgi su lietuviška gėlyte ne vien tik rankoj, bet ir sąmonėj, širdy.

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

Julija Švabaitė-Gylienė, poetė ir rašytoja, lankėsi San Francisco mieste, kur gyvena jos dukra Jurga Gylytė. Ta proga lietuviai spalio 15 d. surengė susitikimą su viešnia iš Čikagos. J. Švabaitė kalbėjo apie pirmuosius poezijos bandymus, kuriems ją gimnazijoje skatino mokytoja Petronelė Orintaitė, rašytoja ir poetė. J. Švabaitė vakaro dalyviams skaitė vieną pirmųjų savo eilėraščių, kalbėjo apie nueitą gyvenimo kelią ir kūrybos raidą. Literatūrinę vakaro dalį ji baigė ištrauka iš "Draugo" konkursą 1985 m. laimėjusio romano "Stikliniai ramentai".

Karolina Masiulytė, Paryžiuje gyvenanti televizijos ir teatro aktorė, yra baigusi Charles Dullin dramos studiją ir Paryžiaus Rue Blanche konservatoriją. Pradžioje atlikdavo klasikinius vaidmenis teatruose, o 1982 m. sukūrė savąjį "Vienos moters teatrą", kurio repertuarą sudaro pačios K. Masiulytės atliekami škicai. Su pirmuoju spektakliu "Kodėl taip?" ji sėkmingai dalyvavo Šveicarijoje įvykusiame Pully humoro festivalyje, gerai įvertinta kritikų spaudoje. Su antruoju savo teatro spektakliu "Kodėl visada taip?" K. Masiulytė įsijungė į Conflans-Sainte Honorine kavinės teatrų festivalį. Ten ja susidomėjo ir savo teatran pakvietė žurnalistas ir rež. Philippe Bouvard. Jo teatro škicus kas vakarą transliuoja II-sis prancūzų televizijos kanalas. Ph. Bouvardo teatralai 1985 m. vasarą su K. Masiulyte škicus vaidino Paryžiaus St. Georges teatre, o 1986 m. pavasarį — Ph. Bouvardo komediją "Dvigubas židinys" Paryžiaus "La Potiniere" teatre.

Klivlando lietuviai Dievo Motinos parapijos salėje spalio 4 d. sol. Daivos Mongirdaitės koncertu, poezijos rinkinio "Ir saulėtos, ir rūsčios dienos" sutiktuvėmis paminėjo rašytojo, poeto ir žurnalisto Balio Gaidžiūno artėjančią sidabrinę amžiaus sukaktį. Jis yra gimęs 1911 m. lapkričio 25 d., 1951-62 m. redagavęs Klivlande leidžiamą "Dirvą". Sol. D. Mongirdaitė iš Bostono atvyko neatsitiktinai. Ji yra laimėjusi pirmą vietą 1960 m. "Dirvos" surengtame jaunųjų talentų konkurse. B. Gaidžiūno sukakčiai skirtame koncerte sol. D. Mongirdaitė atliko J. Gruodžio, S. Šimkaus, B. Dvariono, G. Gudauskienės dainas, dvi arijas sopranui iš Ch. Gounod operos "Faustas" ir F. Leharo operetės "Linksmoji našlė". Eilėraščius iš B. Gaidžiūno naujo rinkinio "Ir saulėtos, ir rūsčios dienos" skaitė: Edas Kijauskas — "Audėją", Rama Bublytė — "Partizano mirtį", pats autorius — "Reikia budėti ir laukti", visi trys — po posmelį iš "Tėvynės". Jautrų ir sąmojingą padėkos žodį tarė B. Gaidžiūnas. Pagerbtuves jam surengė specialus komitetas, vadovaujamas pirm. Vytauto Staškaus.

Lietuvių poečių popietę "Nešu tau eilėraštį" Los Angeles bei apylinkių lietuviams 1986 m. spalio 12 d. viršutinėje Šv. Kazimiero parapijos salėje surengė Kunigaikštienės Gražinos vyresniųjų skaučių būrelis. Su dalyvaujančiomis poetėmis — Danguole Sadūnaite, Ona Mikailaite, Julija Švabaite ir Vitalija Bogutaite popietės dalyvius supažindo programai vadovavusi Nijolė Jankutė-Užubalienė. D. Sadūnaitės posmai buvo susieti su gamta ir metų laikais, J. Švabaitės — su aplankyto Vilniaus vaizdais, V. Bogutaitės — su dvasine kelione iš savęs į save. Religinę pasaulėjautą atspindėjo O. Mikailaitės eilėraščiai iš spaudai paruošto rinkinio "Ženklai medžiuose". Los Angeles dramos sambūrio aktorės — Ema Dovydaitienė, Violeta Gedgaudienė, Rasa Matienė ir Sigutė Mikutaitytė skaitė rinktinius poezijos kūrinius: Lietuvos poečių — Janinos Degutytės, Juditos Vaičiūnaitės ir Onės Baliukonytės, išeivijos poečių — Liūnės Sutemos, Lidijos Šimkutės, Eglės Juodvalkytės ir Editos Nazaraitės. Koncertinę programą atliko violončelistė Jūratė Raulinaitytė ir pianistė Raimonda Apeikytė, pasirinkusios G. B. Pergolezio, C. Saint-Saenso, G. U. Faure, J. S. Bacho, V. S. Dunlapo kūrinius. Lietuviškajai dalai atstovavo R. Apeikytės "Motina", G. Gudauskienės paruošta lietuviškų dainų pynė. Kūrybinę moterų šventę papildė Nijolės Kentienės modernių skulptūrų ir Rimos Kentaitės serigrafijos lakštų paroda.

Simfoninis Vilniaus filharmonijos orkestras su savo vadovu Juozu Domarku grįžo iš sėkmingų gastrolių Prancūzijos miestuose. Koncertinėn išvykon taipgi buvo įsijungęs antrasis dirigentas G. Rinkevičius, solistai — smuikininkas R. Katilius ir maskvietis pianistas N. Petrovas. Išvykos programą sudarė P. Čaikovskio, S. Prokofjevo, M. Glinkos, F. Liszto, M. Ravelio, V. Saint-Saenso ir lietuvio O. Balkausko kūriniai. Ypatingas dėmesys teko F. Lisztui, nes šiemet minima jo 175 metų gimimo sukaktis ir šimtosios mirties metinės. Vilniečiai įsijungė į pokalbius šių sukakčių proga Bordeaux mieste. Ten jie su vietiniu choru ir solistais atliko C. Saint-Saenso operą "Samsonas ir Dalila".

W. R. Schmalstiegas, valstybinio Pensilvanijos universiteto profesorius, yra laikomas žymiausiu amerikiečių baltistu. Šį rudenį jis atvyko keturiems mėnesiams Vilniun pagilinti studijų Lietuvos mokslų akademijos lietuvių kalbos ir literatūros institute. Svečias yra pasiryžęs baigti savo knygą apie istorinę lietuvių kalbos sintaksę. Vilniaus universitete jis bendrauja su kalbininkais — V. Mažiuliu, Z. Zinkevičium, J. Palioniu, A. Girdeniu, A. Paulauskiene ir J. Balkevičium. Algirdas Sabaliauskas "Gimtojo krašto" skaitytojams skirtame pranešime džiaugiasi, kad prof. W. R. Schmalstiegas gerai kalba ir rašo lietuviškai. Baltistai ypač gerai atsiliepa apie jo "Senovės prūsų kalbos gramatiką" ir "Senovės prūsų kalbos studijas". Svečias taipgi yra paskelbęs įvairių slavistikos bei indoeuropeistikos tyrinėjimų, daug rašęs Vilniuje leidžiamame žurnale "Baltistica".

Romualdo Juknevičiaus (1906–1963), režisieriaus ir aktoriaus, aštuoniadešimtasis gimtadienis paminėtas Vilniuje. Minėjime dalyvavo Lietuvos dramos teatro veteranai, velionies mokiniai, buvusieji kolegos. Netrūko ir jaunosios kartos atstovų, nemačiusų R. Juknevičiaus spektaklių, tačiau branginančių šiandienos teatrą. R. Juknevičiaus mokinė S. Nosevičiūtė kalbėjo apie savo mokytoją — režisierių, aktorių, žmogų. Visus sudomino J. Gustaičio atsiminimai apie R. Juknevičių kaip pokštininką ir daininin ką. Prisiminimais taipgi dalijosi scenos veteranės M. Mironaitė, O. Juodytė ir T. Vaičiūnienė. Minėjimo dalyviams buvo surengta R. Juknevičiaus nuotraukų paroda, rodomos scenos iš jo režisuotų veikalų. Muzikinį intarpą buvo paruošęs smuikininkas J. Dvarionas.

Lietuvos televizijos ir radijo choras veiklos keturiasdešimtmetį paminėjo specialiu koncertu Vilniaus filharmonijos salėje. Savo pirmuosius žingsnius choras pradėjo 1946 m. kaip vokalinis Lietuvos radijo komiteto ansamblis, vadovaujamas Antano Gimžausko. Repertuaran pirmiausia buvo įtrauktos J. Žilevičiaus, M. K. Čiurlionio, J. Gruodžio, S. Šimkaus harmonizuotos liaudies dainos, originalūs J. Naujalio, Č. Sasnausko bei kitų tautų kompozitorių kūriniai. Vėliau buvo imtasi kantatų ir oratorijų. Iki 1963 m. A. Gimžausko vadovaujamas ansamblis paruošė ir padainavo beveik 3.000 kūrinių. Tais metais ansamblis, papildytas naujais daininin kais, buvo perorganizuotas į Lietuvos televizijos ir radijo chorą, kurio meno vadovu paskirtas Lionginas Abarius, o dirigentu liko A. Gimžauskas. Po jo mirties aštuonerius metus dirigentu dirbo Petras Vaičekonis. Tada repertuarą papildė tokie stambūs kūriniai, kaip J. S. Bacho "Mišios h-moll", G. Verdžio "Requiem", G. Rossinio "Stabat Mater", V. Jurgučio oratorija "Donelaitis", J. Juzeliūno simfonija "Žmogaus lyra". 1981 m. Lietuvos televizijos ir radijo choro meno vadovu bei vyr. dirigentu buvo paskirtas Povilas Gylys. Sukaktuviniame koncerte pakartoti kai kurie repertuariniai kūriniai — T. Arbo "Pavanas", V. A. Mocarto "Noktiurnai", atlikti su Vilniaus konservatorijos studentų styginiu orkestru, vadovaujamu S. Sondeckio, neužmirštant ir kitų tarptautinių kompozitorių. Lietuviškoje koncerto dalyje skambėjo J. Gruodžio "Mergužėle mano miela", B. Dvariono "Raigardo šaltinėlis", J. Juozapaičio "Giružė", K. Kavecko "Gimtinės daina". Dirigavo meno vadovas Povilas Gylys ir Raimondas Katinas. **V. Kst.**

Tautinių šokių grupėm

Lietuvių tautinių šokių institutas praneša, kad tautinių šokių grupės, turinčios pilną skaičių (nemažiau kaip 8 poras šokėjų) ir šiuo metu aktyviai veikiančios, bet dar nėra pranešusios apie savo veiklą Tautinių šokių institutui, maloniai prašomos suteikti apie save žinias artimiausiu laiku. Žinias siųsti: Galina Gobienė, 6849 N. Vernon St., Dearborn Heights, Mich. 48127, USA.

VIII Laisvojo pasaulio lietuvių tautinių šokių šventei rengti komitetas praneša:

Visi laisvojo pasaulio lietuvių tautinių šokių vienetai, norintys dalyvauti šventėje, turi ligi 1987 m. sausio 31 d. užsiregistruoti pas VIII tautinių šokių šventės meninės dalies vadovus – Ritą ir Juozą Karasiejus, 2364 Adena Court, Mississauga, Ont., L5A 1R1 Canada. Tel. (416) 896-7239.

Minėtoji šventė pirmą kartą rengiama Kanadoje, Hamilton, Ontario. Ji įvyks 1988 m. liepos 3 d. Hamiltono miesto naujajame "Copps" koliziejuje. Tikimasi ir laukiama viso laisvojo pasaulio lietuvių tautinių šokių grupių įsijungimo į šią didžiąją šventę. **Inf.**

Bookbinding Studio
"SAMOGITIA"
meniškai įriša knygas bei žurnalus. Savininkas – lietuvis.
Telefonas 625-2412
P. O. Box 1343, Postal Staion "B"
Mississauga, Ontario L4Y 4B6

Prisikėlimo Parapijos Kredito Kooperatyvas

999 College St., Toronto, Ont. M6H 1A8 • Telefonai: 532-3400 • 532-3414

AKTYVAI virš 31 milijono dolerių

KASOS VALANDOS:

Pirmadieniais	10-3
Antradieniais	10-3
Trečiadieniais	10-3
Ketvirtadieniais	10-8
Penktadieniais	10-8
Šeštadieniais	9-1
Sekmadieniais	9-12.30

MOKA UŽ:

90 dienų termin. indėlius	6 1/2%
180-185 d. termin. ind.	7 %
term. indėlius 1 metų	7 3/4%
term. indėlius 2 metų	7 3/4%
term. indėlius 3 metų	7 3/4%
pensijų s-tą	7 3/4%
spec. taup. s-tą	6 1/2%
taupomąją s-tą	6 %
kasd. taupymo s-tą	6 1/2%
depozitų-čekių s-tą	5 1/2%

DUODA PASKOLAS:

asmenines nuo	11 %
mortgičius nuo	9 3/4% - 12 %

ANAPILYJE skyrius veikia sekmad. 9.30 v.r. — 1 v.p.p.

Duodame asm. paskolas iki $50,000 ir mortgičius iki $100,000 (75% įkainoto turto vertės). Draudžiame narių gyvybes pagal santaupų dydį iki $2,000 ir asm. paskolas iki $10,000. Parduodame pinigines perlaidas (money orders) ir kelionės čekius (traveler's cheques). Neimame mokesčio už išrašytus čekius bei apmokamas įvairias sąskaitas. MŪSŲ TIKSLAS — NE PELNAS, BET SĄŽININGAS PATARNAVIMAS

STEPHAN'S FURS

406 Roncesvalles Ave. Telefonas 536-5936 ir Telefonas 762-7775

2239 Bloor Street West.

Parduodami kailiniai apsiaustai ir įvairaus kailio kepurės. Priimami užsakymai. Daromi pataisymai bei persiuvimai.

Vaidotas (Vay) Jonynas

Telefonas (416) 864-2734

pataria ir padeda investacijose nuo aukso iki valstybinių lakštų. Jo atstovaujama firma aptarnauja investuotojus nuo 1923 metų.

MOSS, LAWSON & CO. LIMITED
48 Yonge St., Toronto, Ont. M5E 1G7

LIETUVIO SAVININKO VAISTINĖ

MARGIS DRUG STORE

JOHN V. MARGIS, Phm. B.

408 Roncesvalles Ave. Tel. 535-1944

PRIIMA "ONTARIO DRUG BENEFIT" RECEPTUS.
PENSININKAMS 15% NUOLAIDA NUO VISKO (IŠSKYRUS CIGARETES)
NEMOKAMAS PRISTATYMAS Į NAMUS

MARGIS DRUG STORE TURI "LOTTARIO" LOTERIJOS SKAITYTUVĄ (KOMPIUTERĮ)

A.P. GOMES Real Estate & Insurance Ltd.

1567 Dundas St. W. Toronto, Ontario

Perkant ar parduodant nekilnojamą nuosavybę visada Jums sąžiningai patarnaus **Antanas Bliūdžius**

realtor

Telefonai: 531-1191 namų 537-2291

PASIRINKITE SAU NAMĄ -

su

- patyrusiu atstovu
- sąžiningu patarnavimu
- asmeniniu patarimu

ANTANAS GENYS

an independent member broker

RE/MAX professionals inc. Realtor

1 east mall crescent, etobicoke, ontario M9B 6G8

232-9000 res: 231-2839

"Bache Securities" registruotas atstovas

VILIUS SERGAUTIS, *B.Sc.,*

mielai jums patarnaus šėrų, lakštų, pelningo investavimo reikaluose.

Tel. 860-3280
18 King St. E.
Toronto, Ont., M5C 1E3

AUTOMOTIVE FIBER

AUTOBODY AND COLLISION REPAIRS

Visų rūšių automobilių išorės (body) taisymas ir dažymas: sąžiningas darbas, pigios kainos.

Savininkas – RIČARDAS KYBARTAS,
22 BELVIA ROAD, Etobicoke, Ont. M8W 3R3 Telefonas 252-8863

Greitas ir tikslus patarnavimas!

DRAUDA

gyvybės, automobilių, gaisro atveju, nuomininkų turto, verslo ir komercijos

Juozas Eimis Ramas
Tel. 364-5081, namų 766-5857

Allstate Simpson's, 176 Yonge St., Toronto, Ont., M5C 2L7 (Queen & Yonge)

Klientų patogumui, susitarus, atvažiuoju į namus

A†A
KAZIMIERUI STANKUI
mirus,

reiškiame gilią užuojautą jo žmonai VANDAI, dukrai, sūnui ir kitiems artimiesiems –

Lietuvos kankinių parapijos choras

A†A
KAZIMIERUI STANKUI
iškeliavus į amžinybę,

jo žmoną VANDĄ, dukrą VIDĄ, sūnų KAZIMIERĄ ir kitus gimines bei artimuosius nuoširdžiai užjaučiame –

Audronė ir Antanas Kazanavičiai

Kanados įvykiai

(Atkelta iš 1-mo psl.)

tyliai atsisakęs sudaryti tokią komisiją ir pradėti karo nusikaltėlių pajieškas. Įkliuvo visiems norėjusi įtiki B. Mulronio konservatorių vyriausybė. Jos nariams neatrodė, kad 40 metų praėjus nuo II D. karo pabaigos galima bus susilaukti tokios didelės įtampos tarp dviejų grupių — pajieškų reikalaujančių žydų ir nuo jų besiginančių ukrainiečių. Kanados ukrainiečiai jau yra sutelkę $2 milijonus kaltinimų susilaukusiems savo tautiečiams ginti. Esą kai kurie konservatoriai dabar neoficialiai prisipažįsta, kad J. Deschenes komisijos sudarymu buvo padaryta didelė klaida, pasibaigsianti etninių grupių susikirtimu, kuris labiausiai žada paliesti Kanados žydus ir ukrainiečius. Pasak D. Vienneau, istorinę neapykantą tarp žydų ir ukrainiečių atskleidė abiejų grupių advokatų laikysena komisijos posėdžiuose. Prie įtampos daug prisidėjo ir S. Wiesenthalio centro atstovas S. Littmanas, vis dar garsinantis naujus nusikaltėlių sąrašus. Iš tikrųjų tokiais pilnai nepagrįstais pareiškimais tik buvo daromas spaudimas teisėjo J. Deschenes vadovaujamai komisijai. Jis dabar reikalauja, kad JAV-bių OSI pavyzdžiu ir Kanadoje būtų sudaryta nuolatinė įstaiga nacių karo nusikaltėlių pajieškoms tęsti. Teisėjo J. Deschenes prašymu Kanados teisingumo ministeris R. Hnatyshyn pratęsė komisijos darbą dar vienam mėnesiui, kad galėtų paruoštą memorandumą anglų kalba išversti į prancūzų kalbą.

Spaudoje plačiai nuskambėjo dviejų plėšikų nušovimas Kalgaryje ir Montrealyje, kai jie ten bandė apiplėšti krautuves. Kalgaryje savo krautuvę su vaistinės skyriumi gynė jugoslavų kilmės savininkas S. Kesleris, ginkluotas medžioklinių šautuvu. Montrealyje maisto reikmenų krautuvės savininkas G. Guilbeault buvo ginkluotas galingu "Magnum" revolveriu. Abi šias krautuves jau tris kartus buvo aplankę plėšikai. S. Kesleris nušovė vieną bėgantį plėšiką, kuris nebuvo ginkluotas, ir sulaikė kitą, turėjusį ginklą, bandžiusį pasigrobti narkotikų iš vaistinės skyriaus. Montrealietis G. Guilbeault taikliu šūviu į galvą pakirto su pasigrobtais pinigais bandžiusį pabėgti plėšiką. Daug ką nustebino Kalgaryje padarytas sprendimas S. Keslerį teisti už neplanuotą II laipsnio žmogžudystę, nors jis gynė savo krautuvę, turėjusią jau tris apiplėšimus. Kaimynai jo gynybos reikalams surinko $16.000. Montrealietis G. Guilbeault greičiausiai nebus teisiamas.

Policija nepritaria pačių savininkų ginkluotam pasipriešinimui plėšikams. Atseit, apiplėšimo nuostolius būtų padengusi drauda, o dabar dėl pasipriešinimo gali būti susilaukta daugiau gyvybės aukų. Kalgarietis S. Kesleris jau yra gavęs grasinimų telefonu. Iš tikrųjų policija Kanados miestuose neįstengia apsaugoti krautuvių nuo apiplėšimų. Ypač nukenčia nakties metu atviros nedidelės maisto krautuvėlės ir benziną parduodančios stotelės. Jose jau pasitaikė nužudymų ir pavojingų sužeidimų. 1983 m. rudens naktį Mississaugoje prie Toronto plėšiko buvo peršauta ir sunkiai sužeista gimnazistė Barbara Turnbull, laisvalaikiais dirbusi maisto gaminių krautuvėlėje. Gydytojams pavyko išgelbėti jos gyvybę, bet gyvenimą tik pradedanti mergina liko visiškai paralyžuota nuo kaklo iki kojų. Buvo suimti ir kalėti nuteisti jauni paaugliai, dažnai rodyti televizijos ekranuose. Faktas, kad jie yra negrai buvo nutylėtas, nors daug kas norėjo žinoti iš kur jie yra atsiradę: gimę Kanadoje ar įsileisti jon kaip ateiviai su tėvais. Vertėsi jie plėšikavimu, net įsilaužimu į ginklų krautuves, bandė organizuoti prostitucijos tinklą. Dabar jie yra kalėjime, iš kurio vėl grįš laisvėn. Bausmė teko mažesnė, nes Barbaros Turnbull nenužudė, tik sužeidė, nors pastarajai tas sužeidimas ir visiškas paralyžius yra skaudesnis už greitą mirtį, negailestingai sugriovęs jauną gyvenimą.

Į tokius smulkesnio masto apiplėšimus daugiausia yra įsivėlę jaunuoliai, kuriems reikia pinigų pramogoms ir narkotikams. Rizika palyginti menka — nakties metu lengva pabėgti iš nedaug klientų turinčių krautuvėlių. Na, o jeigu būsi suimtas, teisėjas pasigailės jauno žmogaus, advokatas gins jo teises. Susilauksi neilgos kalėjimo bausmės ir vėl būsi laisvas naujiems lengvo gyvenimo planams. Tvirtinama, policija turinti sustabdyti pakartotinai apiplėšiamų asmenų apsiginklavimą, kad jis nesudarytų pavojaus jauniems nusikaltėliams. Viską padengs drauda, niekas nenukentės. Visi bus patenkinti, išskyrus tik apiplėštus asmenis, į kuriuos buvo nukreiptas grasinantis ginklas ir kuriems teko žvelgti mirčiai į akis.

Rašinių konkursas jaunimui

Amerikos lietuvių tautinė sąjunga skelbia rašinių konkursą jaunimui. Tema — "Ne Lietuvoje gimusio jaunimo pareiga Lietuvai".

Amerikos lietuvių tautinė sąjunga kviečia ir skatina visą lietuvišką jaunimą (iki 35 m. amžiaus) dalyvauti konkurse. Tema turi būti bent penkių mašinėle rašytų puslapių. Lituanistinių mokyklų mokytojai bei įvairių organizacijų vadovai prašomi paskatinti jaunimą rašyti minėta tema.

Konkurse dalyvaujantiems skiriamos trys premijos: I – $250.00, II – $150.00, III – $100.00. Premijų paskirstymui vertintojų komisija bus sudaryta ir paskelbta vėliau.

Tema turi būti pasirašyta slapyvardžiu. Kartu su tema atsiųsti užklijuotą voką su vardu bei pavarde, amžiumi ir adresu. Konkurso rašiniai, turi būti atsiųsti iki 1987 m. sausio 15 d. sekančiu adresu: Amerikos lietuvių tautinė sąjunga, c/o Vida Jonušienė, 12500 Pawnee Rd., Palos Park, IL 60464, USA.

Skautų veikla

• Akademikės skautės kandidatės dalyvauja Jungtinių Tautų skelbiamoje Tarptautinėje žmogaus teisių dienoje gruodžio 7, sekmadienį. Jos renkasi 9 v.r. Latvių namuose (491 College), kur bus pripučiami balionai demonstracijai. Iš ten vyks į miesto rotušę 1 v.p.p. Prašomi dalyvauti visi akademikai, aktyvūs ir neaktyvūs. Dirbkime kartu! **D. Barzdžiūtė**

• Skautų Kūčios – Prisikėlimo parapijos salėje gruodžio 21, 5.30 v.p.p. Prašome sunešti maistą 4.30

• Lapkričio 16 d. įvyko Romuvos stovyklavietės valdybos posėdis. Valdybos pirm. S. Kuzmas apibūdino stovyklavietės padėtį, valdinius remonto reikalavimus ir iškėlė stovyklavietės pardavimo klausimą. Šis reikalas bus pateiktas visuotiniam susirinkimui 1987 m. vasario mėn. **J. D. B.**

Iškilūs sportininkai

Sidabrinis vartininkas. Kalgario olimpinėm žaidynėm garsinti Kanada išleido eilę sidabrinių pinigų, kuriuose atsispindi įvairios žiemos sporto varžybos. Ledo ritulio $20 pinigą puošia įdomus vartininko judesys. Šiam judesiui pavaizduoti modeliu buvo atrinktas Kanados olimpinės ledo ritulio rinktinės vartininkas Sean Burke, kuris yra Salomėjos Simonaitytės sūnus. Devyniolikos metų Sean ledo ritulį pradėjo žaisti Windsore, būdamas tik 4 metų amžiaus. Vėliau žaidė įvairiose jaunių komandose. Visuomet būdavo pirmuoju vartininku. Būdamas 13 metų jau žaidė atsarginiu Kanados jaunių rinktinės vartininku. 1984 m. buvo atrinktas žaisti vartininku New Jersey profesionalų komandoje ir olimpinėje rinktinėje bei tęsti mokslus. 1986 m. pavasarį Kanados olimpinės rinktinės sudėtyje žaidė "Pravdos" turnyre. Aplankė Sov. Sąjungą, Suomiją ir V. Vokietiją. Vėliau komandoje žaidė prieš profesionalų komandas ir rungtynėse prieš Kvebeko "Nordiques" buvo išrinktas geriausiu rungtynių žaidėju. Šiuo metu Sean mokosi Kalgario universitete ir ruošiasi 1988 m. Kalgario olimpinėm žaidynėm. Tai pirmas lietuvių kilmės ledo ritulio žaidėjas, taip aukštai iškilęs šioje sporto šakoje.

Jonas Karpis, Toronto Vyčio krepšininkas, neseniai grįžo iš P. Korėjos ir Kinijos. Kelionių metu žaidė keletą rungtynių Kanados krepšinio rinktinės sudėtyje. P. Korėjoje žaidė 4 rungtynes, iš kurių 3 laimėjo. Kinijoje telaimėjo pirmas rungtynes. Kelionės metu ne viskas vyko sėkmingai. P. Korėjoje teko žaisti skolintomis uniformomis ir batais, nes siunta iš Kanados atkeliavo daug vėliau. Kinijoje nuo maisto beveik visi krepšininkai sirgo. Tai daug prisidėjo prie kanadiečių pralaimėjimų. J. Karpis žaidė pradiniu centru — visuomet pusėje žaidimo pasikeičiant su kitu žaidėju. Vienose rungtynėse jis sumetė 18 krepšių. Tai trečias Toronto Vyčio sportininkas, kuris sporto išvykoje vaikščiojo ties Kinijos siena.

Bernardas (Bob) Pikelis-Pickell po sunkios ligos mirė 1986 m. spalio mėn. Toronte. Lietuvoje gimęs 6-7 ūgio krepšininkas vienu metu buvo iškiliausias Kanados krepšininkas. Žaidė centru ir atstovavo Kanadai 1952 ir 1956 m. olimpinėse žaidynėse. Jaunystėje sužeista jo viena koja liko 6 cm trumpesnė, ir gydytojai pranašavo, jog negalėsiąs sportuoti. Vienok jis visa tai nugalėjo ir jau vidurinėje mokykloje pasižymėjo kaip gabus krepšininkas. Gyvendamas Vankuveryje, bendraudavo su vietiniais lietuviais ir atsilankydavo lietuvių renginiuose. Pastaruoju metu gyveno Toronte, pardavinėjo automobilius ir dažnai būdavo radijo komentatorium krepšinio varžybose. Iškiliausias jo momentas buvo, kai jo sūnus Steve Montrealio olimpinių žaidynių plaukimo varžybose laimėjo sidabro medalį. **A.S.**

"AUŠROS" ŽINIOS

Lapkričio 24 d. George Harvey gimnazijos patalpose įvyko York lygos vyrų krepšinio pirmenybių rungtynės. "Aušra" — ICC rungtynes laimėjo "Aušra" 95:69 (34:24). Žaidė: I. Žulys 20, R. Underys 9, V. Gataveckas 20, K. Bartusevičius 8, A. Saplys 16, V. Nycz 19, G. Simpson 3.

Sekančių rungtynių tvarkaraštis: gruodžio 3 d., 7 v.v., York Humber gimn. patalpose gruodžio 10 d., 7 v.v. George Harvey gimn. patalpose gruodžio 17 d., 7 v.v., York Humber gimn. patalpose.

Kanados lietuvių fondui už paramą sporto klubui nuoširdus ačiū. **K.Š.**

AUTORITE SALES & SERVICE

1636 Dundas Street West, Toronto, Ontario M6K 2M4 **Telefonas 531-1331**

BLOOR AUTORITE GARAGE

296 Brock Avenue (Tarp Dundas ir College) **Telefonas 531-1305**

★ Automobilio saugumo pažymėjimai (Mechanical fitness Certification)
★ Sąžiningas ir patikimas patarnavimas. ★ Visi automobilių mechaniniai
★ taisymai. ★ Snieginės ir paprastos padangos, MICHELIN, B. F.
★ GOODRICH, RADIAL ir kt. Savininkas FRANK PETITT

PARAMA LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS

MOKA:	IMA:
6 1/2% už 90 dienų term. indėl.	už asmenines paskolas nuo ..... 11 %
7 % už 6 mėn. term. indėlius	už nekilnojamo turto paskolas (mortgages):
7 3/4% už 1 m. term. indėlius	su nekeičiamu nuošimčiu
7 3/4% už 2 m. term. indėlius	1 metų ..... 10 %
7 3/4% už 3 m. term. indėlius	2 metų 10 1/4%
7 3/4% už pensijų planą	3 metų 10 1/2%
6 1/2% už specialią taup. s-tą	(fixed rate)
6 % už taupymo s-tas	su keičiamu nuošimčiu
6-7 % kasd. palūkanų sąskaita	1, 2 ar 3 metų 9 3/4%
5 1/2% už čekių s-tas (dep.)	(variable rate)

AKTYVAI virš 56 milijonų dolerių

Asmenines paskolas duodame iki $65,000 ir mortgičius iki 75% įkainoto turto. Visų narių gyvybė apdrausta santaupų dydyje, bet nedaugiau $2,000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki $15,000. Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas. Gaunama piniginės perlaidos, kelionės čekiai (American Express). Kitos paskolos: (Line of Credit) ir antrieji mortgičiai.

KASOS VALANDOS: pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais – nuo 10 val. ryto iki 3 val. po pietų; ketvirtadieniais ir penktadieniais – nuo 10 val. ryto iki 8 val. vakaro; šeštadieniais – nuo 9 val. ryto iki 1 val. po pietų (liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta)

BŪSTINĖ: Lietuvių Namai — 1573 Bloor Street West, Toronto, Ontario M6P 1A6

Telefonai: 532-8723 ir 532-1149

Taupyk ir skolinkis pirmutiniame ir didžiausiame

TORONTO LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVE *PARAMA*

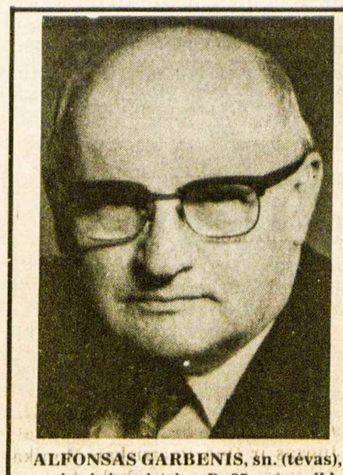

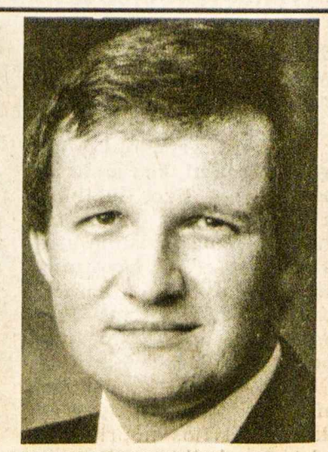

ALFONSAS GARBENIS, sn. (tėvas), ALFONSAS GARBENIS, jn. (sūnus), sueina į vieną įstaigą. Po 35 metų veiklos ir toliau ji tarnaus tautiečiams Toronte nekilnojamo turto reikaluose. Lietuviams nuolaida namo pardavimo atveju.

A. W. GARBENS REAL ESTATE INC.
121 Willowdale Ave., Suite 106, Willowdale, Ont. M2N 4Y3.
Telefonai: 225-5699 arba 489-1543
Namų įkainojimo skyrius

HURONIA PROPERTIES APPRAISALS LIMITED
25 Pineneedle Dr. P.O. 174, Aurora, Ontario L4G 3H3
Telefonas (Toronto linija) 773-6480

ALFONSAS W. GARBENIS, jn., B. Econ. CRA, SRA, kvalifikuotas įkainotojas nuosavybių – mortgičių, palikimų, investacijų, (V. Day Capital Gains) ir patarėjas kituose nekilnojamo turto reikaluose.

RE/MAX renown realty ltd., realtor an independent member broker

daiva t. dalinda, B.A. associate broker

4887 dundas st, west islington, ontario M9A 1B2 res: 767-0999 **232-2322**

ISLINGTON-MANOR – puikus vienaaukštis – $2[illegible].00.
PALACE PIER – [illegible]ių miegamųjų — $189.[illegible]
ETOBICOKE – [illegible]rių miegamųjų — $169.[illegible]
BLOOR-[illegible]ST VILLAGE – keturių m[illegible]mųjų — $215,000.

PARDUOTA PARDUOTA

NEMOKAMAS NAMO ĮKAINOJIMAS

SOLD X. DE LIMA REALTY INC. 1280 Dundas St. W Tor.

Birutė Grigaitytė-Spudienė,

namų pirkimo ir pardavimo agentė

1280 Dundas Street West, (prie Dovercourt Rd.) Toronto, Ont. M6J 1X7

Įstaigos telefonas: 535-2500

Namų telefonas: 445-9469

A & L Windows

66 Spadina Ave., Hamilton, Ont. L8M 2X1

Savininkai – Algis ir Lenis Žilvyčiai

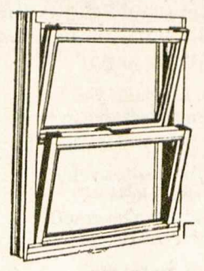

Esamus langus pakeičiame šiluminiais (thermal) langais dvigubo ar trigubo storumo stiklo. Taip pat įdedame aliumines duris 2" ir aliuminius išorinius langus (storm windows) įvairios rūšies ir spalvos, pagamintus pagal užsakymą. ***Nemokamas įkainojimas.***

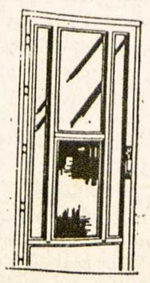

Lietuviams 10% nuolaida. **Skambinti telefonu**

(416) 545-6556 Hamiltone,

Toronte ir apylinkėse prašome skambinti "collect"

TORONTO

Pagerbdami a.a. kun. dr. Joną Gutauską, vieną iš "Tėviškės žiburių" steigėjų, Jonė ir Stasys Paketurai vietoje gėlių paaukojo "Tėviškės žiburiams" $25.

Minėdama savo vyro a.a. Juozo Stalioraičio penkerių metų mirties sukaktį, žmona Bernadeta Stalioraitienė paaukojo "Tėviškės žiburiams" $100. Pažymėtina, kad velionis buvo dosnus šio savaitraščio rėmėjas.

A. a. Kazimiero Stankaus atminimui vietoje gėlių Ruslių šeima paaukojo "Tėviškės žiburiams" $25.

Mirus a.a. Adolfui Simonavičiui, draugai bei artimieji paaukojo Kanados lietuvių fondui: $25 — Herbertas Stepaitis, Jonas ir Hedie Paberžis; $20 — Ona Indrelienė; $10 — Nijolė Racevičienė, Vytautas Jonaitis, Kazys Šapočkinas.

A. a. dr. Juozo Kaškelio laidotuvėse 1986 m. lapkričio 25 d. dalyvavo gana gausus tautiečių būrys. Kaip buvusį Antibolševikinio tautų bloko veikėją, kurį laiką pirmininkavusį tai organizacijai, pagerbė ukrainiečių atstovai Ivan Boyko ir Vasil Bezchlebnik. Jiedu dalyvavo laidotuvių pamaldose ir kapinėse vienas jų pasakė atsisveikinimo kalbą. KLB Toronto apylinkės vardu kalbėjo jos pirmininkas Algirdas Vaičiūnas.

A. a. Vinco Jasinevičiaus, mirusio Lietuvoje, atminimui broliai — J. Jasinevičius ir L. Jasinevičius paaukojo Kanados lietuvių fondui $200. Taip pat šiam fondui paaukojo a.a. Juozo Jankaičio atminimui $15 V. Kalendrienė; a.a. Povilo Štuopio atminimui — $25 Ona Indrelienė; a.a. Emos Javienės atminimui — $100 C. Javas iš Barrie, Ont.; a.a. Juozo Kaškelio atminimui — $50 A. P. Kaziliai.

Kanados parlamento narys Andrew Witer, ukrainiečių kilmės, Latvijos nepriklausomybės paskelbimo dieną — lapkričio 18 parlamento posėdyje padarė pareiškimą, primenantį sovietinę okupaciją ir latvių pastangas atgauti laisvę.

Kanados baltiečių federacijos pirmininkas dr. Guntis Silins su savo žmona dalyvavę Vienos demonstracijose bei spaudos konferencijose susilaukė nemažo atgarsio ir Kanados spaudoje. Durham laikraštis "The Times" 1986. XI. 24 išspausdino platų aprašymą apie jo pastangas kelti viešumon Baltijos kraštų pavergimą ir įdėjo jo šeimos nuotrauką.

Aldona Balčiūnienė iš Winnipego, lydima Beniaus Kazanavičiaus, gyvenančio Waterloo, lankėsi Anapilyje ir "TŽ" darbuotojus apdovanojo savo kepyklos duona. Ji atskrido į Torontą kartu su aktore-režisiere E. Kudabiene, kuri labai sėkmingai vaidino tenykščiame kanadiečių teatre.

V. J. Dumbliauskas, gyvenantis Kingstone, laisvalaikiu rašo eilėraščius ir piešia paveikslus. Jis yra "TŽ" skaitytojas bei rėmėjas. Jis atsiuntė "TŽ" prieškalėdinę auką $50.

Sveikinimai

į kalėdinį "TŽ" numerį priimami iki gruodžio 5 d. Kviečiame nedelsti ir atsiųsti administracijai sveikinimų tekstus arba paskambinti telefonu 275-4672 ir susitarti dėl teksto.

Vietoj kalėdinių sveikinimų atvirukais įsirašė į bendrą sveikinimą ir paaukojo "Tėviškės žiburiams": $100 — S. ir St. Rakščiai, Fruitland, Ont.; $30 — F. Kupčiūnienė, Alfonsas Marcis, Ona ir Jonas Kirvaičiai, Marija Gečienė, Stepas ir Irena Varankos; $25 — Liongina ir Mečys Urbonai, Danutė ir Mykolas Regina, Delfina Zulonienė, V. V. Augėnai, Marija ir J. Zažeckai, Cambridge, Ont., Ramutė, Jeronimas, Aušra ir Ramunė Pleiniai, Hamilton, Ont., Vincas ir Irena Ignaičiai, A. Vapsvienė, Montreal, P.Q., Rasa ir Otonas Berentai, M. Skučienė ir Aldona Skučaitė; $20 — Jadvyga Barzdaitienė, Antanina Mikšienė, Hamilton, Ont., Stasys Dabkus, Albina Štuopienė, Lydija ir Leopoldas Balsiai, Jonas ir Marytė Gimžauskai, Hamilton, Ont., Jurgis ir Elzbieta Kazickai, Hamilton, Ont., Ona ir Kazys Kudukiai, London, Ont., Irena ir Viktoras Priščepionka, Ottawa, Ont.; $15 — Anelė ir Jonas Puteriai, Algis, Rasa ir Valytė Juzukoniai, K. B. Žutautai ir sūnūs, Viktoras, Onutė ir Danutė Skukauskai, Marija Šenferienė, P. ir J. Sičiūnai, D. ir B. Staškevičiai, Verdun, P. Q., V. K. Gapučiai, Bronė ir Jonas Stankaičiai; $12 — Monika ir Silvestras Bončkus, Collingwood, Ont.; $10 — Audronė ir Antanas Kazanavičiai, Jurgis, Teresė ir Rasa Kiškūnai, Juozas ir Ona Ražauskai, Monika Žėkienė, Čarlis ir Izabelė Ambrasai, Montreal, P. Q., Juozas ir Julija Bernotai, Montreal, P. Q., Jonas, Elena Dalmontai, Montreal, P. Q., Jonas, Stasė Naruševičiai, Montreal, P. Q., Albertas ir Ona Norkeliūnai, Montreal, P. Q., Sofija ir Juozas Skučai, Montreal, P. Q., A.R.I.V. Kulniai, J. Vaskela, Zenonas ir Roma Valinskai, Montreal, P.Q., Balys ir Ada Arūnai; $5 — Marija, Jonas-Bronius Žėkai, J. Araminas, Montreal, P. Q., Marija Milienė, Montreal, P. Q.

Norite susipažinti su savaitraščiu "TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI"? Atsiųskite savo adresą ir gausite keletą numerių nemokamai.

Advokatė
JOANA E. KURAS, LL. B.
atidarė savo raštinę
3425 Dundas St. W., Suite 200 prie Windermere Ave.,
Toronto, Ontario M6S 2S4
Telefonas (416) 763-3362

RE/MAX
west realty inc., realtor
an independent member broker
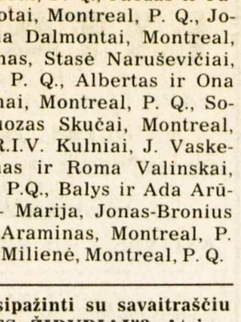
Juozas (Joseph)
Norkus
namų pirkimo ir pardavimo atstovas
patarnauja lietuvių kalba
Nemokamas namų įvertinimas
Lietuvių pensininkų namuose "Vilnius" I-me aukšte.
1700 bloor street west
toronto, ontario M6P 4C3
769-1616

DRAUDA
"ALL THE CHOICE IN THE WORLD"
MASKELL INSURANCE
BROKERS LTD. (Savininkas Balys Maskeliūnas)
Tel. 251-4864, 251-4025, 251-4824 • Namų: 277-0814
2405 Lakeshore Boulevard West, Suite 403
Toronto, Ontario M8V 1C6
VISŲ RŪŠIŲ DRAUDA • 20 METŲ PATIRTIS
• ĮVAIRIŲ DRAUDOS BENDROVIŲ ATSTOVYBĖ •

PARODA
1986 metų gruodžio 12-14 dienomis
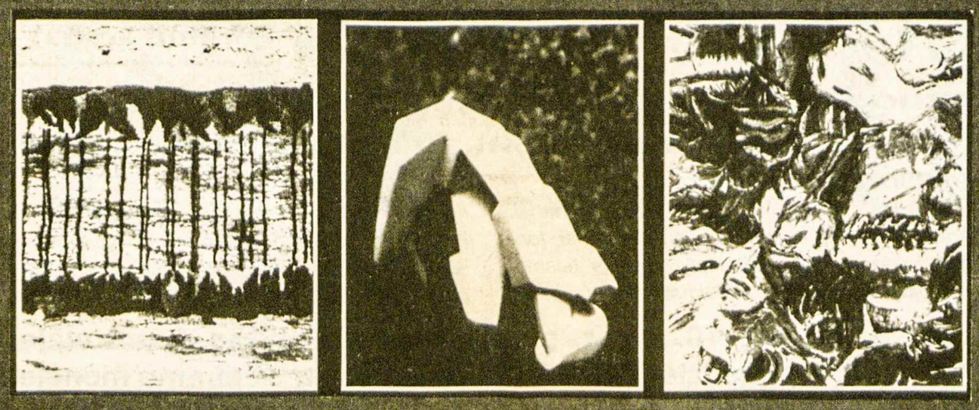
AUDINIAI
Birutė Čeponytė
SKULPTŪRA
Valerija Čeponytė
TAPYBA
Audra Čeponytė
Prisikėlimo parapijos Parodų salė, 1021 College St., Toronto, Ontario
Atidarymas – gruodžio 12, penktadienį, 8 v.v. Šeštadienį ir sekmadienį
paroda atidaryta nuo 10 v.r. iki 4 v.p.p.

SKAITYTOJAI PASISAKO

NAUJAŽODŽIAI

Savo straipsnyje "Ar eilučių skaldymas yra poezija?" "TŽ" 1986 m. 42 nr. Aurelija Balašaitienė, pacitavusi iš Jono Meko eilėraščio "Žiema", išnašoje pažymi: "šio žodžio neradau jokiame žodyne". Tas žodis yra "perkalas". Toks A. Balašaitienės pasisakymas yra gan stebinantis, nes nelabai seniai ji spaudoje buvo prasitarusi, kad turi įsirengusi ir darbo kabinetą su visomis žurnalistui ar žurnalistei reikalingomis priemonėmis. Atseit, apsirūpinusi ir žodynais.

Labai jau drąsus A. Balašaitienės pareiškimas, kad šio žodžio jokiame žodyne nerado. Kalba juk keičiasi ir vystosi. Žodynas, vos išvydęs dienos šviesą, jau yra pasenęs ir ne visus žodžius apima. Kasdien atsiranda naujų žodžių. Nenoru tikėti, kad A. Balašaitienė norėtų sustabdyti kalbos kūrybą ir naujų žodžių darybą. O poezija — kitas klausimas. Ar ji gera, ar bloga kuria naujus žodžius. Poetai, ypač geresnieji, pasižymi mažai žinomų žodžių vartojimu. Tuo būdu jie ir mūsų "virtuvinę" kalbą praturtina.

Radus naują žodį, reiktų kaip Vaižgantas, džiaugtis, it deimančiuką radus, o ne sudaryti įspūdį, kad poetas nežino ką daro. Tarp kitko, Meko panaudotas "perkalas" nėra naujas žodis. Jeigu A. Balašaitienė atsivers Lietuvių kalbos žodyno IX t. 830 ir 832 puslapius, tai ras, kad perkalas yra žabų užtvara upėje su spragomis, į kurias įstatomos varžos žuvims gaudyti. Kita perkalos reikšmė — kalvės žaizdras.

Baigdamas noriu pažymėti, kad vispusiškai sutinku ir prisidedu prie A. Balašaitienės kreipimosi: "Atbuskite, mūzos, ir sugrąžinkite (o tiems, kurie neturėjo – duokite) mūsų poetams kūrybinę jėgą . . .

P. Algis Raulinaitis,
Burbank, Calif.

LAIKRAŠTIS-RYŠININKAS

Atleiskite už nereguliariai siunčiamą prenumeratą. Mes neturime būdų pinigus persiųsti, o siųsti grynais — rizikinga. Tad ieškome progų tai padaryti kitais būdais. Ačiū už kantrybę. Mums "TŽ" yra vienintelis ryšys su lietuvišku gyvenimu pasaulyje.

Vacys Slotkus,
Kolumbija

KELIAUJA TRIS MĖNESIUS

Dėkoju už "TŽ". Juos skaitau su dideliu malonumu. Tikiuosi, kad ir ateinančiais metais "TŽ" mane lankys. Jie yra vienas geriausių išeivijoje laikraščių. Jį skaitydamas jautiesi, kad pažįsti ir jauti visas smulkmenas lietuvių gyvenimo tiek Lietuvoje, tiek išeivijoje. Visai yra normalu, kad mūsų tautiečiai, kurie neskaito "TŽ" ar kt. lietuviškų laikraščių, pamažu atsitolina nuo lietuvių kolonijų ir pradingsta horizonte.

Tiesa, didelė problema su šių dienų paštu. Pvz. tik prieš 4 dienas gavau "TŽ" 30 nr. (gegužės 22 d.). Ėjo tris mėnesius. Buvo viena išimtis: 32-33 nr. atėjo per vieną mėnesį. Iš to matosi, kad atėjusią spaudą iš užsienio sumeta į dėžes ir pamažu siunčia gavėjams. Blogiausia, kad nėra kam ir kur protestuoti.

Vincas Baronas,
Venezuela

Dr. Gina J. Ginčauskaitė
optometristė
1551 Bloor St. W.,
Toronto, Ont. M6P 1A5
(prie Lietuvių namų)
Priima pacientus pagal susitarimą
tel. 532-7115
Susitarus priima pacientus ir vakarais

OPTOMETRISTAS
Dr. S. Brogowski
412 Roncesvalles Ave.
Toronto, Ontario
(prie Howard Park Ave.)
Kabineto telefonas
531-4251
Pacientai priimami susitarus telefonu

Ateikite ir pamatykite naują padidintą, geriau aptarnaujančią mūsų parduotuvę
KRAKUS SUPERSAM
Mėsa ir skanėstai
1570 Bloor St.W. 534-2023
(1/2 bloko į vakarus nuo Dundas St. W.)
• MŪSŲ ŠŪKIS: "Pabandyk, tada pirk"!
Mes gaminame 100 rūšių mėsos gaminių, turime gerai paruoštus europiečius mėsininkus, prižiūrimus savininko (3-čios kartos mėsos gamyboje)
• ATSIMINKITE: "Pirkinių skaičius neribotas"
SUTAUPYSI 10% SU ŠIA ATKARPA
PIRKDAMAS MAISTO PER $40
Viena atkarpa šeimai
SUTAUPYSI TIK 5%* UŽ MAISTĄ IKI $40
*Išskyrus specialius gaminius
Atkarpa galioja nuo 1986 m. gruodžio 15 iki 1987 m. sausio 6 d.
Pirmad.-trečiad. 8-6, ketvirt. 8-8, penktad. 8-9, šeštad.8-6
Specialūs gaminiai atidarymo proga nuo 1986 m. gruodžio 15, pirmadienio iki 1987 m. sausio 6, antradienio, kol bus pirkinių.

SMOKED POLISH KIELBASA 2.99 lb. SAVE 1.20 OUR OWN PRODUCTION	WEDEL BITTER MILK CHOCOLATE .89 100 g. Pkg. SAVE 80¢ EUROPEAN IMPORT	HAMS • BLACK FOREST • VIRGINIA 3.69 lb. SAVE 2.50 OUR OWN PRODUCTION	PLUMS IN CHOCOLATE 4.89 lb. SAVE 1.20 EUROPEAN IMPORT	ROAST BEEF Ready to Eat 3.79 lb. SAVE 2.20 OUR OWN PRODUCTION
VEAL CHOPS AI 3.35 lb. SAVE 2.30 ONTARIO FARMS	ROAST BEEF AI • INSIDE • OUTSIDE • SIRLOIN TIP 2.99 lb. SAVE 1.00 ONTARIO FARMS	FRESH BACK RIBS 2.49 lb. SAVE 2.00 ONTARIO PORK	KIELBASA NO. 1 2.99 lb. SAVE 1.30 OUR OWN PRODUCTION	FRESH PORK SIDE RIBS 1.69 lb. SAVE 1.20 ONTARIO PORK
CABBAGE ROLLS Ready to Eat 1 Container 4 Large Pieces 2.80 OUR OWN PRODUCTION	MILK CHOCOLATE with Hazel Nuts 1.59 150 g. Bar SAVE 1.20 EUROPEAN IMPORT	MEAT PATE • HERB • COGNAC • CHICKEN • MUSHROOM 1.89 lb. SAVE 1.80 OUR OWN PRODUCTION	JELLY IN CHOCOLATE 1.89 lb. SAVE 1.00 EUROPEAN IMPORT	FRESH COUNTRY HAM 2.89 lb. SAVE 1.50 OUR OWN PRODUCTION
CREAM FUDGE CANDY 1.69 lb. SAVE 50¢ EUROPEAN IMPORT	BEEF TRIPE Ready to Eat 2.39 lb. SAVE 1.80 OUR OWN PRODUCTION	SHOULDER HAM (BALERON) 2.99 lb. SAVE 1.20 OUR OWN PRODUCTION	FRIED BACON Ready to Eat 2.69 lb. SAVE 1.50 OUR OWN PRODUCTION	INKA NATURAL INSTANT COFFEE 1.65 250 g. Jar HALF PRICE EUROPEAN IMPORT
HOMEMADE BIGOS 1.29 lb. SAVE 80¢ OUR OWN PRODUCTION	SAUERKRAUT IN WINE .79 796 ml. Jar SAVE 60¢ POLISH IMPORT	HUNTER'S DRY KIELBASA 3.89 lb. SAVE 1.50 OUR OWN PRODUCTION	Assorted Flavours WEDEL CHOCOLATE CANDIES 2.29 lb. SAVE 1.00 EUROPEAN IMPORT	HOMEMADE Potatoes & Cheese • Sauerkraut with Mushrooms • Meat PEROGI 2.79 One Dozen OUR OWN PRODUCTION
28 g.-80 g. KROKUS SOUP MIXES Red Borsch • White Borsch • Mushroom • Barley .79 Pkg EUROPEAN IMPORT	EUROPEAN STYLE RYE BREAD .69 16 oz. 450 g. Loaf BAKED FRESH DAILY!	KRAKUS JAM • Raspberry • Morello Cherry • Strawberry • Plum Butter • Black Currant .89 375 ml. Jar EUROPEAN IMPORT	SALTED SMALZ HERRINGS .89 Each SAVE 1.00	FREE COFFEE & CAKE FREE FOOD SAMPLES OPENING DAY ONLY

SPECIALŪS GAMINIAI KALĖDOM IR NAUJIEM METAM gruodžio 22- sausio 6

FREE 1987 CALENDAR & 1/2 lb. DELICIOUS CHICKEN LIVERS OR CHICKEN PATE WITH ANY PURCHASE	DELICIOUS TURKEYS IN WINE Ready to Eat 2.39 lb. WHOLE TURKEY 12-14 lbs. or Half We take orders until Dec. 15ih Deposit $20.	BOROWIK DRY MUSHROOMS 100 g. 8.36 Limit 1 lb. EUROPEAN IMPORT	CHRISTMAS HAMS Old Fashioned Style 1.89 lb. SAVE 1.20 OUR OWN PRODUCTION

V. BAČĖNAS
All Seasons Travel, B.D.
1573 Bloor Street West,
Toronto, Ontario M6P 1A6
Registration No. 0009239
Visais kelionių reikalais kreiptis:
V. BAČĖNAS
tel. 533-3531
nuo pirmadienio iki penktadienio 3 v.p.p.-7 v.v.
tel. 245-9990
nuo pirmadienio iki šeštadienio nuo 10 v.r. iki 2 v.p.p.

TORONTO LIETUVI,
pasinaudoki proga ir atliki
pareigą:
sumokėk
SOLIDARUMO MOKESTĮ
$5.00
už 1986 metus visų trijų parapijų patalpose ir Lietuvių namuose šiais sekmadieniais:
lapkričio 9, 16, 23 ir 30, gruodžio 7 ir 14.
KLB Toronto apylinkės valdyba

Advokatas
ALGIS S. PACEVIČIUS,
B.Sc., LL.B
2 Jane St., Suite 500 Telefonai:
Bloor ir Jane gatvių kampas įstaigos (416) 762-7393
Toronto, Ontario M6S 4W3 namų 233-0303

ADVOKATAS A. PUTERIS
nuo 1985 metų spalio 1 dienos perkėlė savo raštinę į
3425 Dundas St. W., Suite 200,
(prie Jane St.), Toronto, Ont. M6S 2S4
Telefonas (416) 763-3362

Advokatas
PETRAS K. ŠIMONĖLIS,
B.A. M.L.S. LL.B
3425 Dundas St.W., Suite 201 Telefonai:
prie Windermere Ave. įstaigos (416)763-4319
Toronto, Ontario M6S 2S4 namų 621-2136

Sąžiningas, konfidencialus patarnavimas
Parduodant, perkant ar tik norint informacijų apie nekilnojamas nuosavybes prašom man paskambinti
Gražina Raškauskienė, B.Sc.
allan BROWN
624-6336 namų 624-2199
ALLAN BROWN REAL ESTATE (Ont.) LTD., REALTOR
Toronto & Mississauga Real Estate Board
4141 Dixie Rd., Rockwood Mall, Mississauga

TOTAL TRADES RENOVATING
151 Carlingview Dr., Unit 5, Rexdale, Ontario
* atlieku visus elektrinius darbus — namų, įstaigų, įmonių
* parduodu ir įrengiu namų šildymo ir vėsinimo sistemas
* įrengiu aliuminiaus gaminius — lauko sienas, langus, duris, veidrodžius
* atlieku pagrindinius namų remontus — prausyklų, rūsių, padidinu namus, verandas
* uždengiu naujus stogus, išlieju važiavimus (driveways)
Bob (Gintas) Artickonis 674-1068

KINGSWAY NATIONAL REAL ESTATE LTD., REALTOR,
1614 Bloor St. West, Toronto, M6P 1A7
(Arti Toronto Lietuvių namų)
PERKANT – PARDUODANT NAMĄ AR KOKIĄ NEKILNOJAMĄ NUOSAVYBĘ, VISADA JUMS SĄŽININGAI IR DRAUGIŠKAI PATARNAUS
STASYS JOKUBAITIS.
30 metų patirtis vakarų Toronto ir High Parko rajonuose.
KINGSWAY NATIONAL
THE SIGN OF DISTINCTION
Tel. 535-2331
arba 537-2869

DRESHER INSURANCE & REAL ESTATE BROKERS
233-3334 – 231-2661 – 231-6226
3830 B Bloor Street West Islington, Ontario M9B 1K8
Lietuvių kalba patarnauja – V. DREŠERIS, A. MIKŠIENĖ ir RIMA (Petkutė) DREŠERIENĖ
Darbo valandos: 9 v.r. – 7 v.v., šeštadieniais – 10 v.r. – 2 v.p.p.
Narys "Better Business" biuro

Patarnavimas — greitas ir tikslus!
V. Dauginis – telefonai (416) 533-1121 (416) 822-8480
Lilija Pacevičienė – tel.(416) 846-7301, namų (519)853-3652
* GAISRO * AUTOMOBILIŲ * ATSAKOMYBĖS *
* GYVYBĖS * KOMERCINĖ*
DRAUDA — INSURANCE
Walter V. Dauginis Insurance Broker Limited,
1613 Bloor St. West, Toronto, Ont., M6P 1A6
(416) 533-1121

TORONTO ONT

Anapilio žinios

— Adventinės rekolekcijos visai parapijai — gruodžio 18-21 dienomis. Vedėjas — kun. P. Daugintis, SJ, iš Čikagos.

— KLK moterų draugijos Lietuvos kankinių par. skyriaus metinė šventė — gruodžio 7, sekmadienį. Iškilmingos Mišios — 11 v.r., po jų — vaišės su menine programa Parodų salėje.

— Kalėdinė eglutė parapijos mažiesiems — gruodžio 21, sekmadienį, po 11 v.r. Mišių. Rengia jaunų šeimų sekcija, kuriai vadovauja V. Valiulis. Registracija — tel. 272-4819.

— Kalėdinės muzikos koncertas parapijos šventovėje — Kūčių vakarą 11 v. Programoje — sol. S. Žiemelytė, sol. R. Strimaitis, sol. Vyt. Paulionis, Etobicoke meno mokyklos kvartetas, parapijos choras. Vadovas — muz. J. Govėdas.

— Bilietai į Naujų metų sutikimą gaunami sekmadieniais parapijos salėje po pamaldų, šiokiadieniais — pas R. Celejewską tel. 231-8832 (vakarais).

— Palaidoti: a.a. Juozas Kaškelis, 82 m., a.a. Kazimieras Stankus, 78 m. amžiaus, lietuvių kapinėse.

— Lapkričio 29 d. parapijos salėje suruoštas šeimynio pobūdžio pobūvis, kuriame buvo pagerbti 50 metų sulaukę — klebonas kun. Jonas Staškus ir Vincas Baliūnas. Dalyvavo apie 100 asmenų.

— Anapilio muziejaus-archyvo statybai pirmieji aukotojai buvo Mišių tarnautojai (po $1): Gintaras Karasiejus, Rimas Pečiulis, Tomas Pajaujis, Linas Narušis, Aidas Batūra, Vytautas Mockus; $100 — V. Matulaitis.

— Paaukojo: kun. St. Kulbio paminklui $50 — A. Z. Vaičeliūnai; $25 — J. I. Ross; religinei Lietuvos šalpai $100 — KLB Oakvillės apylinkės valdyba, J. Staškevičius, V. V. Baliūnai, V. Staškevičius, kun. J. Staškevičius (a.a. Eugenijos Staškevičienės 6 mirties metinių proga); parapijai $200 — Č. Pšezdzieckis; $150 — J. J. Birgeliai; $100 — K. J. Rugiai, dr. A. S. Pacevičiai, J. Juzėnas; $50 — V. Tikuišis, J. I. Ross, dr. A. L. Pacevičiai, L. D. Garbaliauskai, P. M. Krilavičiai; $100 — L. I. Ulbinai (a.a. J. ir A. Dambrauskų antrųjų mirties metinių proga), $50 — P. Girnius.

— Mišios gruodžio 7, sekmadienį, 9.30 v.r. — už a.a. Butkevičių mirusius, 11 v.r. — už a.a. Adelę Narkeliūnienę, katalikių moterų dr-jos nares; Wasagoje 11 v.r. — už a.a. Antaniną ir Antaną Vaškevičius.

Lietuvių namų žinios

— Lapkričio 29 d. LN valdybos posėdyje buvo priimti 6 nariai: V. Rasiulis, V. Ivanauskas, F. Timukas, M. Povilaitienė, E. Trinka ir B. Trinka. Paskirtos aukos "Canadian Kidney Foundation" $150, "Canadian Cancer Society" $100.

— Labdaros švietimo fondo aukotojų lenta su iki šiol aukojusių asmenų pavardėmis bus įmontuota Lietuvių namuose.

— Valdyba svarstė statybos, administracijos, visuomeninės, socialinės ir kultūrinės veiklos klausimus.

— Lapkričio 29 d. LN Gedimino menėje pagerbtas 80 metų sukaktį minintis Martynas Račys. Vaišes suruošė M. Račio dukros ir vaikaičiai. Programai vadovavo D. Renkauskas. Po daugelio sveikinimų ir linkėjimų sugiedota "Ilgiausių metų" ir įteiktas spalvotas televizijos priimtuvas. M. Račys, padėkojęs už dovanas ir pagerbimą, savo vaikaičiui pritariant gitara, padainavo porą lietuviškų dainų.

— Neseniai iš Lietuvos atvykęs estradinis sol. V. Povilonis suorganizavo vyrų dainos trijulę, kuri atliks meninę programą LN Naujų metų sutikime.

— Australijos dainininkių "Svajonė" koncertas — LN gruodžio 6 d., 7 v.v. Salė atidaroma 6 v.v. Bus kokteiliai. Po koncerto — kava, pyragai ir kiti užkandžiai. Anksčiau skelbti šokiai po koncerto neįvyks. Bilietus platina R. Girdauskaitė tel. 536-4531 ir V. Kulnys tel. 769-1266. Taipgi bilietus bus galima įsigyti prie įėjimo.

— Lietuvių namuose rengiamos Kūčių vakarienės ir Naujų metų baliaus bilietai gaunami LN raštinėje darbo valandomis arba sekmadienio popiečių metu.

Kanados lietuvių teatrai — "Aukuras" iš Hamiltono ir "Aitvaras" iš Toronto lapkričio 29-30 savaitgalyje dalyvavo teatrų festivalyje Čikagoje. "Aitvaro" aktorius Vytautas Štuikys laimėjo pagalbinio aktoriaus žymenį už dr. Gylio vaidmenį "Sidabrinėje dienoje", o "Aukuro" aktorė Irena Žukauskaitė — jaunos aktorės žymenį už Drebulės vaidmenį veikale "Eglė žalčių karalienė". Festivalio aprašymo tikimės sulaukti vėliau.

Prisikėlimo parapijos žinios

— Šis penktadienis — mėnesio pirmasis. Ligoniai ir seneliai lankomi namuose ir ligoninėse iš anksto susitarus. Penktadienį, 7 v.v., šventovėje — Šventoji valanda ir Mišios. Prieš Mišias klausoma išpažinčių. Šis šeštadienis — mėnesio pirmasis. Rožinio Mišios ir maldos — 11 v.r.; pensininkų namuose "Vilnius" Mišios — 5 v.p.p.

— Gruodžio 1 d. palaidota a.a. Marija Pečiulienė, 88 m.

— Pakrikštyti: Alyssa-Aurelija, Rasos (Žemaitaitės) ir David Chrastina dukrelė; Andrius-Augustinas, Kristinos (Senkevičiūtės) ir Lino Saplių sūnus.

— Kalėdinės plotkelės gaunamos sekmadieniais zakristijoje, o šiokiadieniais — klebonijos raštinėje.

— Šv. Pranciškaus trečiojo ordino mūsų parapijos kongregacijos mėnesinis susirinkimas ir Mišios — šį ketvirtadienį, 10 v.r.

— Parapijos tarybos posėdis — gruodžio 10 d., 7.30 v.v. Parodų salėje.

— Uždaros rekolekcijos vyrams — gruodžio 5-7 d.d. Mary Lake vienuolyne, King City mieste. Vedėjas — kun. L. Zaremba, SJ. Registruotis pas A. Bumbulį 769-6038.

— KLK moterų Prisikėlimo parapijos skyriaus metinė šventė su pietumis ir P. Abromaitienės paskaita — gruodžio 7, sekmadienį, po 10.15 v. Mišių Parodų salėje.

— Ateitininkų Kūčios — gruodžio 7, sekmadienį, 5 v.p.p., parapijos salėse.

— Parapijai aukojo: $200 — I. Simonavičienė; $100 — J. A. Žemaičiai, J. A. Raškauskai, A. Kuliešius (Sask.), M. Matusevičienė; $60 — A. D. Beresnevičiai; $50 — K. Lukošius, S. Gulbinskienė; Religinei šalpai: $100 — K. Juknevičienė; $30 — M. Matusevičienė; $25 — V. K. Gapučiai; pranciškonų klierikų fondui: $40 — M. Matusevičienė; vyskupo fondui: $100 — B. Galinienė; $25 — L. L. Einikiai; vienuolynui: $50 — K. Bagdonavičius; "Kretingos" stovyklavietės fondui: $400 — E.G.C.; $100 — A. Kaknevičius.

— Mišios gruodžio 7, sekmadienį, 8.30 v.r. — už a.a. Mariją Bušauskienę, 9.20 v.r. — už a.a. Mykolą Dervinį, 10.15 v.r. — už a.a. Igną Juzukonį, Sigitą Pranckūną, KLK moterų Prisikėlimo parapijos skyriaus intencija, 11.30 v.r. — už parapiją, 7 v.v. — už a.a. dr. Stasį Pacevičių.

Naujai išrinktos KLB krašto tarybos suvažiavimas — gruodžio 6 ir 7 dienomis Mississaugoje-Toronte. Šeštadienio posėdžiai vyks Anapilio Parodų salėje nuo 9 v.r. iki 4.30 v.p.p. Sekmadienį, 10.15 v.r., pamaldos Prisikėlimo parapijoje, posėdžiai — Toronto Lietuvių namuose nuo 11.30 v.r. Ten bus renkama nauja krašto valdyba, revizijos komisija, garbės teismas, priimami nutarimai. Pažymėtina, kad šiame suvažiavime bus įteikta visuomeninio kultūrininko premija šeštadienį, 12 v., pietų metu. Posėdžiai yra atviri visiem tautiečiam — juose gali dalyvauti ir ne tarybos nariai.

Visi tautiečiai kviečiami dalyvauti žmogaus teisių demonstracijoje gruodžio 7, sekmadienį, 1 v.p.p., Toronto miesto rotušės aikštėje. Dalyvavimas demonstracijoje reiškia sovietų pavergtųjų tautų laisvės šauksmą. Juo garsiau šauksime laisvajame pasaulyje, juo lengviau bus pavergtiesiems kovoti už laisvę. Prisiminkime lietuvius politinius kalinius anapus geležinės uždangos gruodžio 7 dieną! **Rengėjai**

Lietuvių evangelikų liuteronų parapijos moterų draugija, sveikindama "Tėviškės žiburius" artėjančių Kalėdų proga, atsiuntė $75 auką kaip paramą lietuviškai spaudai.

Čikagos lietuvių meno ansamblis "Dainava" lapkričio 30 Central Tech mokyklos salėje suvaidino "Lietuviškas vestuves", dalyvaujant Lemonto lietuvių tautinių šokių grupei "Spindulys". Spalvingas veikalas, pilnas šokių, dainų, vaidybos ir lietuviškų papročių vaizdavimo, susilaukė gausių žiūrovų (apie 700) iš Toronto, Hamiltono, Mississaugos ir kitų vietovių. Beveik dvi valandas visi gėrėjosi smagios nuotaikos, lengvo žanro veikalu, sklandžiai atliktu dainaviečių. Spektaklį organizavo Prisikėlimo parapijos tarybos visuomeninė komisija, vadovaujama A. Nausėdo. Visiems nuoširdžią padėką išreiškė parapijos tarybos pirmininkas V. Taseckas.

KANADOS LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS
NAUJAI IŠRINKTOSIOS KRAŠTO TARYBOS

SUVAŽIAVIMAS (pirmoji sesija) –

gruodžio 6, šeštadienį, Anapilio Parodų salėje,
gruodžio 7, sekmadienį, Toronto Lietuvių namuose.

DARBOTVARKĖJE (šeštadienį):
invokacija, komisijų sudarymas, sveikinimai, krašto valdybos ir jos komisijų pranešimai, fondų, žmogaus teisių komiteto, garbės teismo, revizijos komisijos pranešimai, pietūs, visuomeninio kultūrininko premijos įteikimas, Vakarų Kanados montažas, svarstybos (1 v.p.p.) tema "Jaunimas visuomeniniame Kanados lietuvių gyvenime", apylinkių pranešimai, vakarienė.

Sekmadienį: 10.15 v.r. pamaldos Prisikėlimo šventovėje, 11.30 v.r. – posėdžiai Toronto Lietuvių namų Gedimino menėje.

Posėdžiai yra atviri ir lietuviškajai visuomenei. ***KLB krašto valdyba***

VI Pasaulio lietuvių jaunimo kongreso organizacinis komitetas kartu su Kanados lietuvių jaunimo sąjunga ir Toronto Lietuvių namų kultūrine komisija maloniai kviečia visus į

AUSTRALIJOS "SVAJONIŲ" TRIJULĖS **KONCERTĄ**

1986 m. gruodžio 6, šeštadienį, 7 v.v., Lietuvių namuose.

****Kokteiliai 6 v.v. Po koncerto – baras, pyragai ir sūrio vaišės. Bus proga susipažinti su VI-ojo PLJK-o planais****
BILIETAI – $7.00, pensininkams ir studentams – $6.00; užsakomi vakarais pas V. Kulnį tel. 769-1266 arba Rūtą Girdauskaitę tel. 536-4537. ***Pelnas skiriamas VI Pasaulio lietuvių jaunimo kongresui***

KALĖDŲ DŽIAUGSMAS

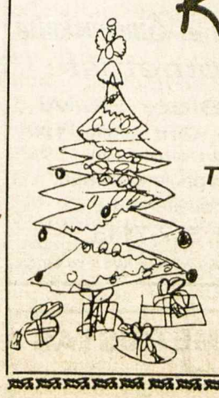

gruodžio 13, šeštadienį, 10 v.r. – 1 v.p.p.
Prisikėlimo parapijos salėje

Toronto Maironio mokyklos kalėdinė programa:
B. Pūkelevičiūtės "Daržovių gegužinė", vaišės, staigmenos, dovanėlės. Kviečiami maži ir dideli!

Registracija – Toronto Maironio mokykloje šeštadieniais arba – skambinti B. Batraks tel. 271-1640, R. Jaglowitz tel. 622-9919.
Įėjimas vaikams – $1, suaugusiems – $2.

Iškilmingas **NAUJŲ METŲ**

SUTIKIMAS ***Anapilyje gruodžio 31, trečiadienį nuo 7 v.v.***

1. *Šilta vakarienė su vynu*
2. *Šalti užkandžiai 11.30 valandą vakaro*
3. *Nemokamas baras*
4. *Šampanas*
5. *Les and the Music Masters orkestras, puikiai išpuošta salė*

Stalai numeruoti. Pakvietimus prašoma įsigyti iš anksto – sekmadieniais po pamaldų Anapilyje ir vakarais pas R. Celejewską tel. 231-8832.
Vakarienę ir užkandžius ruošia — A. Gataveckas.
Visus dalyvauti maloniai kviečia —
Anapilio parapijos tarybos administracinė sekcija

Juodojo kaspino dienos komitetas, sudarytas iš baltiečių ir kitų tautybių atstovų, posėdžiavo 1986 m. lapkričio 19 d. Nutarta leisti politinį kalendorių, tęsti žiniaraščio "Taika su laisve" spausdinimą ir sudaryti komisijas: visuomeninių ryšių, lėšų telkimo, informacijos, specialios veiklos, religinės veiklos, ryšių su valdžia. Taip pat nutarta šią organizaciją inkorporuoti šiuo vardu — "Canadian Black Ribbon Day Committee". Šiam komitetui pirmininkauja estas Markus Hess. Iš lietuvių posėdyje dalyvavo Kęstutis Budrevičius ir Algirdas Vaičiūnas.

A. a. Kazimiero Stankaus atminimui Aldona ir Jonas Vaškevičiai paaukojo "Tėviškės žiburiams" $20.

Kvartetas "Sutartinė", vadovaujamas N. Benotienės, sėkmingai koncertavo Čikagoje lapkričio 23 d. Jų koncertą rengė Vasario 16 gimnazijai remti būrelis. Kvartete dainuoja — Zita Gurklytė, Daina Gurklytė, Dana Pargauskaitė ir Nijolė Benotienė su akordeono palyda. Šis kvartetas gieda sekmadieniais per 9.30 v.r. Mišias Lietuvos kankinių šventovėje.

KĄ DARYTI SU SANTAUPOMIS REGISTRUOTŲ PENSIJŲ TAUPYMO PLANE (RRSP), ARTĖJANT PRIE 71 METŲ GIMTADIENIO?

Galima jas visas išimti iš karto ir sumokėti pajamų mokesčius, kurie gali būti gana dideli, ypač kai išimamoji suma yra didelė.

Galima visas santaupas pervesti kokiai nors gyvybės draudos bendrovei ir iš jos gauti ilgesniam ar trumpesniam laikui mėnesinę pensiją (Annuity).

Prisikėlimo parapijos kredito kooperatyvas nuo 1986 metų lapkričio 1 dienos atidarė naują sąskaitą — ***Registruotų pensijų pajamų fondą*** (RRIF), į kurią galima pervesti visas santaupas iš RRSP prieš 71 gimtadienį, nemokant jokių pajamų mokesčių. Iš šios sąskaitos (RRIF) taupytojui-pensininkui bus išmokama kasmet nustatyta suma, taip kad per 20 metų bus išmokėta visa pervesta suma kartu su per tą laiką gautom palūkanom. Išdalinus į 20 metų pajamų mokesčiai žymiai sumažėja. Šiuo metu parlamentui yra pateiktas įstatymo pakeitimas. Jeigu jį priims, bus galima iš šios sąskaitos (RRIF) pinigus atsiimti kada tik norėsit arba greičiau negu per 20 metų.

Smulkesnių informacijų kreipkitės į kooperatyvo raštinę.

Prisikėlimo parapijos kredito kooperatyvas

Veroniko Petruškevičienė iš Lethbridge, Alta., "TŽ" skaitytoja bei rėmėja, artėjant Kalėdoms, atsiuntė $75 auką "Tėviškės žiburiams" paremti.

Prisimindama a.a. Antaną Pauliuką pirmųjų metinių proga, žmona V. Pauliukienė paaukojo "Tėviškės žiburiams" $50.

MONTREALQUE

"Baltijos" stovyklavietės remonto vajaus užbaigimo balius įvyko lapkričio 22 d. AV parapijos salėje. Visa baliaus ruoša ir tarnyba buvo skautų rankose, vadovaujant skautininkams Inai ir Algiui Kličiams. Prie dirbtinio laužo meninę programą, trukusią visą valandą, atliko irgi skautai. Vaišėms buvo pasirinkta virtinių-koldūnų vakarienė. Pabaigoje — kava su priedais. Šokiams grojo garsajuosčių muzika. Nuotaika buvo gera. Baigiant balių, paaiškėjo, kad "Baltijos" remonto vajaus metu iš viso surinkta apie 9000 dol. Praėjusią vasarą remontams jau išleista daugiau kaip pusė šios sumos. Ateinančią vasarą numatoma dar kai kas taisyti. Šis balius, atrodo, daug pelno neduos, nes ką tik 30 cm iškritęs sniegas Montrealio judėjimą suparalyžavo ir dalyvių atsilankė gana mažai.

Kariuomenės šventės ir Lietuvos karių-veteranų s-gos "Ramovė" 30 metų veiklos minėjimas lapkričio 23 d. prasidėjo iškilmingomis pamaldomis AV šventovėje. Organizacijos dalyvavo su vėliavomis ir prie žuvusiems kariams paminklinės lentos buvo padėtas vainikas. Po pamaldų salėje pagerbtos vėliavos ir tylos minute prisiminti visi žuvę dėl Lietuvos. "Ramovės" pirm. Balys Kasperavičius trumpai aptarė šios dienos prasmę. Ramovėnus sukakties proga sveikino Vilniaus šaulių rinktinės pirm. Juozas Šiaučiulis, LK Mindaugo šaulių kuopos pirm. Aug. Mylė, Juozas Lukoševičius, Kostas Toliušis ir Gasparas Alinauskas. Minėjimas baigtas vaišėmis.

Eleonoros ir Juozo Intų sūnus Antanas lapkričio 1 d. Toronto York universitete gavo prekybos administracijos magistro (MBA) diplomą. Gyvena ir dirba Mississaugoje, Ont. Antanas yra pasiryžęs tęsti studijas toliau.

Sol. Gina Čapkauskienė lapkričio 14 d. buvo pakviesta dainuoti per M. Paul Lalonde, 40 metų dirbusio Kvebeko liberalų partijoje, pagerbimo vakarienę, kuri įvyko "Buffet Durante". Dalyviai turėjo mokėti po 50 dol už įėjimą.

Lapkričio 16 d. sol. Gina su baritonu Janusz Wolny ir pianiste Magdalena Kowalewska-Wolny atliko operų arijų ir dainų rečitalį "Ruby Foo's" restorane.

Vargonų koncertas. Lapkričio 22 d. sol. Gina koncertavo Omahos, Ne., lietuviams. Gruodžio 13 d., 8 v.v., St. Jean-Baptiste šventovėje (kampas Rachel ir Henry-Julien) vyks kylančios vargonų muzikos žvaigždės Ksavero Varnus vargonų koncertas. Varnus yra 22 m. amžiaus, bet spauda jį vadina "vargonų karalium". Koncerto metu sol. Gina Čapkauskienė giedos W. A. Mocarto "Tu Virgininum Corona" ir "Aleliuja". Bilietai gaunami ir prie įėjimo.

A. a. Jurgis Taruška, 78 m. amžiaus, mirė lapkričio 20 d. Palaikai sudeginti lapkričio 24 d. Mount Royal krematoriume. Liūdi žmona, duktė su šeima ir kiti giminės.

Dail Adomo Galdiko paveikslų paroda buvo surengta per "Rūtos" klubo dešimtmečio minėjimą. Dalis paveikslų buvo parduota, o keliolika jų yra palikta seselių namuose. Kas norėtų paveikslus pamatyti ar įsigyti, turėtų susitarti su sesele Margarita Bareikate tel. 766-9397. **B.S.**

Paaukojo Kanados lietuvių fondui: a.a. K. Sitkausko atminimui — $20 L. R. Urbonai; a.a. Pr. Alšėno atminimui — $25 J. Baltuonis; a.a. J. Vasiliausko atminimui $200 žmona Mikalina.

Prancūzų laikraštis "Le Point" (Paryžiuje) 1986.XI.9 rašydamas apie Danijos premjero lankymąsi Maskvoje ir susitikimą su M. Gorbačiovu, pacitavo šį dano pareiškimą: "Didžiausia šiuo metu sovietų problema yra ... komunizmas". **B. S.**

Nekaltai Pradėtosios Marijos seserų jubiliejinėje knygelėje "Stebėtinu keliu" yra padaryta klaida 88 psl. Montrealio mergaičių choras "Pavasaris", kuris buvo įsteigtas 1981 m., buvo suorganizuotas J. Baltuonienės, o sesuo Teresė buvo pirmoji to choro muzikos vadovė. *Redaktorė ses. Ona Mikailaitė*

Greitas ir tikslus patarnavimas

Tel. Bus.: 722-3545 **PETRAS ADAMONIS**
Res.: 256:5355 C. I. B.
GAISRAS - AUTOMOBILIAI - ATSAKOMYBĖ - GYVYBĖ
ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.
3907A Rosemont Blvd., Montreal, Que. H1X 1L7

LITAS MONTREALIO LIETUVIŲ KREDITO UNIJA

1475 DeSeve St., Montreal, Que. H4E 2A8
Tel. 766-5827; 766-5830
Skyriai: 3907A Rosemont Blvd. ir Šv. Kazimiero parapija

VISI BANKINIAI PATARNAVIMAI

AKTYVAS – virš $19,000,000; REZERVAS – VIRŠ $600,000.

MOKA UŽ:

Certifikatus	8 1/2%	Taupymo – special.	6 %
Term. indėlius:		Taupymo – su gyv. dr.	5 3/4%
1 metų	7 3/4%	Taupymo – kasdienines	5 %
180 d. - 364 d.	7 1/2%	Einamos sąsk.	5 %
120 d. - 179 d.	7 1/4%	Pensijų – RRSP – term.	8 3/4%
30 d. - 119 d.	7 %	Pensijų – RRSP – taup.	6 3/4%

IMA UŽ:
Nekiln. turto nuo 9 3/4%, asmenines – nuo 10 3/4%

Informacija apie naujausias palūkanas "Lite"

KASOS VALANDOS

	1475 De Seve	Rosemont	Šv. Kazimiero
Pirm. antr. treč.	9.00 – 3.00	———	———
Ketvirtadieniais	12.00 – 8.00	4.00 – 8.00	———
Penktadieniais	10.00 – 6.00	2.00 – 6.00	———
Sekmadieniais	10.30 – 12.30	———	10.30 – 12.30

JIEŠKOME LIETUVIŠKAI KALBANČIO ASMENS prižiūrėti dvejų ir ketverių metų vaikams pilną laiką darbo dienų metu. Sausio pirmą dieną kraustomės į Howard Park-Sunnyside rajoną Toronte. Skambinti vakarais tel. 762-4181 arba rašyti: Audrius Plioplys, 25 Larkin Ave., Toronto, Ont. M6K 3A6.

IŠNUOMOJAMI su baldais vienas arba du kambariai ir virtuvė; yra vieta pastatyti automobiliui. Skambinti tel. 654-6801 Toronte.

GAMINU namuose pagal užsakymus vištienos arba anties susuktus kepsnius. Skambinti Irenai vakarais: tel. 535-3847 Toronte.

SHANNON FLORIST LTD.
gėlių krautuvė
Savininkė **LINDA MacDONALD**
357 Jane Street, Toronto, Ontario
M5S 3Z3. Tel. 766-2367

Lietuviška baldų dirbtuvė Toronte

Daromi nauji minkšti baldai ir aptraukiami seni PIGIA KAINA. P. Lubys. Tel. 498-5823 arba 755-3174.

REIKALINGA LIETUVĖ MOTERIS prižiūrėti vienerių metų vaikui mūsų namuose prie Royal York ir Bloor (netoli požeminio) tris dienas į savaitę tuoj po Naujų metų. Skambinti Gabijai tel. 232-0737.

MIKOLAINIS VALTERIS atlieka staliaus, plytelių dėjimo, vonių, tualetų ir prausyklų įrengimo darbus už prieinamą kainą. Skambinti tel. 769-5024, Toronte.

LIETUVIŠKA
gėlių krautuvė
Savininkė **ALINA ŠALNIENĖ,** baigusi kursą Guelph universitete (Flowers Canada of Floral design), paruošia gėles vestuvėms, ligoniams, laidotuvėms, įvairiems parengimams. Skambinti tel. 763-6694, 710 Annette St., Toronto, Ont. M6S 2E2. Namų tel. 737-3379.

EUROPEAN CATERING
Gaminamas maistas visom progom, parūpinama salė, muzika, gėlės, sutvarkomi gėrimų (baro) reikalai. Skambinti bet kuriuo laiku: Antanas Gataveckas tel. (416) 239-4496 Toronte.